AGATHA CHRISTIE

Elmayı Yılan Isırdı

ALTIN KİTAPLAR

Agatha Christie Elmayı Yılan Isırdı TÜRKÇESİ:

Gönül Suveren

«CADILAR TOPLANTISINDA İŞLENEN CİNAYETLE İLGİSİ OLANLAR: Ariadne Oliver:

Judith Butler: Miranda Butler: Joyce Reynolds: Ann Reynolds: Leo Reynolds: Bayan Reynolds: Rowena Drake: Dr. Ferguson: Elizabeth Whittaker:

Louise

Llewellyn-Smith:

Lesley Ferrier: Michael Garfield:

Ünlü romancı. Poirot'nun arkadaşı olan kadın durumdan hiç hoşlanmamıştı. Genç bir kadın. Bir su perisini andırıyordu. Judith'in kızı. Çok güzel ve akıllı bir çocuktu. Çirkin bir kız. Herkes onun yalancı olduğunu iddia ediyordu.

Joyce'un ablası. Oldukça ukala ve kendini beğenmişti.

Joyce'un erkek kardeşi. Çok akıllı ama sinsi bir çocuktu.

Joyce'un annesi. Biraz aptalca ve her şeyden endişelenen bir kadındı. Orta yaşlı olmasına rağmen oldukça güzel bir kadındı.

Köyde onu çok seviyorlardı. Ama çok huysuz bir adamdı. Öğretmen. Bazı şeyleri hiç beğenmiyordu.

Zengin ve yaşlı bir kadın. Vasiyetnamesi karışıklıklara sebep olmuştu. Yakışıklı bir genç. Sahtekârlıktan hapse girmişti.

İnanılmayacak kadar yakışıklı bir adam. Cennet gibi bahçeler yaratıyordu.

—

5

Olga Seminoff: Jeremy Harrison: Nick Ransom: Desmond Holland: Bayan Goodbody: Harriet Leaman: Spence: Elspeth McKay: Timothy Rahlan:

İngiltere'nin

yabancısıydı.

Onun

sahtekâr olduğu söyleniyordu.

Avukat. Kanunun yerine gelmesini istemekle beraber yine de merhametli bir adamdı. On sekiz yaşında bir genç. Kılığına kıyafetine çok dikkat ediyordu.

Nick'in arkadaşı. Fotoğraftan iyi anlıyordu. Gündelikçi kadın. Tıpkı cadıya benziyordu. Temizlik işleri yapıyordu. Fazla meraklıydı. Scotland Yard'ın eski başmüfettişlerindendi. Ve Poirot'ya inanıyordu. * Spence'in kızkardeşi. Köyde olan her şeyi biliyordu. Polis müfettişi. Poirot'ya güveni vardı.

ve HERCULE POIROT

POIROT'NUN CİNAYETLERİN SIRRINI ÇÖZEBİLMESİ İÇİN ELİNDE ŞU İPUÇLARI VARDI: Elma oyunu

Sahte bir vasiyetname

Gerçek bir vasiyetname

Bir dilek kuyusu

Bir kızın iddiaları

Ortadan kaybolan bir hizmetçi

Cennet gibi bir bahçe

Eski bir bıçaklanma olayı

Büyük bir servet

Bir mektup

POIROT'NUN KATİLİ BULABİLMEK İÇİN ŞU SORULARI CEVAPLANDIRMASI GEREKİYORDU: Joyce herkesin ısrarla söylediği gibi gerçekten yalancı mıydı?

«Ding dong'da, kedi kuyuda!» sözlerinin anlamı neydi?

Bayan Drake kütüphanenin kapısında ne görmüştü?

Bayan Butler'la kızının hayatlarındaki gizli dram neydi?

Katil gerçekten çocukları öldürmekten hoşlanan bir deli miydi?

Lesley Ferrier olayının cinayetlerle ne ilgisi vardı?

Olga Seminoff gerçekten sahtekârlığa başvurmuş muydu?

Hizmetçi kız birdenbire ortadan nasıl kaybolmuştu?

Gündelikçi kadının iddiaları doğru muydu?

Bayan Drake kimi korumaya çalışıyordu?

—

—

'

—

7

—

1

Bayan Ariadne Oliver o ara arkadaşı Judith Butler'da kalıyordu. Genç kadınla birlikte çocuklar için tertiplenen ve akşam verilecek o partinin hazırlıklarına katılmaya gitmişlerdi.

Ortalık karmakarışıktı. Birtakım kadınlar telaşla içeri girip, çıkıyor, sandalyelerin, küçük masaların, vazoların yerlerini değiştiriyor, kucaklarında taşıdıkları iri balkabaklarını uygun noktalara yerleştiriyorlardı.

Bir Halloween partisiydi bu. Toplantıya on ile yedi yaş arasındaki çocuklar davetliydiler.

Esas gruptan ayrılan Bayan Ariadne Oliver boş bir duvara yaslanarak elinde tuttuğu iri, sarı balkabağını yukarı kaldırarak bunu dikkatle inceledi. Çıkık alnına düşen kırçıl saçlarını geriye iterek, «Balkabaklarını en son Amerika'da gördüm,» dedi. «Geçen yıl... Belki yüzlerce balkabağı vardı. Bütün eve yayılmışlardı bunlar. Ömrümde bu kadar çok kabağı bir arada gördüğümü hatırlamıyorum.» Düşünceli bir tavırla ilave etti. «Doğrusu ben kalbakağıyla yemeği yapılan diğer kabak arasındaki farkı da pek bilmem. Bu nedir?»

Geçerken arkadaşının ayağına takılan Judith Butler, «Affedersin, şekerim,» diye mırıldandı.

Bayan Oliver duvarın önünde iyice büzüldü. «Kabahat bende. Burada durmuş, herkese engel oluyorum. Ama doğrusu böyle bol kabağı birarada görmek çok ilgi çekici bir şeydi. Her yerde rastlıyordum bunlara. Manavlarda, evlerde, içlerine mumlar dikilmiş, bir kısmı ise yükseğe asılmıştı. Fakat bütün bu hazırlıklar bir

'Cadı Partisi' değil, Şükran Günü içindi...»

—

9

-

Telaşla koşuşan kadınlardan çoğu Bayan Oliver'in ayağına takılıyorlardı ama onu dinleyen de yoktu. Hepsi de kendi işlerine dalmışlardı.

Kadınların arasında daha ziyade anneler ve bir iki de becerikli ihtiyar kız vardı. On altı, on yedi yaşında gençler ise el merdivenlerine tırmanarak veya sandalyelere çıkarak duvarlara birtakım süsler, balkabakları ve parlak renkli

'Cadı Küreleri' asıyorlardı. On bir ile on beş yaşındaki kızlarsa bir kenara çekilmiş, aralarında gülüşüp duruyorlardı.

Bayan Ariadne Oliver bir kanepenin kol dayanacak yerine ilişti. «Veya onların Şükran Günü için olduğunu sanıyorum. Bu Cadılar Toplantısından çok farklı. Öyle değil mi?»

Bu soruya cevap veren olmadı. Partiyi veren Bayan Drake sesini yükselterek, «Ben buna 'Cadılar Toplantısı' adını vermiyorum,» dedi. «Tabii aslında Cadılar Partisi bu. Ama bence bu toplantıya 'on bir yaşın-dakilerle daha büyükler için eğlence' demek daha doğru olacak. Çünkü davetlilerin çoğu bu yaşlarda.» Bayan Rowena Drake orta yaşlı fakat hâlâ güzel olan bir kadındı.

Miss Whittaker kelebek gözlüğünü hoşnutsuz bir tavırla düzelterek, «Ama bu isim efe pek uygun değil, Rowena.» diye itiraz etti. Öğretmen olan Miss Whittaker, her adın konuya muhakkak uygun olmasını isteyenlerdendi.

Bayan Oliver mahcup bir tavırla oturduğu yerden kalktı. «Ben de hiçbir işe yaramıyorum. Buraya oturmuş, balkabakları ve diğer kabaklar hakkında saçma sapan şeyler söyleyip duruyorum...» Hafif bir vicdan azabıyla, ayaklarımı da dinlendiriyordum, diye düşündü. Ama kendisini fazla suçlu hissetmediği için bunu açıkça söylemedi.

«Şimdi ne yapabilirim?» diye sordu. Sonra ekledi. «A, ne güzel elmalar bunlar.»

Biri elinde bir kâse dolusu elmayla içeri girmişti. Bayan Ariadne Oliver ise elmalara bayılırdı.

Bayan Oliver, «Kıpkırmızı...» dedi.

Rowena Drake, «Aslında bu elmalar pek de iyi cins değil,» diye cevap verdi.

«Neyse ki, tam partiye uyacak gibiler. Görünüşleri çok

hoş. Bunları 'Suda elma avlama' oyunu için kullanacağız. Yumuşak oldukları için davetliler bu elmalara dişlerini geçirebilecekler. Onları kütüphaneye götürür müsün, Beatrice? Suda elma yakalamaya çalışırken ortalık kirleniyor. Fakat kütüphanedeki halı çok eski olduğu için buna aldırmayacağım. Ah, teşekkür ederim, Joyce.»

On üç yaşlarında güçlü kuvvetli bir kız olan Joyce elma dolu kâseyi aldı.

Elmalardan ikisi yere yuvarlanarak, sanki sihirliymişler gibi tam Bayan Ariadne Oliver'in ayağının önünde durdular.

Joyce, «Siz elmalardan çok hoşlanıyorsunuz, değil mi?» dedi. «Bunu gazetede okudum. Ya da televizyonda izledim. Siz cinayet romanları yazıyorsunuz, sanırım.»

Bayan Oliver başını salladı. «Evet.»

«Size cinayetlerle ilgili bir şey yaptırmalıydık. Örneğin, bu gece partide bir cinayet işlenir, davetliler de bunu çözerlerdi.»

Bayan Oliver, «Aman teşekkür ederim,» diye konuştu. «Bir daha böyle bir şeye kalkışacak değilim.»

«Ne demek istiyorsunuz?»

Bayan Oliver içini çekti. «Bir defa öyle bir şey yaptım. Pek başarıya ulaştım sayılmaz.»

Joyce, «Bir sürü kitap yazmışsınız,» dedi. «Herhalde onlardan bir hayli para kazandınız.»

Yazarın aklına vergiler geldi. «Evet... Bir bakıma...»

«Sanırım romanlarımızdaki dedektif de Finlandiyalı bir adam.»

«Öyle...»

Bayan Oliver'in on birine eriştiğini pek sanmadığı ufak, şişmanca bir çocuk, ciddi bir tavırla, «Adam neden Finlandiyalı?» diye sordu.

Orgcunun karısı Bayan Hargreaves soluk soluğa içeri girdi. Elinde yeşil plastikten koskocaman bir kova vardı. «Bu elma avına yarar mı? Kovanın rengi pek hoş.»

Doktorun yardımcısı Miss Lee, «Bence teneke kova daha uygun» dedi. «Kolayca devrilmez. Elma avı nerede olacak, Bayan Drake?»

«Kütüphanede. Oradaki halıya su dökülmesinin bir sakıncası yok.»

11 —

«Pekâlâ. Bunları oraya götürelim. Rowena, işte bir sepet elma daha.»

Bayan Oliver, «Ben de size yardım edeyim,» diye atıldı. Ayağının dibindeki iki elmayı aldı. Sonra da hemen hemen ne yaptığını bilmiyormuş gibi bir tavırla elmalardan birini ısırarak yemeye başladı. Bayan Drake ciddi bir tavırla ikinci elmayı onun elinden alarak, sepete attı. Odada her kafadan bir ses yükseliyordu.

«Evet ama 'Alevli Ejderha' nerede olacak?» «Bunu kütüphanede yapmalı. Orası daha karanlık.» «Hayır. Alevli Ejderhaya yemek odası daha uygun.» «O zaman daha önce masanın üzerine bir şey sermemiz gerek.» «Alta yeşil

örtü, üzerine de muşamba yayarız.» «Aynalar ne olacak? Onlarda gerçekten evleneceğimiz adamların yüzlerini görecek miyiz?»

Bayan Oliver usulca ayakkabılarını çıkararak, koltuğa yerleşti. Hâlâ sessiz sedasız elmasını yiyordu. Sonra odadakileri teker teker incelemeye başladı.

Romancılara has bir tavırla, eğer bu insanlar hakkında bir kitap yazmaya kalksaydım, diye düşünüyordu. Bunu nasıl yapardım? Görünüşte çok iyi insanlar ama böyle şeyler hiçbir zaman belli olmaz.

Bir bakıma onlar hakkında bir şey bilmemesi romancının daha hoşuna gidiyordu.

Arkadaşı Judith Butler ona bazıları hakkında bir iki şey söylemişti tabii. Hepsi de Woodleigh'de oturuyorlardı. Toplantıyı tertipleyen Bayan Rowena Drake köydeki her işi idare ediyor gibiydi. Odada kadınlardan başka bir sürü çocuk ve genç de vardı.

Öyleyse onların hepsi Bayan Oliver için sadece birer isimden ibaretti. Biri Nan'di, diğeri Beatrice. Bir Cathie ve bir Diana vardı. Joyce denilen kız ise fazla soru soruyordu ve övünmeye de meraklıydı. Ann adlı kız ise uzun boylu, kendisini beğenmiş bir şeydi.

Ufak bir oğlan çocuk çekine çekine içeri girdi. «Annem bu aynaları , yolladı, işinize yarayıp yaramayacağını soruyor.» Biraz soluk soluğaydı | küçük.

Bayan Drake aynaları aldı. «Teşekkür ederim.»

Ann adlı kız, «Ama bunlar alelade el aynaları,» dedi. «Onların içinde evleneceğimiz adamları gerçekten görebilecek miyiz?»

Judith Butler, «Bazılarınız göreceksiniz,» diye cevap verdi. «Bazılarınız da görmeyeceksiniz.»

«Siz bir toplantıya gittiğiniz zaman müstakbel eşinizin yüzünü görmüş müydünüz?

Yani böyle bir toplantıya katıldığınız zaman?»

Joyce atıldı. «Tabii ki görmedi.»

Ukala tavırlı bir kız olan Beatrice, «Belki de görmüştür,» dedi. «Böyle şeylere telapati deniliyor.» Memnun bir tavırla gülümsedi.

Ann, Bayan Oliver'a döndü. «Romanlarınızdan birini okudum. 'Ölen Balık'ı.» Nazik bir tavırla ekledi. «Hiç de fena değildi.»

Joyce, «Ben o romanı beğenmedim,» dedi. «Kanlı değildi. Ben kanlı cinayetlerden hoşlanırım.»

Bayan Oliver mırıldandı. «Etrafın batıp çıkması herhalde pek hoş olmaz...»

Joyce, «Ama böyle şeyler heyecanlı olur,» diye cevap verdi.

Bayan Oliver içini çekti. «Şart değil bu.»

Joyce, «Ben bir keresinde bir cinayete tanık oldum,» dedi.

Öğretmen Miss Whittaker onu azarladı. «Saçmalama, Joyce.»

Joyce inatla tekrarladı. «Bir cinayete tanık oldum.»

Cathie gözlerini iri iri açarak Joyce'a baktı. «Sahi mi? Sen gerçekten bir cinayete tanık oldun mu?»

Bayan Rowena Drake, «Tabii ki olmadı,» dedi. «Saçmalayıp durma, Joyce.»

Joyce bağırdı. «Ben bir cinayete tanık oldum. Oldum. Oldum. Oldum.»

Bir el merdivenine çıkmış olan on yedi yaşlarındaki bir genç ilgiyle aşağıya baktı. «Nasıl bir cinayetti bu?»

Beatrice, «Joyce'un sözlerine hiç inanmam,» dedi.

Cathie'nin annesi de söze karıştı. «Tabii. Joyce böyle bir hikâye uydurdu.»

«Hayır, hayır. Ben cinayeti gözlerimle gördüm.»

Cathie sordu. «Öyleyse neden polise gitmedin?»

— 12 —

— 13 —

«Çünkü olayı ilk gördüğüm zaman onun bir cinayet olduğunu anlamadım. Olayın cinayet olduğunu çok sonra farkettim. Birinin, bir iki ay önce söylediği bir söz yüzünden birdenbire, a, diye düşündüm. Demek benim gördüğüm bir cinayetti.»

Ann başını salladı. «Duyuyorsunuz ya? Hepsi hikâye.»

Beatrice sordu. «Olay ne zaman oldu?»

Joyce, «Yıllar önce,» diye cevap verdi. «Ben o zaman çok küçüktüm.»

Beatrice, «Kim kimi öldürdü?» dedi.

Joyce homurdandı. «Bunu hiçbirinize açıklamayacağım. Çünkü bana karşı çok kötü davranıyorsunuz.»

Miss Lee elinde başka bir kovayla içeri girdi. Bu defa plastik kovayla tenekenin mukayesesi yapılmaya başlandı. Kesin karar verebilmek için kütüphaneye gidildi.

Bazı gençler oyunu provaya, daha doğrusu elma avında ne kadar usta olduklarını ispata kalkıştılar. Saçlar ıslandı, sular ortalığa saçıldı. Havlular getirtildi.

Sonunda teneke kovanın, kolaylıkla devrilen parlak renkli plastik kovadan daha uygun olduğuna karar verildi.

Bayan Oliver elindek^elma dolu kâseden bir tane daha aldı.

Kızlardan biri, Ann veya Susan onu suçlar gibi, «Gazetelerde elmayı çok sevdiğinizi okudum,» dedi.

Çocuklardan biri, «Kavuna meraklı olsaydınız keşke,» diye atıldı. «Daha ilginç olurdu bu. Kavunlar o kadar suludur ki. Düşünün, etraf ne kadar kirlenirdi kimbilir...»

Herkesin oburluğundan bu şekilde söz etmesinden fena halde sıkılan Bayan Oliver, kurtuluşu ikinci kata kaçmakta buldu.

Judith Butler, «Bu toplantı gerçekten harika olacak,» dedi. «Rowe-na Drake her şeyi iyi organize etmesini bilir.»

Bayan Oliver içini çekti. «Doğrusu toplantıya gitmeyi hiç istemiyorum. O kadar yoruldum ki.»

«Odana çıkıp bir iki saat yat. Bak gör, toplantıya gittiğin zaman ne kadar eğleneceksin. Keşke Miranda'nın ateşi olmasaydı. Kızım, Cadı Partisine gidemediğine çok üzülüyor.»

Toplantı yedi buçukta başladı. Bayan Oliver de arkadaşının haklı olduğunu itirafta gecikmedi. Herkes zamanında geldi. Toplantı dikkatle hazırlanmıştı ve her şey bir saat düzeniyle yerine getiriliyordu.

Merdivenlerde kırmızı ve mavi ışıklar, etrafta da bir sürü sarı balkabağı vardı.

Davetliler, ellerinde cadıların binip uçtukları iddia edilen çalı süpürgeleriyle geldiler. Bunlarla yarışmaya gireceklerdi.

Rowena Drake misafirlere hoşgeldiniz dedikten sonra toplantının programını ilan etti. «Önce çalı süpürgesi yarışması yapılacak. Birinci, ikinci ve üçüncüye armağan verilecek. Sonra un kesme yarışması yapılacak. Serde olacak bu. Bunu, kütüphanede yapılacak olan 'Elma Avı' izleyecek. Eşlerin isimlerini gösteren listeyi şuradaki duvara iğneledik. Ondan sonra da dans edilecek. Işıkların her sönüşünde eşlerinizi değiştireceksiniz. Daha sonra kızlar küçük çalışma odasına geçecekler. Orada kendilerine aynaları

verilecek. Bunu da yemek, Alevli Ejderha ve armağanların dağıtılması takip edecek.»

Bütün toplantılar gibi başlangıçta kimse fazla eğlenmedi. Çalı süpürgeleri hayranlıkla seyredildi ama aslında bunların içinde öyle dikkati çekecek gibisi yoktu. Rowena Drake arkadaşlarına usulca, «Böylesi daha iyi,» dedi. «Çünkü bir iki çocuk hiçbir şeyde ödül kazanamayacaklarını biliyorlar. Onun için bu yarışmada onlara biraz ayrıcalık tanıyabilirim.»

«Ama bu haksızlık, Rowena.»

«Hiç de değil. Ben her şeyin uygun ve eşit bir şekilde dağıtılmasına çalışıyorum. Sonuçta herkes bir şey kazanmak ister.»

Ariadne Oliver sordu. «Un oyunu nedir?»

«Sahi, biz bunu prova ederken siz burada değildiniz. Bir bardağa un doldurur ve bunu sıkıştırırsınız. Sonra bardağı bir tepsiye çevirirsiniz. Un kalıp halinde çıkar. Bunun tepesine para koyarsınız. Yarışmaya

girenler parayı düşürmeden unun bir kısmını ayırmaya çalışırlar. Geriye kalan parayı alır. Haydi bakalım...»

Toplantı birdenbire canlanıverdi. Artık kütüphaneden elma avına girişenlerin kahkaha ve çığlıkları geliyordu. Daha sonra yarışmacılar ıslak saç ve elbiselerle dışarı çıktılar.

Kızlar en çok Hallowen cadısının gelmesine sevindiler. Cadı rolünü köyde oturan gündelikçi kadın Bayan Goodbody oynuyordu. Kadının tam bir cadıya yakışacak gibi sipsivri bir çenesi ve gaga bir burnu vardı. Ayrıca şarkı söyler gibi, esrarlı bir tavırla konuşmasını da biliyordu.

«Gel bakalım, kızım... Adın Beatrice, değil mi? Ah, Beatrice. Çok ilginç bir ad bu. Demek evleneceğin adamın nasıl biri olacağını öğrenmek istiyorsun? Şimdi, yavrum, şuraya otur bakayım. Evet, evet şu ışığın altına. Şu küçük

aynayı da elinde tut. Işıklar söndüğü zaman aynada müstakbel eşinin hayalini göreceksin.

Aynayı sıkı tut. İni mini mayni mo... Beatrice... Beatrice.. Aynada eşini görmek istiyor.»

Birdenbire paravanın arkasına yerleştirilmiş olan el merdiveninin tepesinden bir ışık fışkırdı âdeta. Bu belirli bir noktaya çarparken, aksi de Beatrice'in elinde heyecanla tuttuğu aynaya vurdu.

Kız, «Ah,» diye bağırdı. «Onu gördüm! Onu gördüm! Onu aynada gördüm!»

Işık kayboldu. Tavandaki lamba yandı. Bir kartona yapıştırılmış olan renkli bir fotoğraf tavandan aşağıya doğru uçtu. Beatrice heyecanla odada dans ediyordu,

«işte bu! Ta kendisi! Onu aynada gördüm! Ah, ne güzel, kıpkırmızı bir sakalı var.»

Yakında duran Bayan Oliver'e koştu. «Bakın, bakın! Ne yakışıklı değil mi?

Şarkıcı Eddie Pres'e benzemiyor mu?»

Bayan Oliver resimdeki gencin her sabah gazetesinde göre göre bıktığı o şarkıcılardan birine benzediğini düşündü. Kendi kendine, «Bu sakal fikri pek dâhice bir şey,» dedi.

Sonra da arkadaşı Judith Butler'a döndü. «Bu resimler nereden geldi?»

«Onları Nicky çekti. Arkadaşı Desmond da yardım etti. Nicky fotoğraf çekmeye çok meraklıdır. Arkadaşıyla makyaj yaptılar. Saçlar, sakallar, favoriler taktılar.

Tabii ışık yüzlerine vurduğu zaman, kızlar hayallerini aynada görüyorlar ve o zaman sevinçten deliye dönüyorlar.»

Ariadne Oliver, «Bana şimdiki kızlar biraz gülünçmüşler gibi geliyor.» dedi.

Rowena Drake sordu. «Her zaman da öyle değiller miydi?»

Bay Oliver bir an düşündü. «Galiba siz haklısınız.»

Bayan Drake sesini yükseltti. «Şimdi yemeğe!»

Yemek iyi geçti. Özellikle misafirler dondurmalardan pek hoşlandılar.

Rowena, «Şimdi,» dedi. «Gecenin son oyunu. Alevli Ejderha. Şu karşıki odaya gideceksiniz. Tamam, tamam... Şimdi önce hediyeleri dağıtalım.»

Kazananlara ödülleri verildi. Sonra da tiz, çığlığa benzer bir ses duyuldu.

Çocuklar tekrar koşarak yemek odasına doluştular.

Tabaklar kaldırılmış, masaya muşamda yayılmıştı. Bunun ortasına içi kuru üzüm dolu, büyük bir kayık tabağı konuldu. Üzümler alev alev yanıyordu. Çocuklar bağrışarak, tabaktan üzüm kapmaya çalıştılar.

«Ay, yandım!»

«Ne güzel değil mi?»

Nihayet Alevli Ejderha söndü. Işıklar yakıldı. Toplantı sona ermişti.

Rowena, «Parti iyi oldu,» dedi.

«Eh, tabii. Bu kadar zahmetten sonra.»

Judith de mırıldandı. «Her şey çok güzeldi. Çok güzel...» Sonra da hafifçe gülerek ilave etti. «Şimdi biraz etrafı toplamalıyız. Her şeyi yarın sabah gelecek olan gündelikçi kadınlara bırakamayız.»

Londra'da bir apartman dairesinde telefon çalıyordu. Katın sahibi olan Hercule Poirot, koltuğunda hafifçe kımıldandı. Kapı açılarak içeriye uşağı George girdi.

Poirot, «Acaba arayan kim?» diye mırıldandı. «Beni ilgilendirecek biri olmadığından eminim. Ama neyse...» Omzunu silkti. «Belki biraz oyalanırım...»

George başını salladı. «Evet, efendim...»

Uşak dışarı çıkarken, Hercule Poirot da telefona uzandı. Sonra da kendisini arayanın üzerinde büyük bir etki yapabilmek için kurumla, «Ben Hercule Poirot,»

dedi.

Heyecanlı bir ses, «İşte bu çok iyi,» diye bağırdı. Konuşan bir kadındı. Soluk soluğa bir kadın, «Sokakta olduğunuzu, sizi evde bulamayacağımı sanıyordum.»

Poirot, «Neden?» dedi.

«Çünkü son zamanlarda her şey aksi gidiyor. Hemen biriyle konuşmanız lazım geldiğini, bekleyemeyeceğinizi düşünüyorsunuz. Ama ondan sonra sabırla beklemek zorunda kalıyorsunuz. Oysa benim sizinle hemen... ama hemen konuşmam lazımdı.»

Poirot sordu. «Peki ama siz kimsiniz?»

Karşıdaki bu soruya hayret etmişti. Şaşkın şaşkın, «Bilmiyor musunuz?» dedi.

Belçikalı, «Biliyorum... Biliyorum... Siz benim arkadaşım Ariadne'si-niz.»

Ariadne Oliver, «Çok feci durumdayım,» diye bağırdı. «Evet, evet, sesinizden belli bu. Galiba bir hayli de koşmuşsunuz. Nefes nefesesiniz.»

«Onun sebebi koşmak değil, heyecan heyecan. Hemen gelip sizi görebilir miyim?»

Poirot cevap vermeden önce bir an düşündü. Arkadaşı Bayan Oliver'in sesinden kadının gerçekten oldukça heyecanlı olduğu anlaşılıyordu. Muhakkak ki dertlerini, üzüntülerini, endişelerini uzun uzun anlatmaya kalkışacaktı.

Poirot'nun koltuğuna yerleştikten sonra oradan kolay kolay kalkıp evine de gitmeyecekti. Bayan Oliver'i heyecanlandıran öyle çok ve öyle beklenmedik şeyler vardı ki, bunları incelemeye kalkmadan önce uzun uzun düşünmek gerekirdi.

«Bir şeye mi üzüldünüz?»

«Evet. Tabii üzüldüm. Ne yapacağımı bilmiyorum... Bilmiyorum. Ah... hiçbir şey bilmiyorum. Oraya gelip, sizinle konuşmam gerek. Olanları size anlatmalıyım. Bu işin çaresini ancak siz bulabilirsiniz. Bana ne

yapmam gerektiğini sadece siz söyleyebilirsiniz... Onun için... hemen gelebilir miyim?»

«Tabii, tabii. Sizi görmek beni daima sevindirir.»

Bayan Oliver ahizeyi yerine şiddetle oturttu. Poirot uşağı George'u çağırdı.

Kısa bir tereddütten sonra adama limonata yapmasını, kendisine de bir kadeh konyak getirmesini emretti.

«Bayan Oliver on dakika sonra burada olacak.»

George odadan çıktı. Biraz sonra tekrar döndüğü zaman elindeki tepside Poirot için konyakla, bir bardak limonata vardı. Alkollü şeylerden hoşlanmayan romancı

sadece bunu içerdi. Belçikalı konyağından bir yudum alarak, Bayan Oliver'le yapacağı konuşmaya kendisini hazırlamaya çalıştı.

Kendi kendine, kafasının o kadar karma karışık olmasına üzülüyorum, diye mırıldandı. Buna rağmen zeki bir kadın. Belki de bana anlatacakları hoşuma gidecek. Ama... Bir an düşündü. Anlatacakları saçma sapan şeyler olabilir.

Üstelik bu konuşmanın saatlerce sürmesi de ihtimal dahilinde... Eh, ne yapalım... Hayatta bazı şeyleri göze almak lazım.

Kapının zili çalmaya başladı. Romancının elini dış kapının ziline dayadığı ve bir daha da çekmediği anlaşılıyordu.

Poirot içini çekti. «Ariadne'nin fazla heyecanlı olduğu belli.» i George'un kapıya gittiğini duydu. Kapı açıldı. Ancak uşağı salonun eşiğinde durarak, ziyaretçinin adını söyleyemeden, Ariadne Oliver top gibi içeri daldı.

Uşak da peşinden. Adam, kadının sırtındaki, balıkçı muşambalarına benzeyen acayip nesneyi çıkarmaya çalışıyordu.

Hercule Poirot, «O arkanızdaki de nedir?» diye sordu. «Bırakın da George çıkarsın onu. Sırsıklam olmuş.»

Bayan Oliver, «Tabii sırsıklam olur,» dedi. «Dışarıda yağmur yağıyor. Şimdiye kadar suyu hiç düşünmemiştim. Korkunç bir şey bu.»

Poirot romancıya ilgiyle baktı. «Limonata içer misiniz? Veya sizi biraz Leau de vie içmeye ikna edebilir miyim?»

Bayan Oliver, «Sudan nefret ediyorum,» dedi.

Belçikalı hayretle kaşlarını kaldırdı.

«Sudan nefret ediyorum. Bunu şimdiye kadar düşünmemiştim. Onun neler yapabileceğini...»

George kadının sırtındaki ıslak muşambayı çıkarırken, Poirot da, «Sevgili dostum,» dedi. «Gelin, oturun. Bırakın George sırtınızda o şeyi alsın... Sahi bu giydiğiniz nedir?»

Bayan Oliver, «Onu Cornwall'den aldım,» diye cevap verdi. «Balıkçıların giydikleri muşambalardan bu.»

Poirot, «Herhalde çok işe yarıyor. Ama korkarım size pek uygun değil. Sanırım, oldukça da ağır. Haydi, gelin oturun da bana meseleyi anlatın.»

Ariadne Oliver bir koltuğa çöktü. «Bunu nasıl anlatacağımı bilmiyorum. Bazen bana olanlar rüyaymış gibi geliyor. Ama aslında gerçek bu...»

Poirot, «Anlatın,» dedi.

«Ben de buraya onun için geldim zaten. Ama şimdi işin güçlüğünü anladım. Çünkü söze nereden başlayacağımı bilmiyorum.»

Belçikalı, «Başından başlasanız olmaz mı?» diye sordu. «Yoksa bu sizce pek alelade bir şey mi olur?»

«Ben başlangıcın ne olduğunu bilmiyorum ki. Gerçekten bilmiyorum. Her şey uzun zaman önce başlamış olabilir.»

Poirot başını salladı. «Sakin olun, sakin olun. Konunun ayrıntılarını kafanızda biraraya toplayın ve bana öyle anlatın. Sizi bu kadar üzen nedir?»

Bayan Oliver, «Bu durum sizi de üzerdi,» dedi. «Yani... ben öyle sanıyorum.» Ama yüzünde şüphe dolu bir ifade vardı. «Aslında insan sizi neyin üzeceğini, neyin üzmeyeceğini pek bilmiyor. Bazı şeyleri öyle sükûnetle karşılıyorsunuz ki.»

Poirot gülümsedi. «En doğrusu da bu değil midir?»

Bayan Oliver derin bir soluk aldı. «Pekâlâ... Her şey bir toplantıda başladı.»

Poirot sıradan, akla yakın bir şeyden, bir partiden söz edildiği için rahatlamıştı. «A, evet... Demek bir partiye gittiniz ve orada bir şey oldu?»

Bayan Oliver sordu. «Siz Halloween partisinin ne olduğunu bilir misiniz?»

«Halloween'in ne olduğunu bilirim. 31 Ekimdir bu.» Gözlerinde muzipçe bir parıltıyla ekledi. «O gece cadılar, çalı süpürgelerine binerek etrafta

uçuşurlarmış.»

Bayan Oliver, «Orada da çalı süpürgeleri vardı,» dedi. «Onlar için ödüller verildi.»

«Evet. En iyi süslenmiş çalı süpürgeleri için.»

Poirot hafif bir endişeyle arkadaşına baktı. Parti lafını duyunca biraz ferahlamıştı ama şimdi tekrar endişelenmeye başlıyordu. Bayan Oliver'in içki içmediğini bildiği için onun sözlerini neye yorması gerektiğini bilememekteydi.

Bayan Oliver, «Çocuklar için tertiplenen bir toplantı,» dedi. «Daha doğrusu on bir yaşından büyükler için...»

Poirot içini çekti. «Doğrusunu isterseniz neden söz ettiğinizi pek anlayamıyorum.»

Romancı derin bir nefes alarak, söze başladı. «Doğrusunu isterse-niz, her şeyin elmalarla başladığını söyleyebiliriz.»

Belçikalı, «Elmalarla mı?» diye mırıldandı. «Bu olabilir işte. Sizin maceralar hep böyle başlar değil mi?»

Belçikalı dedektif bir tepede duran küçük bir arabayı hatırlamıştı. İhyan bir kadın otomobilden inmeye çalışırken, yanındaki kesekâğıdında duran elmaları etrafa saçmıştı. Meyvalar tepeden aşağıya yuvarlanıp gitmişlerdi.

Romancıya cesaret vermek ister gibi, «Evet,» dedi. «Elmalar.»

Bayan Oliver, «Elma avı... Cadı toplantısında bu oyun da oynanır.» dedi.

«A, evet. Bundan söz edildiğini duydum sanırım.»

«Partide bir sürü oyun oynandı. Çocuklar suda yüzen elmaları dişleriyle yakalamaya çalıştılar. Parayı düşürmeden unu ayırmaya uğraştılar. Aynaya baktılar.»

Poirot bilgiç bir tavırla başını salladı. «Gerçek sevgililerinin yüzünü görebilmek için mi?»

Bayan Oliver bağırdı. «Ah! Nihayet anlamaya başladınız.» Belçikalı, «Folklorla ilgili bir sürü oyun... demek sizin toplantıda bu oyunların çoğu oynandı?»

«Evet. Toplantı harika geçti. Parti, Alevli Ejderhayla sona erdi. Bildiğiniz gibi kayık tabağında kuru üzüm yakılır. Herhalde...» Sesi titremeye başlamıştı.

«Herhalde olay o sırada oldu.» «Hangi olay?»

«Cinayet.» Bayan Oliver yutkundu. «Alevli Ejderhadan sonra herkes evine gitti.

İşte o zaman onu bulamadılar.» «Kimi bulamadılar?»

«Kızı... Joyce ismindeki kızı. Herkes seslendi, etrafı aradı. 'Acaba arkadaşlarıyla mı gitti?' diye soruldu. Sonunda kızın annesi sinirlendi.

'Herhalde Joyce yoruldu veya midesi bulandı,' dedi. 'Onun için çıkıp gitti. Bana haber vermeden partiden ayrıması büyük düşüncesizlik.' Biliyorsunuz, böyle olaylar olduğu zaman anneler buna benzer birtakım sözler söylerler. Her neyse...

Joyce'u bulamadık.» «Kız gerçekten yalnız başına eve mi gitmiş?» Bayan Oliver,

«Hayır,» dedi. «Eve gitmemiş...» Sesi tekrar titremeye başlamıştı. «Sonunda onu... kütüphanede bulduk. Biri onu... onu... orada öldürmüştü.

Elma avı için kullanılan kova oradaydı. Koskocaman, kazan kadar, teneke bir kova. Plastik kovayı istememişlerdi. Ama plastik kovayı kullansalardı, belki bu olay olmazdı.

Kova ağır olmadığı için devriliverirdi.»

«Ne oldu?» Poirot'nun sesi sertleşmişti.

Bayan Oliver, «Joyce'u kütüphanede bulduk,» diye cevap verdi. «Biri kızın kafasını elmaların yüzdüğü suya sokmuştu. Sokmuş ve Joyce boğuluncaya kadar öyle tutmuştu. Boğulmuştu kız. Boğulmuştu. İçi su dolu bir kovada boğulmuştu.

Dizlerinin üstündeydi. Başını suya sokmuştu.» Bayan Oliver bağırdı. «Elmadan nefret ediyorum. Bir daha elma yemeyeceğim.»

Poirot dikkatle ona baktı. Sonra uşağının bıraktığı tepsideki konyak sürahisini alarak bir kadehe içki doldurdu. «Şunu için. O zaman kendinize gelirsiniz.»

Bayan Oliver boş kadehi masaya bırakarak dudaklarını sildi. «Hak-lıymışsınız.

İçki... iyi geldi. Neredeyse kendimi kaybedecektim.»

«Müthiş bir şok geçirdiğiniz anlaşılıyor. Bu olay ne zaman oldu?» «Dün gece...

Tanrım, gerçekten dün gece mi oldu bu? Evet, evet, öyle.»

«Ve siz bana geldiniz.» Bir soru değildi bu. Sadece Poirot, daha fazla bilgi istediğini belirtiyordu. «Ve siz bana geldiniz... Ama neden?»

Bayan Oliver, «Sizin yardım edebileceğinizi düşündüm. Çünkü sorun... basit değil.»

Poirot mırıldandı. «Olabilir de... Olmayabilir de... Birçok şeye bağlı bu. Bana daha fazla bilgi vermeniz lazım. Herhalde polis soruşturmaya başladı. Elbette ki bir doktor da çağrıldı. Adam ne dedi?»

Bayan Oliver cevap verdi. «Resmi Soruşturma yapılacak.»

«Tabii.»

«Yarın veya öbür gün.»

«Tam olarak bilmiyorum. Galiba on iki veya on üç yaşlarındaydı.»

«Yaşına göre küçük müydü?»

«Hayır, hayır. Galiba yaşına göre bir hayli olgundu.»

«Yani iyice gelişmiş miydi? Gençlerin 'seksi' dediği tip miydi?»

«Evet, öyleydi. Ama cinayete bunun sebep olduğunu sanmıyorum. Yani... o zaman mesele çok basitleşirdi. Öyle değil mi?»

Poirot, «Gazetelerde her gün bu tip cinayetleri okuyoruz. Saldırıya uğrayan bir kız... Tecavüze uğrayan bir okul öğrencisi. Evet, her gün... Söz ettiğiniz olay bir evde olmuş. Ama bu durumun çok farklı olduğunu göstermez ki... Buna rağmen henüz bana her şeyi anlatmış olduğunuzdan emin de değilim.» diye konuştu.

Bayan Oliver içini çekti. «Evet, herhalde anlatmadım. Size buraya neden geldiğimi de açıklamadım.»

«Bu Joyce'u iyi tanıyor muydunuz?»

«Hiç tanımıyordum. Galiba oraya nasıl gittiğimi size açıklamam daha doğru olacak.»

«Nereye gittiğinizi?»

«Woodleigh adlı o köye.»

<

Poirot düşünceli bir tavırla tekrarladı. «Woodleigh... Woodleigh... Ben bu ismi son zamanlarda...» Birdenbire durakladı.

«Londra'ya yakın orası. Buraya, kırk, elli kilometre uzaklıkta sanırım. Güzel evler var orada. Yeni binalar da yapılmış. Yakında iyi bir okul açılmış. İsteyen her sabah Londra'ya işine inebiliyor. Belirli bir geliri olan kimselerin oturduğu sıradan bir köy orası.»

Poirot yine düşünceli bir tavırla mırıldandı. «Woodleigh.»

«Orada bir arkadaşımın... Judith Butler'ın evinde kalıyordum. Dul o. Bu yıl Ege adalarında kurvazyere çıktım. Judith de gemideydi. Onunla arkadaş olduk. Judith Butler'ın Miranda adında bir kızı var. Miranda on iki, on üç yaşlarında. Her neyse... Judith beni Woodleigh'e davet etti. Oraya gittim. Bir gün bana arkadaşının çocuklar için bir parti vereceğinden söz etti. Bir Cadılar Toplantısı olacaktı bu. 'Belki senin ilginç fikirlerin vardır,' dedi.»

Poirot başını salladı. «Ah! O bir cinayet oyunu tertiplemenizi istemedi mi?»

Romancı bağırdı. «Ne münasebet! Bir daha böyle bir şeye kalkışacağımı sanıyor musunuz?»

«Pek sanmıyorum...»

Bayan Oliver, «Ama olanlar yine oldu,» dedi. «işin korkunç tarafı da bu. Yani...

cinayet sırf ben oradayım diye işlenmiş olamaz değil mi?»

«Hiç sanmıyorum... Partidekiler sizin kim olduğunuzu biliyorlar mıydı?»

Romancı, «Evet,» diye cevap verdi. «Çocuklardan biri benim kitap

yazdığımdan söz etti. Cinayetten hoşlandıklarını söyledi. İşte böylece...

böylece... size gelmeme sebep olan o konu açıldı.» «Ve siz bunu bana hâlâ anlatmadınız.»

«Doğrusu önce o meseleyi hiç düşünmedim. Bu hemen aklıma gelmedi. Yani...

çocuklar bazen çok garip şeyler yapıyorlar. Şunu demek istiyorum. Etrafta acayip çocuklar var. Akıl hastanesinde kalmaları gereken, ama doktorların, 'Normal bir hayat sürmeleri lazım,' diyerek evlerine gönderdikleri zavallılar. Onlar bazen böyle şeyler yapıyorlar.» «Partide gençler var mıydı?»

«İki delikanlı vardı. On altı ile on sekiz yaşları arasındaydılar sanırım.»

«Cinayeti onlardan biri işlemiş olabilir. Polis de böyle mi düşünüyor?»

Bayan Oliver, «Ne düşündüklerini söylemiyorlar,» diye cevap verdi. «Ama takındıkları tavırlardan öyle düşündükleri anlaşılıyor.» «Bu Joyce denilen kız güzel miydi?»

Romancı, «Pek de değil,» dedi. «Siz onun gençler tarafından beğenilip beğenilmediğini soruyorsunuz değil mi?»

Poirot başını salladı. «Hayır, hayır: Ben sadece onun hoş bir kız olup olmadığını öğrenmek istedim.»

Bayan Oliver ağır ağır, «Bence o iyi bir çocuk sayılmazdı. Yani... insanın konuşmaktan hoşlanacağı bir kız değildi. Övünmeye, gösterişe meraklı bir yaratıktı. Belki de bu yaşı icabıydı. Söylediklerim hoş değil ama...» diye konuşuyordu.

Poirot onun sözünü kesti. «Bir cinayette kurbanın nasıl olduğunu anlatmak kötülük sayılmaz. Aksine bu çok gerekli bir şeydir. Çoğu zaman cinayetlere kurbanın karakteri sebep olur. Cinayet sırasında evde kaç kişi vardı?»

«Hım... Beş, altı kadın vardı sanırım. Anneler, bir öğretmen, bir doktorun karısı veya kızkardeşi, orta yaşlı birkaç çift, yaşları on altı ile on sekiz olan o iki genç, on beşinde bir kız... On bir, on iki yaşlarında iki üç çocuk...

işte böyle... Evde yirmi beş, otuz kişi vardı sanırım.» «Ya yabancılar?»

«Zannedersem toplantıdakilerin hepsi de birbirlerini tanıyorlardı. Bazılarıyla daha samimiydiler tabii. Kızların çoğu aynı okuldandı sanırım. Yemek işlerinde yardım etmeye de birkaç kadın gelmişti. Parti sona erince annelerin çoğu çocuklarını yanlarına alarak gittiler. Ben Judith ve diğer bir iki kişiyle Rowena Drake'e, yani partiyi veren kadına biraz yardım etmek için geride kaldım.

Sabahleyin gelecek olan gündelikçi kadınların işini biraz hafifletmemiz lazımdı.

Unlar etrafa dökülmüş, yere kâğıt şapkalar filan atılmıştı. Onun için etrafı biraz süpürdük. En son kütüphaneye gittik. İşte o zaman... kızı bulduk. Ben de o vakit onun ne dediğini hatırladım.»

«Kimin ne dediğini?»

«Joyce'un.»

«Ne demişti o? Artık buna sıra geldi değil mi? Şimdi beni aramanızın sebebini öğreneceğiz.»

«Evet. Bu sözlerin polis veya doktor için bir önemi olmayacağını düşündüm... Ne var ki, siz bundan bir mana çıkarabilirdiniz.»

Poirot, «Eh bien,» dedi. «Anlatın bakalım. Joyce size partide mi bir şey söyledi?»

«Hayır... O gün daha önce. O akşam üzeri toplantının hazırlıklarıy-la uğraşırken. Oradakiler benim cinayet romanları yazdığımdan söz ediyorlardı.

Sonra Joyce, 'Ben bir keresinde bir cinayete tanık oldum,' dedi. Annesi veya başka biri, 'Saçmalama Joyce,' diye kızı azarladı. Büyük kızlardan biri de, 'Bu senin uydurduğun bir hikâye,' dedi. Joyce ise inatla bağırdı. 'Ben bir cinayete tanık oldum. Birinin cinayet işlediğini gördüm.' Fakat kimse ona inanmadı.

Diğerleri güldüler. Joyce da iyice kızdı.»

«Siz ona inandınız mı?» «Hayır. Ne münasebet!»

Poirot mırıldandı. «Anlıyorum... Evet, anlıyorum...» Bir müddet hiç konuşmayarak, parmaklarını masaya vurdu. Sonra da, «Acaba... Kız cinayetin ayrıntılarından söz etti mi? İsim verdi mi?»

«Hayır. Övünmeye, bağırmaya devam etti. Diğer kızların çoğu kendisine güldüğü için öfkelenmişti. Sanırım anneler ve diğer yaşlı kimseler de Joyce'a kızmışlardı. Ama kızlarla, gençler Joyce'a sadece güldüler. 'Haydi, Joyce. Ne zaman oldu bu? Olaydan bize neden söz etmedin?' gibi laflar söylediler. Kız da, 'Olayı unutmuştum,' dedi. 'Bu uzun zaman önce oldu.'»

«Hah... Peki kız cinayetin ne kadar zaman önce olduğunu açıkladı mı?»

«'Yıllar önce,' dedi. Bu sözleri büyük bir adam tavrıyla söyledi. Kızlardan biri... Ann veya Beatrice... 'O halde durumu neden polise haber vermedin?' diye sordu. Ukala, kendini beğenmiş bir şeydi o.»

«Tamam. Peki Joyce ne cevap verdi?»

«'0 zaman bunun bir cinayet olduğunu anlamamıştım,' dedi.»

Poirot koltuğundan doğrulup oturdu. «Çok ilginç bir söz bu.»

Bayan Oliver, «O sırada aklı biraz karıştı sanırım,» dedi. «Durumu izah etmeye çalışıyor, diğerleri kendisine takıldıkları için de öfkeleniyordu. Diğerleri ona habire polise neden gitmediğini soruyorlar. Joyce da, 'O sırada bunun cinayet olduğunu anlamamıştım,' diye bağırıyordu. 'Daha sonra birdenbire gördüğümün bir cinayet olduğunu anladım.'»

«Ama ona kimse inanmadı, öyle mi? Siz de inanmadınız. Fakat kızın ölüsü bulununca birdenbire, belki de Joyce'un söyledikleri doğruydu, diye düşündünüz.»

«Evet, öyle. Ne yapmam lazım geldiğini... veya ne yapacağımı bilmiyordum. Sonra aklıma siz geldiniz.»

Poirot ciddi bir tavırla eğilerek romancıyı selamladı. Bir iki dakika sessiz sedasız oturdu. Sonra da, «Şimdi size ciddi bir soru soracağım,» dedi. «Bunu cevaplandırmadan önce iyi düşünün. Sizce... bu kız hakikaten bir cinayete tanık oldu mu? Yoksa Joyce sadece bir cinayete tanık olduğunu mu sanıyordu?»

Bayan Oliver, «Joyce gerçekten bir cinayet işlendiğini görmüştü sanırım,» diye cevap verdi. «Tabii o konuşma sırasında buna ihtimal vermedim. O ara, kızın vaktiyle gördüğü bir şeyi gelişigüzel bir şekilde hatırladığını ve buna dayanarak bir hikâye uydurmaya çalıştığını düşündüm. Önemli, heyecanlı bir hikâye uydurmaya çalıştığını... Sonunda Joyce heyecanla, 'Cinayete tanık oldum,'

diye bağırdı. 'Oldum. Oldum. Oldum.'»

«Ve?»

«Ve şimdi kalkıp sizi görmeye geldim.» Bayan Oliver bir an durdu. «Kızın ölümü ancak şu şekilde bir anlam kazanabilir. Gerçekten bir cinayet işlenmiş ve Joyce de bunu görmüştü.»

«O zaman ortaya başka olaylar çıkar. Buna göre partidekilerden birinin o eski cinayeti işlemiş olması lazım. Ve bu kimse ayrıca o gün daha önce toplantı hazırlıkları sırasında da evde bulunmuş ve Joyce'un sözlerini duymuş olmalı.»

Romancı ona baktı. «Benim saçma sapan hayaller peşinde olduğumu sanmıyorsunuz ya? Yoksa bu şekilde düşünmemin sebebi hayal gücümün fazla güçlü olması mı?»

Poirot, «Bir kız öldürüldü. Cani, onun başını suyun altına sokarak, o şekilde tutacak kuvveti olan biriydi, iğrenç bir cinayet bu. Katil, zaman kaybetmeden harekete geçti... Joyce'un sözlerini bir tehdit olarak aldı... Fırsat bulur bulmaz da kızı susturdu...» diye konuştu.

Bayan Oliver itiraz etti. «Ama Joyce herhalde tanık olduğu cinayeti kimin işlediğini bilmiyordu. Yani... söz,ettiği cinayetle ilgili olan kimsenin odada bulunduğunu bilseydi muhakkak o sözleri söylemezdi.»

Poirot başını salladı. «Bu bakımdan haklısınız. Kız bir cinayete tanık oldu, fakat katilin yüzünü görmedi. Ancak bundan daha ileriye gitmemiz lazım.»

«Ne demek istediğinizi pek anlayamadım.» «Biri o gün daha önce, yani hazırlıklar sırasında o evdeydi ve Joy-ce'un sözlerini duydu. Bu kimsenin cinayetten haberi vardı. Katilin kim olduğunu biliyordu. Belki de onun yakınıydı. Belki de bu kişi bir erkekti. Karısının, annesinin, kızının veya oğlunun cinayet işlediğini yalnız kendisinin bildiğini sanan biri. Veya kocasının, annesinin, kızının veya oğlunun ne yaptığından haberi olan bir kadın. Cinayetten başka hiç kimsenin haberi olmadığını sanan biri. Sonra Joyce konuşmaya başladı...» «Ve?»

«Joyce'un ölmesi gerekiyordu.» «Öyle mi düşünüyorsunuz?»

«Evet.»

«Ne yapacaksınız?»

Hercule Poirot, «Woodleigh adının bana neden o kadar tanıdık geldiğini şimdi hatırladım,» dedi.

,5

Hercule Poirot bahçe kapısından içeriye baktı. Biraz ileride küçük, şirin, modern bir ev vardı. Belçikalı biraz soluk soluğaydı. E, neticede küçük ev

bir tepedeydi. Poirot da oraya erişmek için yokuşu tırmanmıştı. Evin önünde küçük, muntazam bir bahçe vardı. Yaşlıca bir adam elinde su süzgeci, tarhların arasında ağır ağır yürüyordu.

Başmüfettiş Spence'di bu. Başmüfettişin vaktiyle sadece şakakları kır olan saçları iyice ağarmıştı artık. Fakat yine eskisi gibi iriyarı ve güçlü kuvvetliydi. Çiçekleri sulamaktan vazgeçerek, bahçe kapısındaki ziyaretçiye baktı. Hercule Poirot hiç kımıldamadan duruyordu.

Başmüfettiş Spence, «Vay vay vay vay,» diye bağırdı. «Olamaz. Ama olması...

Evet. Mösyö Hercule Poirot bu!»

Poirot, «Hah,» diye gülümsedi. «Demek beni hatırladınız? işte buna çok memnun oldum.»

Spence «Bıyıklarınızın daima böyle gür olmasını temenni ederim,» dedi. Su süzgecini bırakarak, bahçe kapısına gitti. «İğrenç otlar bürümüş etrafı. E, bu şerefi neye borçluyuz?»

Hercule Poirot, «Beni başka yerlere de sürükleyen sebep tabii,» diye cevap verdi. «Siz de aynı sebepler yüzünden yıllar önce beni görmeye gelmiştiniz.

Yani... cinayet yüzünden.

Spence, başını salladı. «Benim cinayetlerle bir ilişkim kalmadı artık. Ama yaban otları bakımından cinayetle ilgim var. Siz geldiğiniz zaman da bu işi yapıyordum. Otlara ilaç döküyordum.» Kapıyı açarak, Poirot' nun içeri girmesi için yana çekildi. «Beni nasıl buldunuz?»

«Bana Noel'de bir kart yollamıştınız. Bunun üstünde yeni adresiniz vardı.»

28 -

— 29

«Ah, evet. Ben eski tip insanlardanım. Noel'de eski dostlarıma kart yollamaktan hoşlanırım.»

Poirot, «Beni düşünmeniz çok hoşuma gitti,» dedi.

Spence içini çekti. «Ben yaşlandım artık.»

«İkimiz de yaşlıyız.»

Scotland Yard'ın eski Başmüfettişi Poirot'ya baktı. «Yine de saçınızda fazla beyaz yok.»

Belçikalı güldü. «Bu işi bir şişenin yardımıyla hallediyorum, istemediğiniz takdirde herkesin karşısına kır saçlarla çıkmamıza hiç lüzum yok.»

Spence başını salladı. «Simsiyah saçın bana yakışacağını pek sanmıyorum.»

Poirot, «Doğru,» dedi. «Kır saçla pek kibar duruyorsunuz.»

«Doğrusu kibar biri olduğumu hiçbir zaman düşünmedim.»

«Ama ben hep böyle düşündüm. Neden Woodleigh'e yerleştiniz?»

«Buraya, kızkardeşimin yanına geldim. Kocası öldü. Çocukları ise evlenerek uzaklara gittiler. Onun için buraya yerleştim. Son zamanlarda emekli maaşı pek yetişmiyor. Kardeşimle birarada oturunca geçim daha zorlaştı. Gelin, oturun.»

Spence, Belçikalıyı küçük bir verandaya götürdü. Buraya bir masa ve hasır koltuklar konmuştu. Sonbahar güneşi verandaya hoş bir sıcaklık vermekteydi.

Spence sordu. «Ne içersiniz? Korkarım burada hoşunuza gidecek şeyler pek yok...

Ahududu şurubu filan mesela... Bira ister misiniz? Yoksa kardeşim Elspeth'e söyleyeyim de size çay mı yapsın? Veya kakao? Kardeşim Elspeth kakao meraklısıdır.»

«Çok naziksiniz. Bir bira içerim.»

Başmüfettiş içeri girdi. Geri döndüğü zaman elinde bir tepsi vardı. Buna bira şişeleri ve iki büyük bardak konulmuştu. Poirot'nun karşısına oturdu. «Birlikte bira içelim...» Bardağını kaldırdı. «'Cinayetlerin şerefine,' diyemeyeceğim.

Çünkü böyle şeylerle ilgimi kestim. Fakat sizin söz ettiğiniz cinayetin hangisi olduğunu biliyorum. Çünkü son zamanlarda ondan başka öldürülme olayı olmadı. Ayrıca o tür cinayetlerden de nefret ederim.»

«Orası kesin.»

«Demin, başı kovaya sokulan kızı kastediyordunuz değil mi?»

Poirot, «Evet,» dedi. «Onu kastediyorum.»

Spence mırıldandı. «Peki neden bana geldiniz? Artık polis değilim. Yıllar önce emekliye ayrıldım ben.»

Poirot güldü. «Bir polis, daima polistir. Bunu gayet iyi bilirim. Çünkü ben de bu işe kendi memleketimde polis olarak başladım.»

«Evet, bundan daha önce de söz ettiğinizi hatırlıyorum.» Bir an durdu. «Peki ama, siz bu olayla neden ilgileniyorsunuz, Mösyö Poirot?»

«Arkadaşım Ariadne Oliver yüzünden. Bayan Oliver'i hatırlıyorsunuz değil mi?»

Spence başını kaldırarak, düşünceli bir tavırla gözlerini kapadı. «Bayan Oliver, Bayan Oliver... Hayır, hatırlamıyorum...» Birdenbire bağırdı. «Ariadne Oliver!

Elmalar! O bu cinayete bu yüzden mi karıştı? O zavallı çocuğu toplantıda içinde elmalar yüzen bir kovada boğmuşlar değil mi? Bayan Oliver'i o elmalar mı ilgilendiriyor?»

Poirot cevap verdi. «Olayın Bayan Oliver'in ilgisini o elmalar yüzünden çektiğini sanmıyorum. Ama o da partideymiş.»

«Kendisi burada mı oturuyor?»

«Hayır, hayır. Burada Bayan Judith Butler adındaki arkadaşında kalıyormuş.»

«Judith Butler mı? Evet, onu tanıyorum. Kendisi dul. Kocası pilot-muş. Pek güzel ve terbiyeli bir kızı var. Judith Butler da hoş bir kadın değil mi?»

«Evet, kendisini bir iki dakika gördüm, gerçekten güzel bir kadın.»

«Siz bu olaya nasıl karıştınız, Poirot? Cinayet sırasında siz burada değildiniz sanırım.»

«Değildim tabii. Bayan Oliver, Londra'ya, bana geldi. Üzgündü. Çok sarsılmıştı.

Benim bir şeyler yapmamı istiyordu.»

Başmüfettişin yüzünde hafif bir tebessüm belirip kayboldu. «Anlıyorum. Hep aynı hikâye...»

Belçikalı devam etti. «Ben de kalkıp size geldim.» «Benim de bir şeyler yapmamı istediğiniz için mi? Fakat emin olun. Benim yapabileceğim hiçbir şey yok.»

«Pekâlâ var. Bana burada oturan kimseler hakkında bilgi verebilirsiniz. Elbet bunlardan biri o zavallı kızı kovada boğdu.»

Spence, «iğrenç bir cinayet bu,» dedi. «Daha ilk duyduğum an böyle düşündüm.

Öğrenmek istediğiniz nedir? Ben buraya geleli bir yıl oldu. Kızkardeşim Elspeth benden eski. Yani o köydekileri benden iyi tanır... isterseniz onunla da konuşursunuz. Ama bana hâlâ neden ta Londra'dan kalkıp buralara kadar geldiğinizi anlatmadınız, Poirot. Buna Bayan Oliver'in sebep olduğunu söylediniz. Romancının aklına yine ne çılgınca bir fikir geldi?»

Poirot, «Buna 'çılgınca bir fikir' pek denilmez. Evet, romancıların aklına bazı acayip şeyler gelir. Ama bu kez durum öyle değil. Açıkçası Bayan Oliver kızın söylediği bir sözü duymuş.»

«Joyce'un söylediği bir sözü mü?»

«Evet.»

Spence öne doğru eğilerek dikkatle Poirot'ya baktı.

Belçikalı, «Dinleyin,» dedi. Sonra kısaca Bayan Oliver'in kendisine söylediklerini anlattı.

«Anlıyorum...» Spence bıyığını çekiştirdi. «Demek kız öyle söylemiş? Bir cinayetin işlendiğini gördüğünü söylemiş... Bu cinayetin nasıl ve ne zaman işlendiğini açıklamış mı?»

Poirot başını salladı. «Hayır.»

«Peki bu açıklamaya ne sebep olmuş?»

«Bayan Oliver'in romanlarındaki cinayetlerle ilgili sözler. Yanılmıyorsam biri bundan Bayan Oliver'e söz etmiş. Zannedersem onun romanlarında yeteri kadar kanlı sahne ve ceset olmadığını söylemiş. Ondan sonra da Joyce ortaya çıkıp, bir cinayete şahit olduğunu anlatmış.»

«Yani övünmüş mü? Konuşmanızdan öyle anlıyorum.»

«Bayan Oliver'de de aynı düşünce uyanmış. Evet, Joyce bununla övünmüş sanırım.»

32

«Bu doğru olmayabilir.»

Poirot başını salladı. «Orası öyle.»

«Çocuklar dikkati üzerlerine çekmek veya etrafındakileri etkilemek için böyle abartılı sözler söylerler. Diğer taraftan Joyce'un sözleri doğru olabilir de.

Siz de böyle mi düşünüyorsunuz?»

Belçikalı dedektif cevap verdi. «Bilmiyorum... Bir çocuk cinayete şahit olduğunu söyleyerek övünüyor. Birkaç saat sonra da öldürülüyor. Yani cinayet sebebi kızın daha önce söylediği sözler olabilir. Eğer öyleyse katil hiç vakit kaybetmemiş

diyebiliriz.»

Spence, «Öyle,» dedi. «Kız cinayetten söz ettiği sırada salonda kaç kişi varmış?

Bunu biliyor musunuz?»

«Bayan Oliver, orada on beş, on altı kişi kadar olduğunu söyledi. Beş altı çocuk, partiyi hazırlayan altı yedi büyük. Fakat kesin bilgi için sizden yardım isteyeceğim.»

Spence, «O kolay,» diye başını salladı. «Tabii her şeyi bildiğimi iddia edemem.

Yine de mahalli polisten istediklerinizi öğrenebilirim. Size partiye gidenlerin bir listesini de çıkarttırırım.» Başmüfettiş bir an durdu. «Ama doğrusu içlerinden birinin katil olabileceğine inanamıyorum. Bu civarda öyle katil olabilecek kimseler yok. Şimdiye kadar ilgi uyandıracak cinayetler işlenmedi.»

«Bu katil, daha önce de cinayet işlemiş. Sonra hiç kimsenin şüphe etmediği cinayetin bir görgü şahidi olduğunu öğrenivermiş.»

«Peki ama neden Joyce o arada kimseye bir şey söylememiş? İşte ben bunu anlamak istiyorum. Acaba biri ona dilini tutması için para mı verdi? Ama bu da tehlikeli bir şey olurdu.»

Poirot, «Hayır,» diye cevap verdi. «Bayan Oliver'in söylediğine göre Joyce o sırada gördüğü olayın cinayet olduğunu anlayamamış.»

Spence bağırdı, «işte bu imkânsız.»

Belçikalı itiraz etti. «Hiç de değil. Konuşan on üç yaşında bir çocuktu.

Geçmişte olan bir olay hatırlıyordu. Tabii olayın ne zaman olduğunu bilmiyoruz.

Belki üç, belki de dört yıl önce oldu bu. Kız bir şey görmüş ama bunun ne anlama geldiğini anlamamıştı. Bu bir sürü şey olabilir, mon cher. Örneğin... garip bir araba kazası. Otomobil özellikle bir insa-

p

ntn üzerine sürülüyor ve adam ölüyor veya yaralanıyor. Bir çocuk, kaz; sırasında bunun aslında bir cinayet olduğunu anlayamazdı. Fakat bir ik yıl sonra birinin söylediği, veya onun gördüğü bir olay birdenbire aklın o eski olayı getirdi. Kız o zaman, 'A veya B~ X onu mahsus yapmıştı, diye düşündü. 'Belki de bu bir kaza değil, aslında bir cinayetti.' Tabii başka ihtimaller de var. Bunlardan bazılarının arkadaşım Ariadne ON-: ver'in fikri olduğunu itiraf edeceğim. Tabii o her mesele için yirmi; çözüm yolu bulur. Bunlardan çoğu da akla hayale sığmayacak şeylerdir... İhtimallere gelince... Birine verilecek olan çaya atılan bir iki hap... Tehlikeli bir yerde arkasından itilen biri... Ne yazık ki, bu civarda uçurum yok. Yoksa o bakımdan bazı

tahminlerde bulunabilirdik. Evet, bence bir sürü ihtimal var. Belki de Joyce bir cinayet romanı okumuş ve; aklına vaktiyle gördüğü o olay gelmişti. Belki de bu olay kendisini şaşırtmıştı. Romanı okurken birdenbire, 'A, tıpkı A ile B'ye benziyor. Acaba A o hareketi mahsus mu yapmıştı?' Dediğim gibi ihtimal çok.» «Ve siz de bunları araştırmaya geldiniz, öyle mi?» Poirot, «Evet,» dedi. «Sizden de bilgi alacağım.» Spence mırıldandı.

«Ben elimden geleni yapar, ayrıca Elspeth'de de yardım isterim...»

Poirot memnun bir tavırla arkadaşının yanından ayrıldı. İstediği bil] giyi çabucak elde edeceğinden emindi. Spence'in ilgisini uyandırmıştı! Başmüfettiş de bir ipucu yakaladı mı, bir daha bunu bırakmazdı. Ayrıca^ Scotland Yard'ın en ünlü başmüfettişlerinden olan Spence'in mahall| polisle dost olduğu da muhakkaktı.

Poirot saatine bir göz attı. On dakika sonra Bayan Ariadne Oli-| ver'le 'Elma Ağacı* isimli bir evin önünde buluşacaktı. Belçikalı, bu isir de çok uygun, diye düşündü. Doğrusu bu meselede ne tarafa döner-j sem döneyim elmalarla karşılaşıyorum. O sulu İngiliz elmalarını pek severim. Ancak bu kez elmalar çalı süpürgelerine, cadılara ve boğulan bir çocuğa karışmış.

Poirot kendisine verilen tarife uyarak yoldan ilerledi. On dakika sonra kırmızı tuğladan, eski tarzda sağlam bir evin önündeydi. Bahçe gayet düzenliydi.

Etrafını dikkatle biçilmiş mazılar çevirmişti bunun.

Poirot üzerinde «Elma Ağacı» yazılı bir tabela olan bahçe kapısını açarak, içeri girdi. Aynı anda da evin ön kapısı açılarak Bayan Oliver dışarı çıktı.

Romancı soluk soluğa, «Tam zamanında geldiniz,» dedi. «Ben de pencerede sizi bekliyordum.»

Poirot dönerek, bahçe kapısını dikkatle kapattı. Bayan Oliver'le ne zaman karşılaşırsa karşılaşsın, muhakkak işe elmalar karışırdı. Kadın ya elma yerdi, ya iri göğsünün üzerinde elma parçaları bulunur; ya da elinde içi elma dolu bir kesekâğıdı tutardı. Fakat bugün durum değişikti. Poirot

takdirle, bravo, diye düşündü. Bugün hatır hatır elma yemesi çok kötü olurdu. Ne de olsa cinayet bu evde işlenmiş.

Bayan Oliver, «Judith Butler'ın evinde kalmaya razı olmamanızın sebebini bir türlü anlayamıyorum,» diye konuştu. «Kalkıp beşinci sınıf bir otele indiniz.»

Poirot cevap verdi. «Meseleyi biraz uzaktan araştırmam daha doğru olur. İnsan bir işe fazla karışmamalı.»

Bayan Oliver, «Bu işe karışmaktan kendinizi nasıl alacağınızı bilmiyorum,» dedi.

«Herkesi görmeniz, onlarla konuşmanız gerekmiyor mu?»

Belçikalı başını salladı. «Tabii.»

«Şimdiye kadar kimi gördünüz?»

«Dostum Başmüfettiş Spence'i.»

Bayan Oliver sordu. «Bu günlerde nasıl o?»

Poirot içini çekti. «Eskisinden yaşlı.»

Bayan Oliver, «Tabii,» dedi. «Ne olacağını sanıyordunuz? Eskisinden daha mı zayıf, daha mı şişman? Gözleri görüyor, kulakları duyuyor mu? Peki, Spence olay hakkında ne düşünüyor?»

«Acele etmeyin.»

«Spence'le beraber ne yapacaksınız?»

Poirot, «Ben programımı yaptım,» diye cevap verdi. «Önce eski dostumu görüp, onunla konuştum. Ondan, kolay kolay elde edemeyeceğim bazı bilgiler toplamasını istedim.»

«Yani buradaki polisle ahbap mı? Onlardan kimsenin bilmediğ bazı şeyleri mi öğrenecek?»

«Evet... Öyle de diyebilirsiniz.»

«Peki... Sonra?»

«Spence'den sonra buraya geldim, madam. Olay yerini görmem lazım.»

Bayan Oliver başını çevirerek, eve baktı. «Burası cinayet işlenecek bir yere hiç benzemiyor, değil mi?»

Poirot tekrar düşündü. İçgüdüleri ne kadar kuvvetli.

Sonra, «Öyle,» dedi. «Gerçekten öyle bir eve hiç benzemiyor. Cinayet odasını gördükten sonra sizinle birlikte ölen kızın annesiyle konuşmaya gideceğim.

Bakalım o bana neler anlatacak? Spence de bugün buradaki polis müfettişinden kendisiyle görüşmem için randevu alacak. Ayrıca buradaki doktorla ve okulun müdiresiyle görüşmek istiyorum. Saat altıda dostum Spence ve kızkardeşi Elspeth'le çay içerek sosis yiyeceğim. Ve yine bu meseleyi konuşacağız.»

«Spence size başka ne anlatabilir?»

«Onun kızkardeşiyle tanışmak istiyorum. Bayan Elspeth buraya Spence'den daha önce gelmiş. Spence ise kadının ölümünden sonra onun yanına yerleşmiş. Herhalde kadın buradakileri iyi tanıyor.»

Bayan Oliver, «Biliyor musunuz?» diye konuştu. «Sizin bir elektronik beyinden farkınız yok. Sık sık 'elektronik beyin programlanması,' diye bir laf duyuyorum.

Lüzumlu bilgiyi kompütüre veriyor, sonra da cevabını alıyorlar. Siz de tıpkı bir elektronik beyin gibisiniz.»

Poirot ilgiyle ona baktı. «Fikriniz çok ilginç. Evet, evet. Ben bir elektronik beyin rolünü oynayacağım. Kompütüre bilgi veriliyor...»

Bayan Oliver sordu. «Ya vereceğiniz cevaplar yanlış olursa?»

Hercule Poirot, «İşte bu imkânsız,» dedi. «Elektronik beyinler hata yapmazlar.»

Romancı, «Yapmamaları gerektiği söyleniyor. Ama bazen çok şaşılacak şeyler oluyor. Son elektrik makbuzumu görmeliydiniz. Biliyorum, 'Hata insanlara mahsustur,' diye bir söz var. Ama bir elektronik beyin hata yapmaya karar verdi mi, insanları kat kat geçiyor. Haydi gelin de sizi Bayan Drake'le tanıştırayım.»

Poirot, Rowena Drake, hakikaten şahane bir kadın, diye düşündü. Kırk küsur yaşındaydı kadın. Uzun boyluydu. Sarı saçlarında tek tük beyaz vardı. Gözleri koyu maviydi. Son derecede becerikli, enerjik bir insan olduğu da anlaşılıyordu.

Poirot, 'Elma Ağacı'nın pek bakımlı olduğunu da farketti. Halılar en iyi cinsten, eşyalar gayet pahalıydı. Her taraf dikkatle temizlenmiş, cilalanıp parlatılmıştı. İşte bu yüzden de içeride ilgiyi çekecek bir şey olmadığı hemen farkedilmiyordu.

Bayan Rowena Drake, Bayan Oliver'la Poirot'yu nazik bir tavırla karşıladı.

Kadının verdiği bir partide cinayet işlenmesine fena halde kızdığı fakat bunu gizlemeye çalıştığı da belliydi.

Rowena Drake,- «Mösyö Poirot,» dedi. Kadının cemiyetlerde konuşmaya, konferans vermeye alışık olduğu belliydi. «Buraya gelebildiğiniz için o kadar memnunum ki.

Bayan Oliver bana bu korkunç olayda bize büyük yardımlarınızın dokunacağını söyledi.»

«Merak etmeyiniz, madam. Elimden geleni yapacağım. Ancak tecrübeli bir insansınız. Onun için de meselenin bir hayli çetin olduğunu herhalde biliyorsunuz.»

Bayan Drake tekrarladı. «Çetin... Tabii çetin, Mösyö Poirot. Doğrusu böyle korkunç bir olayla karşılaşacağım hiç aklıma gelmezdi. İnanılmayacak bir şey bu.» Ekledi. «Herhalde polis bir şeyler biliyor. Zannedersem Müfettiş Raglan, gerçekten işinin ehli bir adam. Scotland Yardadan yardım isteyip istemeyeceklerini bilmiyorum. O zavallı çocuğun ölümünün sadece buradakileri ilgilendireceğini düşünüyorlar sanırım. Tabii siz de gazeteleri okuyorsunuz, Mösyö Poirot. Her gün böyle olaylarla karşılaşıyoruz. Anne ve babalar çocuklarına eskisi kadar iyi bakmıyorlar. Onlara akli dengesi bozuk kimselerden kaçınmalarını öğretmiyorlar.»

1

I

«Yine de bu olay pek mümkün bir şey değil, madam.»

«Ah, biliyorum... biliyorum, işte onun için bu olaydan 'inanılmayacak bir şey,'

diye söz ettim ya. Olanlara hâlâ inanamıyorum.» Bayan Drake bir an sustu. «Her şey güzelce planlanmıştı. Toplantı çok güzel geçti. Hakikaten olanlar inanılacak gibi değil. Ben, kendi hesabıma, bu işe dışarıdan birinin karıştığına inanıyorum. Biri eve girdi. O sırada bunu yapmak hiç de güç değildi. Bu yabancının akli dengesi bozuktu. Yani, akıl hastanesinde kalması gereken biriydi o... Bu adam Joyce'u bir bahaneyle kütüphaneye götürdü ve zavallıyı orada öldürdü.»

«Bana cinayetin işlendiği yeri gösterebilirseniz...»

«Tabii, tabii. Bir kahve daha içmez miydiniz?»

«Teşekkür ederim, hayır.»

Bayan Drake ayağa kalktı. «Polis, cinayetin Alevli Ejderha sırasında işlendiğini düşünüyor sanırım. O oyun yemek odasında oynanıyordu.»

Rowena Drake holden geçerek "bir kapıyı açtı. Sonra da müzedeki değerli eşyaları gösteren bir rehber tavrıyla büyük yemek masasını ve kalın kadife perdeleri işaret etti.

«Burası karanlıktı tabii. Sadece alev alev yanan üzümlerin ışığı etrafı aydınlatıyordu. Ve şimdi...»

Onları holden geçirerek, küçük bir odanın kapısını açtı. Burada kitap dolu raflar, rahat koltuklar vardı. Duvarlara da av resimleri asılmıştı. «Kütüphane burası.» Rowena Drake hafifçe titredi. «Kova buradaydı. Tabii bir muşambanın üzerine konulmuştu...»

Ariadne Oliver onlarla birlikte odaya girmemişti. Dışarıda, holde duruyordu.

Belçikalıya, «İçeri giremeyeceğim,» dedi. «Aklıma türlü şeyler geliyor.»

Bayan Drake mırıldandı. «Şimdi görülecek bir şey yok. Yani... size istediğiniz için cinayetin işlendiği yeri gösteriyorum.»

Poirot, «Herhalde etrafa sular saçılmıştı,» dedi.

Bayan Drake başını salladı. «Kovada su vardı tabii.» Belçikalı dedektife sanki onun aptal olduğundan şüphelenmeye başlamış bir tavırla bakıyordu.

«Tabii muşamba da ıslanmıştı. Ben şunu kastediyorum: Çocuğun

kafası kovanın dibine itildiğine göre, etrafa su sıçramış olması lazım.»

«A, evet. Hatta elma avı sırasında kovanın bir, iki kere doldurulması gerekiyordu.»

«Herhalde cinayeti işleyen kimsenin de üzeri ıslanmıştı. Öyle değil mi?»

«Evet... Evet, herhalde.»

«Bunu farkeden olmadı mı?»

«Hayır, hayır. Bunu bana Müfettiş Raglan da sordu. Fakat toplantının sonuna doğru herkesin üstü başı ıslanmış, veya una bulaşmış, saçı başı da karışmıştı.

Onun için bu bakımdan bir ipucu yok. Daha doğrusu polis öyle düşündü sanırım.»

Poirot, «Herhalde. Galiba tek ipucu öldürülen çocuğun kendisi. Bana onun hakkında bildiklerinizi anlatırsanız memnun olurum.» dedi.

«Joyce hakkındakileri mi?» Bayan Rowena Drake biraz şaşırmış gibiydi. Sanki Joyce'un üzerinde durmaz olmuştu artık. Kız bu şekilde kendisine hatırlatılınca da biraz şaşalamıştı.

Poirot, «Kurban daima önemlidir,» dedi. «Çünkü ekseri cinayete kurbanın kendisi sebep olur.»

«Evet, ne demek istediğinizi*anlıyorum.» Ne var ki, Rowena'nın halinden bunu hiç de anlamadığı belliydi. «Salona dönelim mi?»

Poirot gülümsedi. «Herhalde orada bana Joyce'dan söz edersiniz?»

Salona dönerek; tekrar koltuklarına yerleştiler. Bayan Drake'in biraz sıkılmış

gibi bir hali vardı. «Ne söylememi istediğinizi pek bilmiyorum, Mösyö Poirot.

İstediğiniz bilgiyi polisten veya Joyce'un annesinden alabilirsiniz. Zavallı kadıncağız. Herhalde bu konuşma onu çok üzer ama...»

'

Poirot onun sözünü kesti. «Ben bir annenin ölmüş olan kızı hakkındaki fikrini öğrenmek istemiyorum. Bana lazım olan insanları anlayan birinin tarafsız, kesin fikri. Sizin bu köydeki hayır işleriyle ilgilendiğiniz muhakkak, madam.

Bildiğiniz birinin karakterini kolaylıkla tahlil edebildiğinizden de eminim.»

«Biraz güç bu... Yani o yaşlardaki çocuklar hemen hemen birbirlerinin aynıdırlar. Joyce da on iki veya on üç yaşındaydı sanırım.»

Poirot, «Aynı olduklarını sanmıyorum,» diye cevap verdi. «Karakterleri, takındıkları tavırlar arasında farklar vardır. Joyce'dan hoşlanır mıydınız?»

Rowena. Drake bu sorudan biraz sıkılmış gibiydi. «Şey... tabii... ondan hoşlanırdım. Yani... ben her çocuktan hoşlanırım. Hemen herkes de öyledir ya.»

Poirot, «Ben bu fikirde değilim,» dedi. «Bence bazı çocuklar sinire dokunacak yaratıklardır.»

«Evet, bazı çocukların son zamanlarda doğru dürüst yetiştirilmedik-lerini ben de biliyorum.»

Poirot ısrar etti. «Joyce, iyi bir çocuk muydu? Yoksa değil miydi?»

Bayan Drake ona hoşnutsuzlukla baktı. «Zavallı çocuğun ölmüş olduğunu unuttunuz mu, Mösyö Poirot?»

«Öldü veya ölmedi, bu soru önemli, iyi bir kız olsaydı onu öldürmeyi kimse istemezdi. Belki kötü bir çocuk olduğu için biri onu ortadan kaldırmaya karar verdi...»

«Şey, belki... Ama bunun iyilik veya kötülükle bir ilgisi yok, değil mi?»

«Pekâlâ olabilir. Ayrıca onun bir cinayete tanık olduğunu iddia ettiğini de duydum.»

Rowena Drake küçümsemeyle, «A, o gülünç iddia mı?» dedi.

«Kızın sözlerini ciddiye almadınız mı?»

«Tabii almadım. Sözleri pek gülünçtü.»

«Joyce o konuyu nasıl açtı?»

«Hepimiz de Bayan Oliver buraya geldiği için bir hayli heyecanlanmıştık.» Bayan Drake, Bayan Oliver'a baktı. «Çok tanınmış bir yazar olduğunuzu unutmayın, hayatım.»

Bu 'hayatım' kelimesini yazarı çok sevdiğinden değil, ağzı alıştığı için kullandığı belliydi.

«Herhalde bu konu açılmayacaktı. Ama çocuklar aramızda ünlü bir yazar bulunduğu için çok heyecanlıydılar.»

Poirot, düşünceli bir tavırla mırıldandı. «Ve Joyce bir cinayete tanık olduğunu söyledi...»

«Evet, öyle bir şeyler söyledi sanırım. Aslında onu pek dinlemiyordum.»

«Ama onun bu lafları söylediğini hatırlıyorsunuz.»

«Hatırlıyorum tabii.» Bayan Drake başını salladı. «Ne var ki, ona inanmadım.

Ablası da kızı uygun bir şekilde hemen susturdu.»

«Joyce de buna kızdı değil mi?»

«Evet. Sözlerinin doğru olduğunda ısrar etti durdu.»

«Hatta övündü değil mi?»

«Belki öyle de söylenebilir.»

•

Poirot, «Kızın iddiası doğru olabilir,» dedi.

«Saçma! Ben Joyce'un sözlerine bir an bile inanmadım. O daima böyle budalaca şeyler yapardı zaten.»

«Aptal mıydı?»

Rowena Drake, «Aslında o gösteriş yapmaktan hoşlanan bir kızdı,» diye cevap verdi. «Başka kızlardan daha çok şey bildiğini ve gördüğünü iddia ederdi.»

Poirot mırıldandı. «Pek de sevilecek bir mahluk değilmiş.»

Bayan Drake başını salladı. «Gerçekten öyle. İnsanın sık sık susturmak zorunda kaldığı kızlardandı.»

«Peki o böyle konuşunca diğer çocuklar ne yaptı?»

Rowena Drake, «Joyce'a güldüler,» dedi. «Tabii bu da kızı büsbütün kızdırdı.»

Poirot ayağa kalktı. «Bu konuda kesin bir şekilde konuştuğunuz için çok teşekkür ederim.» Eğilerek, Rowena Drake'in elini öptü. «Hoş-çakalın, madam. O feci olayın olduğu yeri görmeme izin verdiğiniz için minnettarım. O acı olayı size tekrar bütün ayrıntısıyla hatırlatmadığımı umarım»

Rowena, «Tabii böyle bir olayı hatırlamak çok acı oluyor,» diye cevap verdi.

«Küçük toplantımızın iyi geçmesini o kadar istiyordum ki. Hakikaten de öyle oldu. Herkes çok eğlendi. Sonra o korkunç olayı öğrendik. Ancak o konuyu unutmaktan başka yapabileceğimiz bir şey

de yok. Tabii Joyce'un bir cinayete şahit olduğunu söylemesi de çok yersizdi.»

«Woodleigh'de hiç cinayet oldu mu?»

Rowena Drake kesin bir tavırla, «Hiç hatırlamıyorum,» dedi.

Poirot gülümsedi. «Cinayetlerin günden güne arttığına bakılırsa, burası müthiş

bir yer olmalı.»

«Şey... galiba bir kamyon şoförü arkadaşını öldürdüydü. Veya buna benzer bir şey. Bir de buradan yirmi kilometre kadar ötede çakılların altında küçük bir kızın cesedini buldulardı. Ama bu yıllar önce oldu. Her ikisi de iğrenç ve pek de ilgi çekici olmayan cinayetlerdi. Sebebi de içkiydi sanırım.»

«Yani bunlar on iki, on üç yaşında bir kızın tanık olamayacağı cinayetlerdi.»

«Evet, tabii. Ayrıca size şunu da söyleyeyim, Mösyö Poirot. Joyce o lafları sırf arkadaşlarına gösteriş yapmak için söyledi. Belki o arada tanınmış biri üzerinde de iyi bir etki uyandırmaya çalışıyordu.»

Bayan Oliver, «Yani,» dedi. «Partiye geldiğim için asıl kabahatli benim.»

«Ne münasebet, hayatım, ne münasebet. Ben onu kastetmedim.»

Hercule Poirot, yanında Bayan Oliver'le birlikte evden çıkarken, içini çekti.

«Burası hiç de cinayet işlemeye uygun bir yer değil. Ne ilginç bir atmosferi var, ne de öldürülmeye layık biri. Fakat bazıları zaman zaman Bayan Drake'i ortadan kaldırmak için önüne geçilmez bir arzu duyabilirler.»

«Ne demek istediğinizi anlıyorum. Rowena bazen insanın sinirine çok dokunuyor.

Kendini pek beğeniyor, hayatından da memnun.»

«Kocası nasıl bir adam?»

«Rowena dul. Kocası bir iki yıl önce ölmüş. Çocuk felci geçirdiği için sakatmış.

Aslında bankermiş sanırım İyi bir sportmenmiş. Sakatlanıp, her şeyden mahrum olmak çok zoruna gitmiş.»

«Herhalde...» Belçikalı, tekrar Joyce konusunu açtı. «Bana şunu söyler misiniz?

Joyce'un konuşmasını dinleyenlerden biri onun sözlerini ciddiye aldı mı?»

«Bilmiyorum. Aldıklarını pek sanmıyorum.»

«Mesela diğer çocuklar?»

«Zaten ben de onları kastediyordum. Hayır. Onların Joyce'un sözlerine inandıklarını sanmıyorum. Hepsi de onun yalan uydurduğunu düşündüler.»

«Siz de o anda öyle mi düşündünüz?»

Bayan Oliver, «Evet,» dedi. Sonra da ekledi. «Tabii Rowena Drake cinayetin işlenmediğine inanmayı tercih edecek ama bunu yapması da mümkün değil.»

«Herhalde bu konu onu üzüyor.»

Romancı başını salladı. «Bir bakıma öyle olmalı tabii. Ama bana artık kadın bu olaydan söz etmekten hoşlanıyormuş gibi geliyor. Her şeyi içine atmak istemiyormuş gibi bir hali var.»

Poirot sordu. «Ondan hoşlanıyor musunuz? Sizce iyi bir kadın mı o.»

«Siz de öyle güç sorular soruyorsunuz ki. Üstelik insanı mahcup eden sorular bunlar. Galiba sizi sadece insanların iyi olup olmadıkları ilgilendiriyor.

Rowena Drake despot biri. insanların hayatlarını, işleri idare etmekten hoşlanıyor. Yanılmıyorsam bütün köyü idare eden de o. Ama bu işi de ustalıkla

başarıyor. Tabii her şey despot kadınlardan hoşlanıp hoşlanmadığınıza bağlı.

Doğrusu ben bu tiplerden hoşlanmam.»

«Peki şimdi görmeye gittiğimiz Joyce'un annesi nasıl bir kadın?»

«iyi bir kadıncağız o. Biraz aptalca sanırım. Ona çok acıyorum, insanın çocuğunun öldürülmesi korkunç bir şey olmalı. Üstelik herkes bunun bir seks cinayeti olduğunu zannediyor. Bu da durumu daha kötüleştiriyor tabii.»

«Ancak anladığıma göre Joyce saldırıya uğramamış.»

«Orası öyle ama insanlar böyle şeyler olduğunu düşünmekten hoşlanıyorlar.

İnsanların nasıl olduklarını bilirsiniz.»

«Bildiğimi sanıyorum ama... bazen onları hiç anlamadığımı da farkediveriyorum.»

«Sizi Joyce'un annesi Bayan Reynold'a arkadaşım Judith Butler'ın

götürmesi daha iyi olmaz mıydı? Kadın onu İyi tanıyor. Oysa ben sonuçta bir yabancıyım.»

«Bu işi planladığımız gibi yapacağız.»

Bayan Oliver isyanla mırıldandı. «Elektronik beyin programına devam edecek!»

Bayan Reynold, Bayan Drake'in tam tersiydi. Kadının öyle kendinden emin ve becerikli bir hali yoktu. Hiçbir zaman da olmayacaktı. Bayan Reynold siyah bir elbise giymişti. Elinde sıkıca ıslak bir mendil tutuyordu. Her an hüngür hüngür ağlamaya hazır olduğu da belliydi.

Bayan Oliver'e, «Buraya bize yardım etmesi için bir arkadaşınızı çağırtmanız gerçekten büyük nezaket,» dedi. Islak parmaklarıyla Poirot'nun elini sıkarak, tereddütle yüzüne baktı. «Eğer kendisi bize yardım edebilirse büyük bir minnet duyacağım. Ama bu konuda kimsenin bir şey yapabileceğini de sanmıyorum. Bunu düşünmek korkunç bir şey. Bir insan o yaşta bir çocuğu nasıl öldürebilir? Keşke bağırabilsey-di. Herhalde katil yavrumun başını hemen suyun altına itiverdi. Ah, bu olayı düşünmeye dayanamıyorum.»

«Sizi üzmek istemiyorum, madam. Sadece size birkaç soru soracağım. Bunların kızınızın katilinin bulunmasına yardımı dokunabilir. Herhalde siz katilin kim olduğunu tahmin edemiyorsunuz?»

«Nasıl tahmin edebilirim? Buradakilerin böyle bir şey yapabilecekleri hiç aklıma gelmezdi. Bu köydekilerin hepsi de iyi insanlardır. Belki de bir yabancı pencerelerin birinden içeri girdi. Belki esrar filan da içmişti.»

«Katilin erkek olduğundan eminsiniz demek?»

«Öyle olmalı tabii.» Bayan Reynold fena halde şaşırmıştı. «Muhakkak erkekti. Bir kadın böyle bir cinayet işleyebilir mi?»

«Bir kadının da o cinayeti işleyecek kuvveti vardır.»

«Şey... Ne demek istediğinizi anlıyorum. Tabii şimdiki kadınlar daha atletik yapılı. Yine de onların böyle bir şey yapamayacaklarından eminim.

Joyce henüz çocuktu. On üç yaşındaydı o.»

«Burada fazla oturup, güç sorular sorarak sizi üzmek niyetinde değilim, madam.

Polisin şu anda başkalarıyla konuştuklarından eminim. Üzücü ayrıntıların üzerinde durarak sizi sarsmayı da istemem. Fakat kızınızın toplantıdan önce söylediği sözler hakkında bir iki soru soracağım. Siz toplantıda yoktunuz değil mi?»

«Hayır, yoktum. Son zamanlarda biraz rahatsızdım. Çocuk toplantıları da çok yorucu oluyor. Onları arabayla partiye götürdüm. Daha sonra da almaya gittim. Üç çocuğum birden toplantıdaydılar. Büyük kızım Ann... O on altısındadır... On birine basmak üzere olan Leo... Joyce toplantıdan önce ne söylemiş?»

«Orada olan Bayan Oliver size kızınızın sözlerini tekrarlayabilir. Zannedersem Joyce vaktiyle bir cinayete tanık olduğundan söz etmiş.»

«Joyce mu? O böyle bir şey söylemiş olamaz. Kızım hangi cinayeti görmüş

olabilir?»

Poirot, «Kimse buna ihtimal vermiyor,» dedi. «Ben sadece sizin böyle bir şey olabileceğine inanıp inanmadığınızı öğrenmek istiyordum. Kızınız size böyle bir şeyden söz etti mi?»

«Joyce mu? Bir cinayete tanık olduğundan mı?»

Poirot, «'Cinayet' kelimesinin Joyce yaşında biri tarafından gelişigüzel kullanılmış olabileceğini de unutmayın,» diye cevap verdi. Bu aslında birinin arabanın altında kalması veya bir çocuğun kavga ederken arkadaşını nehre

itmesiyle ilgili olabilirdi. Önceden düşünülmeyen ama kötü sonuç veren bir olay...»

«Burada Joyce'un görebileceği böyle bir olay olduğunu sanmıyorum. Ayrıca kızım bana bu konuda hiçbir şey söylemedi. Herhalde Joyce şaka ediyordu.»

Ariadne Oliver atıldı. «Aksine oldukça ciddiydi. Arka arkaya bir cinayete tanık olduğunu tekrarladı.»

Bayan Reynolds sordu. «Ona inanan oldu mu?»

Romancı başını salladı. «İnandıklarını sanmıyorum. Veya belki de...

inandıklarını söyleyerek... şey... Joyce'a cesaret vermek istemediler.»

Bayan Reynold içini çekti. «Hoş bir davranış değil bu. Sanki Joyce yalan söylemiş gibi...» Bayan Reynold öfkesinden kızarmıştı.

Poirot, «Tabii... Niye yalan söylesin? Belki kızınız hata yapmış olabilir. Belki o bir kazaya şahit oldu ve bunun cinayet olabileceğini düşündü.» diye konuştu.

Bayan Reynold hâlâ öfkeliydi. «Böyle bir şey olsaydı bana söylerdi. Öyle değil mi?»

Poirot, «Öyle olmalı,» dedi. «Size geçmiş yıllarda böyle bir şeyden söz etmedi mi? Belki siz bunu önemli bulmadığınız için unuttunuz.»

«Ne zaman mesela?»

Poirot ellerini iki yanına açtı. «Bunu bilmiyoruz. İşin güç tarafı da bu. Belki olay üç hafta önce oldu... belki de üç yıl evvel. Joyce o sırada 'çok küçük'

olduğundan söz etmiş. On üç yaşındaki bir kız hangi çağları 'çok küçük' bulur?

Bu civarda dikkati çekecek, heyecanlı bir vaka olmadı mı hiç?»

«Sanmıyorum. Olsaydı bunu ya duyar ya da gazetelerde okurduk. Mesela saldırıya uğrayan bir kadın... Veya bir genç kızla sevgilisi... Ama önemli bir vaka, Joyce'un ilgisini çeken bir şey olmadı.»

«Joyce kesin bir şekilde bir cinayeti gördüğünü söylemiş. Sizce bu sözler doğru mu?»

Bayan Reynold, «Joyce öyle söylediğine göre, doğru olması lazım değil mi?» diye cevap verdi. «Herhalde birtakım olayları birbirine karıştırdı o.»

«Olabilir.» Poirot bir an durdu. «Acaba o gece toplantıda olan diğer çocuklarınızla konuşabilir miyim?»

«Tabii. Ama onlardan ne öğreneceğinizi umduğunuzu bilmiyorum. Ann yukarıda ders çalışıyor. Leo da bahçede uçak modeliyle meşgul.»

Leo tombul, yuvarlak yüzlü bir çocuktu. Elindeki uçak modeline dalıp gitmiş gibi bir hali vardı. Bu yüzden de kendisine sorulan sorulara ancak birkaç dakika sonra cevap verdi.

«Sen de oradaydın değil mi, Leo? Joyce'un söylediklerini de duydun. Ne dedi o?»

«Cinayet hakkında mı?» Bu konuyu pek sıkıcı bulmuş gibi bir hali vardı.

Poirot, «Evet cinayet hakkında,» dedi. «Joyce, vaktiyle bir cinayete şahit olduğunu söylemiş. O hakikaten böyle bir şey görmüş müydü?»

Leo hemen, «Görmemişti tabii,» diye cevap verdi. «O kimin öldürüldüğünü görmüş

olabilirdi? Joyce böyle bir kızdı işte.»

«Ne demek istiyorsun?»

Leo burnundan soluyarak bir tel parçasını sardı. «Joyce budalanın biriydi.»

Sonra ekledi. «Herkesin kendisiyle ilgilenmesi için aklına gelen her şeyi söylerdi.»

«Demek Joyce o hikâyeyi mahsus uydurdu?»

Leo, Bayan Oliver'e baktı. «Galiba sizi etkilemek istiyordu. Siz cinayet romanları yazıyorsunuz, değil mi? Galiba Joyce da kendisiyle diğerlerinden fazla ilgilenmeniz için o hikâyeyi uydurdu.»

Poirot, «Joyce böyle yapardı demek?» dedi.

Leo başını salladı. «Her şey yapardı o. Ama Joyce kimsenin inanmadığından da eminim.»

«Onu dinliyor muydun? Sence Joyce'a inanan oldu mu?»

«Joyce'un o hikâyeyi anlattığını duydum ama doğrusu pek dikkatle dinlemedim.

Beatrice onunla alay etti. Cathie de öyle. Hepsi de 'hikâye' dediler. Veya buna benzer bir şey.»

Leo'dan başka öğrenecekleri bir şey olmadığı anlaşılıyordu. Ann'ı görmek için evin ikinci katına çıktılar. On altı yaşından daha büyük duran Ann, masanın başında ders çalışıyordu. Poirot'nun sorusu üzerine, «Evet,» dedi. «Ben de toplantıdaydım.»

«Kızkardeşinizin bir cinayete tanık olduğuna dair söylediği sözleri herhalde duydunuz.»

«Tabii duydum. Ama pek aldırmadım.»

«Hikâyenin doğru olmadığını mı düşündünüz?»

«Tabii doğru değildi o masal. Burada yıllardan beri cinayet işlenmedi..

«Peki o halde Joyce o sözleri neden söyledi?»

«Ah, Joyce gösterişten çok hoşlanır. Yani... hoşlanırdı, demek isti-

yorum. Bir keresinde Hindistan'a gittiğini söyleyerek müthiş bir masal

" uydurmuştu. Amcam oraya gitmişti. Joyce herkese onun kendisini de, götürdüğünden söz ediyordu. Okuldaki kızların çoğu kendisine inandı-

«Demek burada son yıllarda cinayet işlenmedi?»

«ilgi çekici cinayetler işlenmedi. Ama öyle şeyler oldu tabii. Yar. gazetelerde okuduğunuz cinslerden. Zaten o cinayetler de Woodle-| igh'de olmadı. Yakındaki kasabada oldu sanırım.»

«Kızkardeşinizi kim öldürmüş

olabilir, Ann? Onun arkadaşlarını tanıyorsunuz. Kendisini kimlerin sevmediğini de biliyorsunuz herhalde.>

«Joyce'u öldürmek isteyecekleri aklıma gelmezdi. Herhalde bir deli- nin işi bu.

Bu işi başka kim yapmış olabilir?»

«Joyce'la kavga eden, onunla geçinemeyen kimse yok muydu?»

«Yani kardeşimin düşmanı olup olmadığını mı soruyorsunuz? Ben- j ce gülünç bir düşünce bu. Aslında insanların düşmanı yoktur. Sadece1 sizden hoşlanmayan kimseler vardır.»

Poirot'yla Bayan Oliver, odadan çıkarlarken, Ann devam etti. «Joyce hakkında kötü şeyler söylemek istemiyorum. Çünkü o öldü artık. Gelgelelim... kardeşim dünyanın en korkunç yalancısıydı. Onun hakkın-da böyle şeyler söylediğim için üzülüyorum. Ama Joyce gerçekten yalancıydı.»

Evden ayrılırlarken romancı, «İlerleme kaydediyor muyuz?» diye sordu.

Hercule Poirot, «Bir adım bile ilerlemedik,» dedi. Sonra da düşünceli bir tavırla ekledi. «İşte bu da çok enteresan.»

Bayan Oliver Belçikalıya, onunla aynı fikirde değilmiş gibi bir tavırla baktı.'

8

Poirot ağzına bir parça sosis atarak, üzerine bir yudum çay içti. § Çay çok sert ve Belçikalı için de pek kötüydü. Buna karşın sosisler ger-

çekten çok nefis bir şekilde pişirilmişti. Poirot büyük kahverengi çaydanlığın başında oturan Bayan Elspeth McKay'e takdirle baktı.

Elspeth McKay, ağabeysi Başmüfettiş Spence'e hiç benzemiyordu. Zayıf bir kadındı o. İnce bir yüzü, zeki bakışlı gözleri vardı. Tiplerinin zıt olmasına rağmen, Elspeth'in de Spence gibi güvenilir bir insan olduğu daha ilk bakışta anlaşılıyordu.

Poirot, «Her şey o çocuğun karakterine bağlı,» dedi. «Joyce Reynolds'un karakterine. İşte beni düşündüren de bu.» Bir şey sora/ gibi Spence baktı.

Eski başmüfettiş, «Benden yardım beklemeyin,» diye cevap verdi. «Ben buraya geleli çok olmadı. İstediklerinizi Elspeth'e sormanız daha doğru olur.»

Poirot kendisine doğru dönünce, Elspeth hemen atıldı. «Bence Joyce yalancının biriydi.»

«Güvenilecek, sözlerine inanılacak bir kız değil miydi o?»

Elspeth kesin bir tavırla başını salladı. «Değildi ya. Bir sürü hikâye uydururdu. Ama bu hikâyelerini de oldukça güzel anlattığını söylemeliyim. Ama ben ona hiçbir zaman inanmadım.»

«Joyce bu hikâyeleri gösteriş yapmak, övünmek için mi anlatırdı?»

«Evet. Size o Hindistan hikâyesinden söz ettiler değil mi? Bu masala çok kişinin inandığını biliyorum. Aile tatilde köyden ayrılmıştı. Avrupa-da bir yere gitmişlerdi sanırım. Galiba kızın annesiyle babası veya amcasıyla yengesi Hindistan'a bir seyahat yapmışlardı. Joyce buraya döndüğü zaman onlarla birlikte

gittiğini anlatmaya başladı. Hikâyesi pek de güzeldi doğrusu. Mihraceler, kaplan avları, filler... Ah, masal pek nefisti ve buradakilerin çoğu da ona inandılar.

Ama ben hemen, hikâye pek uzun, dedim. Ama önce ben de, belki de biraz abartıyor, diye düşündüm. Sonra Joyce her seferinde hikâyesine yeni-bir şey katmaya başladı. Kaplanların sayısı iyice çoğaldı. Fillerin de öyle... Joy-ce'un daha önce de uydurma hikâyeler anlattığını biliyordum.»

«Hep dikkati çekmek için mi yapıyordu bunu?»

«Evet, öyle. İlgi uyandırmaya çok meraklıydı o.»

Başmüfettiş Spence, «Çocuk hayali bir yolculuk hakkında uydurma bir hikâye anlattıysa,» dedi. «Bu onun her sözünün yalan olduğunu göstermez ki.»

Elspeth başını salladı. «Orası öyle. Ama Joyce'un hikâyeleri yalandı.»

«O halde size Joyce bir cinayete tanık olduğunu söylerse, bunun da yalan olması lazım.» Elspeth, «Evet,» dedi. Ağabeysi itiraz etti. «Yanılıyorsun.»

Elspeth, «Herkes yanılabilir,» diye cevap verdi. «O eski 'Kurt saldırıyor' diye bağıran çobanın hikâyesini herhalde biliyorsunuz. Çocuk,köylüleri telaşlandırmak için mahsus böyle bağırır dururmuş. Bir gün gerçekten karşısına bir kurt çıkmış.

Ama köylüler onun yalan söylediğini sanarak, feryatlarına aldırmamışlar.» «Yani sizce...»

«Bence kız yalan söylüyordu. Ama ben haksızlıktan hoşlanmam. Belki Joyce hakikaten bir şey görmüştü. Tabii iddia ettiği kadar önemli bir olay değil ama ilgi uyandıracak bir vaka.»

Spence, «Ve bu yüzden de onu öldürdüler,» dedi. «Bunu unutmamalısın Elspeth.

Joyce öldürüldü.»

Bayan McKay başını salladı. «Orası öyle. İşte ben de bu yüzden, yanılmış

olabilirim, diyorum ya. Eğer öyleyse çok yazık. Ama Joyce'u tanıyanların hepsine de sorun. Onlar size Joyce'un doğuştan yalancı olduğunu söyleyeceklerdir. Kızın o gün toplantıda olduğunu ve heyecanlandığını da unutmayın. Muhakkak etrafındakileri etkisi altına almak istiyordu.»

Poirot, «Ona kimse inanmamış,» dedi. Sonra da sordu. «Joyce kimin öldürüldüğünü görmüş olabilir?» Bir Spence'e bir kızkardeşine bakıyordu.

Elspeth kesin bir tavırla, «Hiç kimsenin,» diye cevap verdi. «Son üç yıl içerisinde burada da birilerinin ölmüş olması gerek.» Spence, «Tabii,» diye cevap verdi. «Yaşlılar, hastalıklılar oldu... Belki bir iki araba kazası da oldu.»

«Beklenmedik, garip ölüm olaylarıyla karşılaşmadınız mı?»

,

«Şey...» Elspeth tereddütle durdu. «Yani...»

Spence, «Ben şuraya birkaç isim kaydettim,» diyerek elindeki kâğıdı Poirot'ya uzattı. «Böylece etraftakileri sorguya çekmek zahmetinden kurtulacaksınız.»

«Bunlar kurbanların isimleri mi?»

«Sanmıyorum. Ama... olabilirde...»

Poirot yüksek sesle okudu. Bayan Llewellyn - Smith, Charlotte Benfield, Janet White, Lesley Ferrier...» Duraklayarak, Spence'e baktı ve sonra ilk adı tekrarladı. «Bayan Llewellyn - Smith.»

Elspeth, «Olabilir,» diye mırıldandı. «Olabilir. O bir gece gitti ve kendisinden bir daha da haber alınamadı.»

«Kim? Bayan Llewellyn - Smith mi?»

«Hayır, hayır. Yanında çalışan kız. O kadının ilacına bir şey karıştırmış

olabilirdi. Zaten bütün para da ona kaldı. Daha doğrusu kız öyle olduğunu sanıyordu. Zaten bu yabancı kızları hep öyle oluyorlar. Yaşlı kadının yanında çalışıyordu. O öldükten bir iki hafta sonra kız birdenbire ortadan kayboluverdi.»

Spence, «Herhalde bir gençle kaçtı,» dedi.

Elspeth, ağabeysine baktı. «Kimse kızın sevgilisi olup olmadığını bilmiyordu.

Halbuki böyle olaylar çabuk duyulur. Herkes kimin kimle gezdiğini bilir.»

Poirot sordu. «Bayan Llewellyn - Smith'in ölümünün şüpheli görülen bir tarafı var mıydı?»

«Hayır. Kadın kalp hastasıydı. Kendisini bir doktor tedavi ediyordu.»

«Ama muhtemel kurbanlar listesinin başına onun adını yazmışsınız,

dostum.»

«Çünkü o zengin bir kadındı. Çok zengin bir kadın. Ölümü umulmadık bir şey değildi ama bu pek de ani oldu. Yanılmıyorsam bu işe Dr. Ferguson da şaştı.

Galiba kadının daha bir müddet yaşayacağını sanıyordu. Ama, doktorlarda zaman zaman böyle şaşkınlığa düşerler. Kadın, öyle hekimin sözlerini harfi harfine yerine getirecek insanlardan değildi. Kendisine fazla yorulmaması söylenmişti ama o daima bildiğini

.

okurdu. Özellikle bahçesine çok meraklıydı. Tabii bahçıvanlık da insanı yorar.»

Hikâyeye Elspeth McKay devam etti. «Bayan Llewellyn - Smith, buraya hastalandıktan sonra geldi. Daha önce Avrupa'da yaşıyordu. Kadın buraya sırf yeğeniyle karısına... yani Bay ve Bayan Drake'e yakın olabilmek için yerleşti.

Taş Ocağı' adlı köşkü satın aldı. Viktorya zamanından kalma koskocaman bir evdir orası. Yakınında da terkedilmiş bir taş ocağı vardır. Kadın da evi bu ocak yüzünden aidi zaten. Binlerce sterlin sarf ederek taş ocağını çukur bir bahçe haline sokturdu. Bu iş için bir bahçe mimarı da tuttu. Ama emin olun, bahçe gerçekten bir şaheser.»

Poirot, «Gidip orayı göreyim,» diye cevap verdi. «Belki orada bana ilham gelir.»

«Evet, ben sizin yerinizde olsam oraya giderim. Bahçe gerçekten görülmeye değer.»

Poirot, «Demek kadın zengindi?» dedi.

«Tanınmış bir armatörün karısıydı. Kocasından kendisine büyük bir servet kalmıştı.»

Spence söze karıştı. «Kadının ölümü beklenmedik bir şey değildi. Ancak buna rağmen birdenbire öldü. Üstelik ortada şüphelenecek bir şey de yoktu.»

«Resmi Soruşturma yapılmadı mı?»

Spence başını salladı. «Hayır.»

Poirot, «Böyle şeyler oluyor. Doktoru, yaşlı hastasına merdivenlerden hızla inip çıkmamasını, bahçeyle fazla uğraşmamasını filan tembih eder. Fakat bahçeyle uğraşmaktan çok hoşlanan enerjik bir kadınsan ve üstelik başına da buyruksan bu sözlere pek aldırmaz, yine bildiğini okursun.» dedi.

«Çok doğru. Bayan Llewellyn - Smith, taş ocağını şahane bir bahçe haline soktu.

Daha doğrusu bu işi o bahçe mimarı yaptı. Hem kadın, hem de adam o bahçe için üç, dört yıl uğraştılar. Bayan Llewellyn - Smith, İrlanda'ya gittiği zaman öyle bir bahçe görmüştü. Onu model alarak taş ocağını periler ülkesine benzer bir hale soktu. Doğrusu insan bahçeyi görünce gözlerine inanamıyor.»

Poirot, «Demek kadınınki doğal bir ölüm?» diye sordu. «Doktor da defin ruhsatı verdi. Kadının doktoru biraz sonra göreceğim adam mıydı? Dr. Ferguson muydu yani?»

«Evet, evet, Dr. Ferguson'du. Altmış yaşlarında bir adamdır. İyi bir doktordur.

Herkes onu sever.»

«Ancak buna rağmen kadının yine de bir cinayete kurban gitmiş olabileceğini düşünüyorsunuz. Bunun, bana anlattıklarınızdan başka bir sebebi daha var mı?»

Elspeth, «Var,» dedi. «Mesela o hizmetçi kız.»

«Neden?»

«Herhalde sahte vasiyetnameyi o hazırlamıştı. Bu iş onun başının altından çıkmadıysa, kimin başının altından çıktı?»

Poirot gülümsedi. «Bu olayı bana iyice anlatmalısınız. Sahte vasiyetname meselesi de nedir?»

«Yaşlı kadının vasiyetnamesinin hükümleri yerine getirileceği zaman işler karıştı.»

«Yeni bir vasiyetname miydi bu?»

Bu soruyu Spence cevaplandırdı. «Kadın daha önce de vasiyetnameler yapmıştı.

Bunların hepsi de hemen hemen birbirinin aynıydı. Bayan Llewellyn - Smith, hayır kurumlarına, hizmetçilerine biraz para bırakıyordu. Ama servetinin önemli bir kısmı en yakın akrabası olan yeğeniyle onun karısına kalıyordu.»

«Peki bu yeni vasiyetname nasıldı?»

Elspeth atıldı. «Kadın her şeyini hizmetçi kıza bırakıyordu. Çünkü kız kendisine çok iyi bakmış ve sadakat göstermişti. Veya buna benzer bir şey...»

«O halde bana bu hizmetçi kızı anlatın.»

«Orta Avrupa'da bir yerden gelmişti. Uzun isimli bir memleketten.»

«Yaşlı kadının yanında ne kadar çalıştı?»

«Bir yıldan biraz fazla.»

Poirot, «Ondan hep 'yaşlı kadın' diye söz ediyoruz,» dedi. «Bu Bayan Llewellyn -

Smith aslında kaç yaşındaydı?»

«Altmış beş, altmış altı.»

Poirot hemen atıldı. «O halde pek de yaşlı değilmiş.» Elspeth sözlerine devam etti. «Kadın, birkaç vasiyetname yapmıştı. Ağabeyimin dediği gibi bunların hepsi de hemen hemen birbirinin eşiydi. Bir iki hayır kurumuna para bırakıyor, sonra bu cemiyetleri değiştiriyordu. Eski hizmetkârlarına bıraktığı hatıra eşyalarda da ufak tefek değişiklikler yapıyordu. Ne var ki, servetini daima yeğeniyle kocasına bırakmaktaydı. Bahçede yaptırdığı küçük villanın ise mimara verilmesini istiyordu. Adam, arzu ettiği sürece orada oturacaktı. Bayan Llewellyn -Smith, bahçe mimarına taş ocağındaki bahçenin bakımı ve halka gezdirilmesi için de gelir sağlanmasını bildiriyordu.»

«Herhalde aile kadının akli dengesinin bozuk olduğunu ve hizmetçi kızın etkisinde kaldığını iddia etti?»

Spence, «Belki de sonunda öyle olacaktı,» diye cevap verdi. «Fakat avukatlar sahtekârlık işini hemen farkettiler. Anlaşılan vesika biraz beceriksizce hazırlanmıştı. Avukatlar durumu derhal anladılar.»

Elspeth başını salladı. Ondan sonra bu işi hizmetçi kızın kolaylıkla yapabileceği ortaya çıktı. Çünkü Bayan Llewellyn - Smith'in mektuplarının çoğunu kız yazıyordu. Kadın, arkadaşlarına daktiloyla mektup yazılmasından hoşlanmıyordu. Kıza, 'Sen onları elyazısıyla yaz, altına da benim imzamı at,'

diyordu. 'Yazını mümkün olduğu kadar benimkine benzetmeye çalış.' Herhalde kız bu işi yapa yapa bir gün birdenbire sahte bir vasiyetname hazırlayabileceğini ve kendisinden kimsenin şüphe etmeyeceğini düşündü. İşte mesele bu. Tabii avukatlar durumu hemen sezdiler.»

«Bayan Llewellyn - Smith'in kendi avukatları mı?» «Evet. Harrison ve Leadbetter.

Medchester'in en tanınmış avukatlarıdır onlar. Bayan Llewellyn - Smith'in bütün hukuki işlerine onlar bakarlardı. Tabii hemen yazı uzmanları çağırttılar.

Birtakım sorular soruldu. Kız sorguya çekildi. Bu yüzden de fena halde telaşlandı. Bir gün, eşya- , larının yarısını evde bırakarak, buradan kaçtı.

Avukatlar da tam o sırada J onun aleyhine harekete geçmeye hazırlanıyorlardı.

Ama kız bunu bekle-. medi tabii. Ortadan kayboluverdi. Tam zamanında hareket ederseniz bu ülkeden kolaylıkla kaçabilirsiniz. Diğer taraftan biriyle anlaşabilirse-;

niz, pasaportunuz olmadan da Avrupa'ya geçebilirsiniz. Herhalde kız kendi memleketine döndü. Veya adını değiştirerek dostlarının yanına sığındı.»

Poirot sordu. «Herkes Bayan Llewellyn - Smith'in ölümünün normal olduğundan emindi, değil mi?»

«Evet. Bu konuda hiçbir şüphe yoktu. Yine de ben onun öldürülmüş olabileceğini düşünüyorum. Çünkü doktorların şüphelenmedikleri bazı olayların cinayet olduğu sonradan anlaşılmıştır. Belki Joyce bir şey duydu. O hizmetçi kızın, Bayan Llewellyn - Smith'e ilaç verdiğini gördü. Yaşlı kadının, 'Bu ilacın tadı her zamankinden başka' dediğini işitti. Veya, 'Bu ilaç acı,' diye şikâyet ettiğini.»

Spence güldü. «Seni duyan da o sırada 'Taş Ocağı' köşkünde olduğunu sanır, Elspeth. Hayalin çok geniş.»

Poirot sordu. «Kadın ne zaman öldü? Sabah mı, akşam mı? İçeride mi, dışarıda mı?

Evinde mi, yoksa başka bir yerde mi?»

«Evinde, evinde. Bir gün bahçede çalıştıktan sonra içeri girdi. Kesik kesik nefes alıyordu. Çok yorgun olduğunu söyleyerek, yatmaya gitti. Daldığı uykudan da bir daha uyanmadı. Tıp bakımından da normal bir şey bu.»

Poirot küçük bir not defteri çıkardı. Açtığı sayfanın başına «Kurbanlar»

yazılmıştı zaten. Bunun altına, «1 numaralı muhtemel kurban,» diye yazdı. «Bayan

Llewellyn - Smith.» Diğer sayfalara da Spence'in listesindeki adları geçirdi.

Sonra merakla sordu. «Charlotte Benfield kim?»

Spence hemen cevap verdi. «On altı yaşında bir tezgâhtar. Başından yaralanmıştı.

Cesedini Taş Ocağı korusunun yakınındaki patikada buldular. İki gençten şüphe edildi. İkisi de kızla geziyorlardı. Fakat bir delil bulunamadı.»

Poirot kaşlarını kaldırdı. «Bu iki genç polise soruşturmada yardım etti, öyle mi?»

«Evet. Daima bu cümle kullanılır. Ama o iki genç polise pek yardım edemediler.

Fena halde korkuyorlardı. Bir iki yalan söylediler, çelişkiye düştüler. Aslında onlarda katil hali yoktu ama olabilirdi de.»

I

«Nasıl gençlerdi onlar?»

}

«Peter Gordon, yirmi bir yaşındaydı. İşsizdi. Bir iki yere girmiş, son4 ra çıkmıştı. Tembeldi. Oldukça yakışıklıydı. Basit hırsızlık yüzünden bii iki defa yakalanmıştı. Ne var ki, şiddete başvurduğu hiç görülmemişti.j Kolaylıkla suç işleyen, birtakım sabıkalı gençlerle ahbaptıysa da çoğunlukla başını belaya sokmadan yakasını kurtarmasını biliyordu.»

«Ya diğeri?»

,

«Thomas Hudd. Yirmi yaşındaydı. Çekingen, sinirli, konuşurken! kekeleyen bir gençti. Öğretmen olmak istemiş ama bunu başaramamış-] ti. Annesi duldu ve oğluna çok düşkündü. Onun kız arkadaşları olması-; nı hoş karşılamıyordu. Nefes aldırmıyordu oğluna. Delikanlı bir kırtasiyecide çalışıyordu. O zamana kadar hiçbir suç işlememişti. Tabii cinayetin sebebi psikolojik olabilirdi. Kız, onu peşinden koşturup duruyordu. Çocuğun kıskançlığa kapılmış olması ihtimali de vardı. Hoş bu konuda da bir delil bulunamadı, iki genç de cinayet saatinde başka yerde olduklarını iddia ettiler. Hudd, annesiyle beraber olduğunu söyledi.

Annesi de bu konuda yemin ediyordu. Bu yalan olabilirdi ama o akşam hiç kimse Hudd'u dışarıda görmemişti. Gordon'un şahitleri ise o sabıkalı dostlarıydılar.

Belki sözlerinin bir değeri yoktu ama iddialarını çürütmek de imkânsızdı.»

«Bu olay ne zaman oldu?» «On sekiz ay önce.» «Nerede?»

«VVoodleigh yakınında bir patikada.» Elspeth, «Buradan bir kilometre ötededir orası,» dedi. «Yol Joyce Reynolds'un evine yakın mıdır?» «Hayır. Köyün diğer tarafına düşer.»

Poirot düşünceli bir tavırla, «Joyce'un söz ettiği cinayet bu olamaz. Birinin kızın başına şiddetle, arka arkaya vurduğunu görürsen, hemen bunun bir cinayet olduğunu düşünürsün. Bunun cinayet olduğunu anlamak için bir yıl beklemezsin.»

Belçikalı bir isim daha okudu. «Lesley Ferrier.»

Spence tekrar konuşmaya başladı. «Yirmi sekiz yaşında bir gençti.

Medchester'de,

Pazar Sokağında, avukat Harkison'la Leadbetter'in yanında kâtip olarak çalışıyordu.»

«Onlar Bayan Llewellyn - Smith'in avukatları değiller miydi?»

«Evet.»

«Peki Lesley Ferrier'e ne oldu?»

«Arkadan bıçakladılar. Yeşil Kuğu meyhanesinin yakınında oldu bu. Onun meyhanenin sahibi Harry Griffin'in karısıyla seviştiğini söylediler. Kadın çok güzeldi. Hâlâ da öyle ya. Belki dişleri biraz uzamaya başladı ama o kadar.

Lesley Ferrier'den beş altı yaş büyüktü. Çünkü gençlere düşkündü.»

«Suç aleti?»

«Bıçak bulunamadı. Lesley Ferrier'in kadını bırakıp, başka bir kızla sevişmeye başladığından söz edildi. Ama bu kız da bulunamadı.»

«Ah. Peki bu meselede kimden şüphe edildi? Meyhaneciden mi yoksa karısından mı?»

Spence güldü. «İkisinden de. Ama kadın daha akla yakındı. Yarı çingene, çabucak öfkelenen bir tipti. Ama başka ihtimaller de vardı. Bizim Lesley Ferrier öyle tertemiz bir hayat sürmemişti. Daha yirmi yaşlarındayken sahtekârlık yaptığı, hesapları şişirdiği için başı belaya girmişti. İşverenler şikâyetçi olmamışlar,

Lesley de kısa bir zaman hapis yatmıştı. Hapishaneden çıktıktan sonra da Harrison ve Leadbetter'in yanına girmişti.»

«Ondan sonra dürüst bir hayat sürmüş müydü?»

«Bu bakımdan da kesin delil yok. Patronları onun dürüstçe çalıştığını söylüyorlardı. Oysa genç adam ahlaksızın biriydi ama dikkatli ve ihtiyatlıydı.»

«Diğer ihtimaller nelerdi?»

«Kendisini kirli işlere girişen ahbaplarından biri de bıçaklamış olabilirdi?

Kötü bir gruba karıştın mı, onların hoşuna gitmeyecek bir şekilde hareket ettiğin zaman bıçağı sırtına yersin.»

«Başka.»

«Bankadaki hesabında bir hayli para vardı. Bunu nereden bulduğu da belli değildi. Tabii bu para meselesi de şüphe uyandıracak gibiydi.»

Poirot, «Parayı Harrison ve Leadbetter'den mı çalmıştı acaba? diye konuştu.

«Onlar böyle bir şey olmadığını söylediler. Tabii muhasebeci tuta-j rak hesapları iyice kontrol ettirdikten sonra...»

«Polis paranın nereden geldiğini öğrenemedi demek?»

«Maalesef.»

Poirot, «Joyce'un gördüğü bu cinayet de olamaz,» dedi. Son ismi okudu. «Janet White.»

«Okuldan evine giden kestirme yolda ölü bulundu. Öğretmendi. Başka bir öğretmen olan Nora Ambrose'la aynı evde kalıyorlardı. Nora Ambrose, Janet'in bir yıl önce ayrıldığı bir gençten çok korktuğundan söz etti. Bu genç, kıza tehdit dolu mektuplar yazıyordu. Ne yazık ki, o adamın kim olduğu da hiçbir zaman öğrenilemedi. Nora Ambrose onun adını da, adresini de bilmiyordu.»

Poirot, «Aha,» dedi. «İşte bu daha hoşuma gitti.» Janet White'in adının yanına bir çarpı işareti yaptı.

Spence, «Neden?» dedi.

«Joyce yaşında bir kız bu cinayeti görmüş olabilir. Belki kurbanı tanımıştı.

Hatta belki de Janet White onun öğretmeniydi. Herhalde kadının üzerine saldıran adamın kim olduğunu bilmiyordu. Tanıdığı öğretmenle bir adamın kavga edip boğuştuğunu gördü. Ama bu olayın üzerinde de fazla durmadı. Janet White ne zaman öldürüldü?» «İki buçuk yıl önce.»

Poirot başını salladı. «Zaman da uyuyor. Herhalde kız o yaşta Janet White'm boynuna sarılan adamın onunla aşk yapmadığını, kadını boğduğunu anlayamamıştı.

Bunu daha sonra farketti. Büyüdükçe durumu anladı.» Elspeth'e baktı. «Bu fikrimi nasıl buluyorsunuz.»

Kadın başını salladı. «Ne demek istediğinizi anlıyorum. Ama bu işe tersten başlamadınız mı? Üç gün önce burada bir kızı öldüren adam yerine, geçmişteki bir cinayetin kurbanını arıyorsunuz.»

"

•

Poirot, «Geçmişten geleceğe gideceğiz,» diye cevap verdi. «Yani iki buçuk yıl öncesinden üç gün evvelki olaya erişeceğiz. Onun için top-lantıdakileri gözden geçirecek ve içlerinden geçmişteki cinayetle ilgisi! olabilecekleri ayıracağız.»

Spence, «Bu bakımdan listeyi iyice kısaltabiliriz,» dedi. «Çünkü Joyce, cinayeti gördüğünü toplantıdan önce, hazırlıklar sırasında söylemiş. O sırada orada olanların üzerinde durmalıyız.»

Poirot, «O sırada kimler varmış?» diye sordu. «Bunu herhalde biliyorsunuz.»

«Evet. İşte liste burada.»

«Bunu iyice kontrol ettiniz mi?»

«Evet. Hem de kaç kere. Bu da kolay olmadı. Listede on sekiz isim var.»

Bayan Rowena Drake (Ev sahibi)

Bayan Judith Butler

Bayan Ariadne Oliver

Bayan Whittaker (Öğretmen)

Charles Cotterell (Rahip)

Simon Lempton (Papaz)

Miss Lee (Dr. Ferguson'un yardımcısı) Ann Reynolds

Joyce Reynolds

Leo Reynolds

Nick Ransom

Resmond Holland

Beatrice Ardley

Cathie Grant

Diana Brent

Bayan Carlton (Hizmetçi)

Bayan Minden (Gündelikçi)

Bayan Goodbody (Yardımcı)

«Bundan başka kimse olmadığından emin misiniz?»

Spence başını salladı. «Hayır. Emin değilim. Hiç kimse de değil zaten. Çünkü çok kişi parti için bir şeyler getirmiş. Biri renkli ampul yollamış, bir

diğeri aynaları. Başka biri tabak getirmiş. Bir komşu da ödünç olarak plastik kovasını vermiş. Çok kişi eve gelmiş, biraz konuştuktan sonra çıkıp gitmiş. Orada kalıp diğerlerine yardım etmemişler.

Onun için bunlardan biri Joyce'un sözlerini duymuş olabilir. Hatta kızııj sözlerini holden bile işitmiştir. Çünkü kız avaz avaz bağırıyormuş. Yal; nız bu listedekilerin üzerinde durmamız doğru değil ama yapabileceği! miz başka bir şey de yok. Bu listeyi dikkatle okuyun. Adların yanına bi{ iki kelime de yazarak, bu kimselerin nasıl insanlar olduklarını da izar ettim.»

«Teşekkür ederim. Şimdi bir soru soracağım. Bu kimselerden bij kısmı sonra partiye de girmişler. Herhalde polis onlarla konuştu. İçlerin] den Joyce'un cinayet hakkındaki sözlerinden söz eden olmuş mu hiç?>}

«Sanmıyorum. Polis kayıtlarında böyle bir şey yok. Ben o konuyı ilk defa sizden duydum.»

Poirot mırıldandı. «İlginç... Ve tuhaf.»

Spence, «Joyce'un sözlerini ciddiye almadıkları anlaşılıyor,» dedi.

Poirot düşünceli bir tavırla başını salladı. «Dr. Ferguson'la randevum var.

Artık gidip onunla konuşayım.» Spence'in listesini katlayarakj cebine koydu.

Dr. Ferguson, altmış yaşlarında sert tavırlı bir iskoçyalıydı. Gür kaşlarının gölgelediği zeki bakışlı gözleriyle Poirot'yu tepeden tırnağa kadar süzdü. «E, mesele nedir? Oturun, oturun, o koltuğun ayağına dikkat edin. Makarası gevşemiş

sanırım.»

Poirot, «Size durumu açıklamam...» diye başladı.

Dr. Ferguson onun sözünü kesti. «Buna lüzum yok. Böyle bir yerde her şey çabuk duyulur. O yazar kadın sizi buraya polisleri şaşırtmak için getirmiş.

Siz de Tanrının yarattığı en büyük dedektifmişsiniz. Mesele bu değil mi?»

Poirot, «Kısmen,» dedi. «Ben buraya eski arkadaşım olan Başmü-; fettiş Spence'i görmeye geldim. Kendisi kızkardeşiyle oturuyor.»

«Spence mi? Hımmm. İyi adamdır Spence. Eski tip dürüst polisler*

den. Rüşvet almayan, şiddete başvurmayan polislerden. Üstelik hiç de aptal değil. Çok zeki ve namuslu.»

«Onun karakterini iyi tahlil etmişsiniz.»

Ferguson, «E,» dedi. «O size ne söyledi? Siz ona ne anlattınız?»

«Hem Spence, hem de Müfettiş Ragman bana büyük nezaket gösterdiler. Sizin de aynı şekilde davranacağınızı umuyorum.»

Ferguson omuzlarını kaldırdı. «Ben bir şey bilmiyorum ki. Toplantının ortasında bir çocuğun başını bir kovanın içine sokarak, kendisini boğmuşlar. Korkunç, iğrenç bir olay bu. Ama doğrusu artık son zamanlarda çocukların katledilmesine.şaşmıyorum. Son yedi sekiz yıl içerisinde cinayete kurban gitmiş

çok çocuk gördüm. Akıl hastanesinde olması gereken birçok kişi kollarını sallayarak ortalıkta dolaşıyor.»

«Joyce'u kim öldürdü dersiniz?»

«Bunun hemen cevap verebileceğim bir soru olduğunu mu sanıyorsunuz? Elimde delil olması gerekmiyor mu? Emin olmam şart değil mi?»

Poirot cevap verdi. «Bir tahminde bulunabilirsiniz.»

«Herkes tahminde bulunabilir. Ama bunu delillerle desteklemesi de lazımdır.»

«Çocuğu tanır mıydınız?»

«Tabii. Hastalarımdandı. Bu köyde iki doktor var. Bir ben, bir de bir arkadaş.

Ben Reynolds'ların doktoruyum. Joyce, sağlam bir çocuktu. O da çocuklara özgü

hastalıklara tutulurdu tabii. Ama öyle önemli veya garip bir derdi yoktu. Fazla yemek yer, fazla konuşurdu. Fazla konuşmasının kendisine bir zararı dokunmazdı.

Fazla fazla yediği için zaman zaman midesini bozardı. Daha küçükken de su çiçeği ve kabakulak geçirmişti.»

«Korkarım Joyce bir keresinde haddinden fazla gevezelik etti.»

«Demek siz bunun üzerinde duruyorsunuz. Duydum bunu.»

«Cinayet sebebi bu olabilir.»

«Tabii. Bunu ben de kabul ediyorum. Ama başka cinayet sebepleri de olabilir. Son zamanlarda böyle cinayetleri akli dengesi bozuk kimse-

lerin yaptığını söylüyorlar. Joyce'un ölümünün kimseye bir faydası olmadı.

Kızdan nefret eden de yoktu. Fakat son günlerde çocukların ölümü için bir sebep aramaya lüzum kalmıyor. Bir delinin kafasının içinde oluyor her şey.»

«Peki, sizce bu deli kim?»

«Katilin o gece o evde olması lazımdı değil mi? Yoksa cinayet işle-nemezdi.

Belki katil misafirlerden biriydi, belki yardımcılardan biri. Belki de cinayet işlemek amacıyla pencerelerin birinden içeri girdi... Ama onun dengesiz bir

tip olduğu kesin. Herhalde Joyce'u öldüren bu adamın saygı gören bir ailesi var.

Kendisi de gayet terbiyeli ve hatta belki de yakışıklı.»

«Belirli birinden şüphe etmiyorsunuz. Öyle mi?»

«Delil olmadan, 'Bu adam katildir,' diyemem.»

«Ama katilin partidekilerden biri olduğunu kabul ediyorsunuz. Katil olmazsa, cinayet de olmaz.»

«Bazı dedektif romanlarında bu da oluyor. Herhalde sizin sevgili romancınız da bu tür şeyler yazıyor... Ama bu konuda sizinle aynı fikirdeyim. Katil partideydi tabii. Bir misafirdi. Veya yardımcı. Veya pencereden içeri giren biri. Belki o deli bir 'Cadılar Toplantısı'nda adam öldürmenin eğlenceli bir şey olacağını düşünüyordu. İlk adım bu değil mi? Partide bulunan biri...» Gür kaşlarının gölgelediği gözlerinde muzipçe bir pırıltı belirdi. «Toplantıda ben de vardım.

Geç vakit neler olduğunu görmeye geldim.» Başını salladı. «Evet, mesele bu.

Tıpkı gazetelerin j sosyete sütunlarındaki yazılara benziyor: Toplantıda bulunanların arasında birde 'Kaf/V'vardı...'»

10

Poirot, Elms okuluna dikkatle baktıktan sonra başını takdirle salladı.

Belçikalıyı, sekreter olduğunu tahmin ettiği bir kadın karşılayarak müdirenin odasına götürdü. Masasının başında oturan Müdire Miss Emlyn ayağa kalkarak, Poirot'yu karşıladı.

«Sizinle tanıştığıma çok memnunum Mösyö Poirot. Sizden söz edildiğini çok işittim.»

Poirot, «Çok naziksiniz.» dedi.

«Çok eski bir arkadaşım sizi çok methederdi. Meadowbank'in eski müdiresi Miss Bulstrode. Onu hatırlıyor musunuz?»

«Miss Bulstrode kolay kolay unutulur mu? Kişilik sahibi bir hanımdı o.»

«Evet Meadowbank'i çok iyi bir hale sokmuştu o.» Miss Emlyn hafifçe içini çekti.

«Okul son zamanlarda bir parça değişti tabii. Ama neyse... Herhalde beni Joyce Reynolds'un ölümü dolayısıyla görmek istediniz. Bilmiyorum onun ölümü sizi ilgilendiriyor mu? Şimdiye kadar araştırdığınız olaylarla pek ilgisi yok onun.

Kızı veya ailesini mi tanıyordunuz?»

Poirot cevap verdi. «Hayır. Buraya çok sevdiğim arkadaşım Bayan Ariadne Oliver'in isteği üzerine geldim. O burada kalıyor. Ve o gece de toplantıdaymış.»

Miss Emlyn gülümsedi. «Bayan Oliver, fevkalade güzel kitaplar yazıyor.

Kendisiyle de bir, iki defa karşılaştım. Madem Joyce'u tanımıyor muşsunuz, o zaman onun hakkında daha kolaylıkla konuşabiliriz. İşe kişisel duyguların karışmaması daha iyi. Açıkçası Joyce'un öldürüleceğine hiç ihtimal vermedim.

Galiba psikolojik bir cinayet bu. Siz de aynı fikirde misiniz?»

Poirot, «Hayır,» dedi. «Bunun da diğer birçok cinayetler gibi bir sebep...

iğrenç bir sebep yüzünden işlendiğini biliyorum.»

«Öyle mi? Peki bu sebep nedir?»

«Bu Joyce'un söylediği bir söz. Kız bunu partide değil, daha evvel toplantının hazırlıkları yapıldığı sırada söylemiş. Vaktiyle bir cinayete tanık olduğundan söz etmiş.»

«Ona inanan olmuş mu?»

«Hayır. Zannedersem kendisine inanmamışlar.» . «Bu da hayret edilecek bir şey değil. Sizinle açık açık konuşacağım, Mösyö

Poirot.

Hislerin,

kafanızın

çalışmasını engellememesi gerek. Joyce vasat bir kızdı. Ne fazla zekiydi, ne de aptal. Ayrıca müt-

hiş yalancıydı. Yalan söylemeden duramazdı o. Bu sözlerimle onun yaramazlığın cezasından kurtulmak, bizleri kandırmak için hikâyeler uydurduğunu kastetmiyorum. Joyce övünmeye meraklıydı. Olmayan ama kendini dinleyen arkadaşlarını etkileyecek şeyler uydurarak övü-nürdü Joyce. Tabii sonunda hiç kimse onun anlattığı masallara inanmaz oldu.»

«Joyce'un birinin dikkatini çekmek, önem kazanmak için bir cinayete tanık olduğunu söylediğini, bununla övündüğünü mü düşünüyorsunuz?»

«Evet. Ayrıca kızın bunu Ariadne Oliver'in dikkatini çekmek için yaptığından da eminim.»

«Yani siz Joyce'un bir cinayete tanık olmadığından eminsiniz.»

«Onun böyle bir şey gördüğüne inanamam.»

«Sizce bu Joyce'un uydurduğu bir hikâye miydi?»

«Bunu iddia edemem. Belki Joyce birinin araba kazasında yaralandığını veya golf sahasında oyunculardan birinin başına top geldiğini görmüştü. O da bunu alıp süslemiş ve bir cinayete teşebbüs olayı hali-neisokmuştu.»

«Demek ki kesin olarak ancak bir tek şeyi söyleyebileceğiz. O gece 'Cadılar Toplantısı'nda bir katil vardı.»

Kır saçlı Miss Emlyn'in kılı bile kıpırdamadı. «Tabii. Tabii. Mantık bunu gerektirmez mi?»

«Sizce katil kim olabilir?»

Miss Emlyn, «İşte bu uygun bir soru,» dedi. «Neticede toplantıdaki çocukların çoğu bu okulda öğrencilerdi. Veya hâlâ burada okuyorlar. Onlar hakkında bilgim olmalı. Aileleri hakkında da öyle.»

«Zannedersem bu okulun öğretmenlerinden biri, bir iki yıl önce boğularak öldürülmüş »

«Janet White'i mı kastediyorsunuz? Yirmi dört yaşındaydı. Fazla hassas ve heyecanlı bir kızdı. O gece de yalnız başına yürüyüşe çıkmıştı. Ama bir gençle randevusu da olabilirdi. Oldukça beğenilen bir tipti. Katili hiçbir zaman bulunamadı. Polis birkaç gençle konuştu ama hiçbirinin de aleyhinde kesin bir delil bulamadı. Onların hoşuna gitmeyen bir sonuçtu bu. Benim de öyle.»

«Aynı prensiplere bağlı olduğumuz anlaşılıyor. Ben de cinayeti tasvip etmem.»

Miss Emlyn ona dikkatle baktı. Yüzünün ifadesi değişmemişti ama Belçikalı kadının kendisini bakışlarıyla tarttığını düşündü. Nihayet kadın, «Bu fikrinizi ifade ediş tarzınızı beğendim,» dedi. «Son zamanlarda duyduğum ve okuduklarımdan toplumun belirli bir kısmının cinayeti hoş gördüğünü anlıyorum.» Sustu. Poirot da konuşmuyordu.

Belçikalı, kafasında bir plan tasarlıyor, diye düşündü.

Müdüre ayağa kalkarak, zili çaldı. «Zannedersem Miss Whittaker'la konuşmanız doğru olacak.»

O dışarı çıktıktan beş dakika sonra kapı açılarak odaya kırk yaşlarında bir kadın girdi. Sert ve çevik adımlarla yürüyordu. Kızıl saçlarını kısacık kestirmişti. «Mösyö Poirot?» dedi. «Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim?

Miss Emlyn, size faydalı olabileceğimi söyledi.»

«Madem Miss Emlyn öyle düşünüyor, o halde bana mutlaka yardımınız dokunacak.

Kendisine güvenim var.»

«Miss Emlyn'i çoktan beri mi tanıyorsunuz?»

«Kendisiyle biraz önce tanıştım.»

«Ama onun hakkında hemen karar verdiniz, öyle mi?»

«Bu konuda haklı olduğumu söyleyeceğinizi umarım.»

Elizabeth Whittaker içini çekti. «Evet, haklısınız. Herhalde bu konu Joyce Reynolds'un ölümüyle ilgili. Bu işe nasıl karıştığınızı bilmiyorum. Polis aracılığıyla mı oldu?» Hoşnutsuz bir tavırla başını hafifçe salladı.

«Hayır, polis aracılığıyla değil. Bir dost dolayısıyla.»

Elizabeth Whittaker, Poirot'nun karşısındaki sandalyeye oturdu. «Öyle mi? Benden öğrenmek istediğiniz nedir?»

«Bu sorunuzu cevaplandırmama lüzum yok herhalde. Yersiz sorular sorarak zamanınızı alacak değilim. Miss Emlyn'in sizi buraya göndermesinden şu sonucu çıkardım. O gece toplantıda bir olay oldu sanırım. Bunu benim bilmemin doğru olacağını düşünüyorsunuz. Öyle mi?»

«Evet.»

«Siz toplantıda vardınız değil mi?»

«Evet...» Öğretmen bir iki dakika düşündü. «Güzel bir partiydi bu. Gayet iyi hazırlanılmış ve yönetilmişti. Yardımcıları da sayarsak evde otuz kişi vardı sanırım. Çocuklar... gençler... büyükler. Geride de gündelikçiler ve yardımcılar.»

«O sabah veya öğleden sonra yapılan hazırlıklarda siz de bulundunuz değil mi?»

«Aslında yapılacak fazla bir şey yoktu. Bayan Drake çok becerikli bir kadındır.

Yardımcılarıyla her şeyi hazırlayabilir.»

«Anlıyorum. Aynı gece siz toplantıya misafir olarak katıldınız değil mi?»

«Evet.»

«Sonra ne oldu?»

«Partinin nasıl geçtiğini herhalde siz de biliyorsunuz. Şimdi öğrenmek istediğiniz şu: Özellikle dikkatimi çeken, anlamlı bulduğum bir olay oldu mu? Bu arada şunu anlamanızı da istiyorum. Boş yere zamanınızı almak niyetinde değilim.»

«Zamanımı boş yere almayacağınızdan eminim. Evet, Miss Whitta-ker lütfen bana olanları kısaca anlatın.»

«Oyunlar kararlaştırıldığı şekilde yapılmıştı. Son oyun Halloween' den ziyade Noel'le ilgili bir şeydi. Yani Alevli Ejderha oyunu. Bunda bir tabağa

doldurulan kuru üzümlerin üzerine konyak dökülür ve bu yakılır. Çocuklar, alevli tabaktan üzüm kapmaya çalışırlar... O gece bu oyun sırasında oda çok sıcaklaştı. Bu yüzden dışarıya, hole çıktım. Orada dururken, gözüm yukarı ilişti. Bayan Drake birinci katın sahanlığındaki tuvaletten çıkıyordu. Elinde içine çiçekler ve sonbahar yaprakları konulmuş büyük bir vazo vardı. Aşağıya inmeden önce bir an merdivenin başında durdu. Aşağıya doğru bakıyordu. Ama bana değil de, holün öbür tarafına doğru. Yani kütüphanenin kapısına. Elindeki vazo ağırdı sanırım. Bir eliyle trabzana tutunabilmek için durmuş vazoyu öbür eline geçiriyordu. Ama elindekine değil de, dediğim gibi kütüphanenin kapısına doğru bakıyordu.

Birdenbire ani bir hareket yaptı. Bir şeye çok şaşır-

mış gibiydi. Bu yüzden elindeki vazo kayarak yere düştü. Tersine de döndüğü için sular etrafa saçıldı. Bayan Drake'in üstü başı ıslandığı gibi, vazo da hole yuvarlanarak param parça oldu.»

«Anlıyorum...» Poirot, dikkatle öğretmeni süzdü. Kadının gözleri zekâ doluydu.

Şimdi de bakışlarıyla Belçikalıya fikrini sorar gibiydi. «Anlıyorum... Sizce Bayan Drake'i şaşırtan neydi?»

«Daha sonra olayı düşündüğüm zaman onun bir şey gördüğünü düşündüm.»

Poirot düşünceli bir tavırla tekrarladı. «Onun bir şey gördüğünü düşündünüz...

Örneğin ne?»

«Anlattığım gibi Bayan Rowena Drake kütüphanenin kapısına doğru bakıyordu. Belki kapı tokmağının döndüğünü gördü. Belki bundan daha da önemli bir şey. Örneğin, belki kapının açılarak birinin dışarı çıkmaya hazırlandığını farketti. Hatta belki bu kimse hiç ummadığı biriydi.»

«Siz de kapıya mı bakıyordunuz?»

«Hayır. Ben aksi tarafa, yukarı, Bayan Drake'e doğru bakıyordum.»

«Bayan Drake'in kendisini şaşırtan bir şey gördüğünden eminsiniz demek?»

«Evet. Tabii o sadece kapının açıldığını farketmiş de olabilir. Veya olmayacak birinin dışarı çıktığını. Eh, bu da onu şaşırtmıştır.»

«Siz o kapıdan birinin çıktığını gördünüz mü?»

«Hayır. O tarafa bakmıyordum. Birinin hole çıktığını da sanmıyorum. Herhalde o şahıs kimse, tekrar gerileyerek, kütüphaneye girdi.»

«Bayan Drake ondan sonra ne yaptı?»

«Telaşla hafifçe bağırdı. Merdivenlerden aşağıya inerek bana, 'Şu yaptığıma bakın,' dedi. 'Her taraf berbat oldu.' Ayağıyla kırık vazo parçalarını kenara itti. Ona, kırıkları köşeye süpürmesi için yardım ettim. O sırada faraşla filan uğraşacak zaman yoktu. Çocuklar Alevli Ejderhanın oynandığı odadan çıkmaya başlamışlardı. Bir bez bularak Bayan Drake'in üzerini sildim. Ondan biraz sonra da toplantıdakiler dağılmaya başladı»

«Bayan Drake şaşırmasından veya buna kimin sebep olduğundan söz etti mi?»

«Hayır. Bu konuyu hiç açmadı.»

«Fakat onun şaşırdığından eminsiniz.»

«Mösyö Poirot, herhalde önemsiz bir olay üzerinde fazla durduğumu düşünüyorsunuz.»

Belçikalı, «Hayır,» diye cevap verdi. «Hiç de öyle düşünmüyorum.* Düşünceli bir tavırla ekledi. «Ben Bayan Drake'i bir defa gördüm. Arkadaşım Bayan Oliver'le birlikte cinayet yerine bakmaya gittiğim zaman.

O kısa konuşma sırasında Bayan Drake bana öyle kolay kolay şaşıracak bir kadınmış gibi gelmedi. Bu bakımdan benimle aynı fikirde misiniz?»

«Tabii. İşte o yüzden ben de bu olayın üzerinde durdum.»

«O sırada kendisine soru sormadınız mı?»

«Bunu yapmam için bir sebep yoktu. Ev sahibeniz en kıymetli kristal vazolarından birini yere düşürüp parça parça ederse, herhalde ona, 'Neden böyle yaptınız?'

diye soramazsınız. Bu onu beceriksizlik ve sakarlıkla suçlamak olur. Halbuki Rowena Drake aslında ne beceriksizdir, ne de sakar.»

«O olaydan sonra toplantı dağıldı değil mi? Çocuklar anneleri veya; arkadaşlarıyla evden ayrıldılar, ama Joyce bulunamadı. Tabii artık Joy-ce'un o sırada nerede olduğunu biliyoruz. O kütüphanedeydi ve boğulmuştu. Birkaç dakika önce kütüphaneden çıkmaya yeltenen, sonra da holdeki gürültüyü duyunca kapıyı çabucak kapayan, hol birbirleriyle vedalaşan, paltolarını giyen misafirlerle doluyken usulca oradan kaçan insan kimdi? Herhalde siz olanları kızın cesedi bulunduktan sonra etraflıca düşündünüz, Miss Whittaker?»

«Evet.» Öğretmen ayağa kalktı. «Korkarım size anlatabileceğim başka bir şey yok.

Belki bu da çok aptalca bir konuydu.»

«Ama yine de dikkati çeken bir şeymiş. Böyle şeyleri hatırlamak daima iyidir. Ha aklıma gelmişken. Size sormak istediğim bir hatta iki soru var.»

Elizabeth Whittaker tekrar yerine oturdu. «Buyurun. Bana istediğinizi sorabilirsiniz.»

«Toplantıda olanları sırasıyla hatırlayabilir misiniz?»

«Sanırım.» Miss Whittaker bir an düşündü. «Oyunlar çalı süpürgesi yarışmasıyla başladı. Süslü süpürgelerdi bunlar. Kazananlara üç veya dört hediye verildi.

Sonra çocukların neşelenmesi için balonlarla bir oyun yapıldı. Balonları burdular, birbirlerine attılar filan. Sonra kızlar küçük odaya gittiler. Orada kendilerine verilen aynalarda bir delikanlının yüzünü göreceklerdi.»

«Bu oyun nasıl yapıldı?»

«işin aslı, basitti. Kapının üzerindeki cam çıkarılmıştı. Oradan bakan kimselerin yüzleri kızların elindeki aynalara yansıyordu.»

«Kızlar, aynada gördüklerinin kim olduğunu bilmiyorlar mıydı?»

«Bazıları biliyorlar, bazıları da bilmiyorlardı sanırım. Delikanlıların yüzlerine biraz makyaj yapılmıştı. Mesela sakal, bıyık, favori hatta maske de takıyorlardı. Her neyse kızlar neşeyle gülüp durdular.» Miss Whittaker'in yüzündeki ifadeden böyle eğlenceleri pek beğenmediği anlaşılıyordu. «Ondan sonra salonda engelli bir yarışma yapıldı. Kalıp halindeki undan parça ayrılmaya çalışıldı. Ondan sonra dans edildi ve yemek yendi. Gecenin son oyunu Alevli Ejderhaydı.»

«Siz Joyce'u en son ne zaman gördünüz?»

Öğretmen, «Doğrusu bunu pek hatırlamıyorum,» diye cevap verdi. «Zaten onu iyi tanımazdım. Benim öğrencilerimden değildi. Ayrıca ilgi çekici bir kız sayılmazdı. Bu yüzden kendisine dikkat etmedim. Onu kalıp halindeki unu keserken gördüğümü hatırlıyorum. O kadar beceriksizdi ki, az kalsın bütün unu olduğu gibi yere deviriyordu. Ama bu oyun daha toplantının başlarında oynandı.»

«Onun biriyle kütüphaneye girdiğini görmediniz mi?»

«Hayır, görmedim. Öyle bir şey olsaydı bunu hemen söylerdim. Hiç olmazsa bu önemli bir olay sayılırdı.»

Poirot, «Şimdi,» dedi. «İkinci sorum... veya sorularım. Kaç yıldır bu okuldasınız?»

«Gelecek sonbaharda altı yıl olacak.»

«Ne öğretiyorsunuz?»

«Latince ve Matematik.»

«iki yıl önce burada öğretmenlik yapan Janet White'i hatırlıyor musunuz?»

Elizabeth Whittaker birdenbire irkildi. İskemleden fırlayacakmış gibi! bir hareket yaptı. Sonra tekrar arkasına yaslandı. «O o... olayın bu cina-j yetle herhalde ilgisi yok.»

Poirot, «Olabilir.» diye konuştu.

«Ama nasıl? Ne şekilde?»

Poirot, okuldakilerin köy dedikodularından pek haberleri yok, diye düşündü.

Sonra, «Joyce bir sürü insanın önünde yıllar önce işlenen bir cinayete tanık olduğunu söylemiş,» dedi. «Bu VVhite'ın ölümü olabilir mi? Nasıl öldürüldü o?»

«Kendisini bir gece okuldan eve dönerken boğdular.»

«Yalnız mıydı?»

«Değildi sanırım.»

«Fakat yanındaki Nora Ambrose değildi herhalde?»

«Nora Ambrose hakkında ne biliyorsunuz?»

Poirot omuzlarını kaldırdı. «Henüz bir şey bilmiyorum. Ama bilmek isterim. Janet White'la Nora Ambrose nasıl insanlardı?»

Miss Whittaker, «Fazla seksiydiler onlar,» diye cevap verdi. «Tabii başka başka sekilerde. Joyce böyle bir şeyi nasıl görmüş olabilir? Taş Ocağı korusunun yakınındaki bir yolda oldu. Herhalde Joyce da o sırada on, on biryaşlarındaydı.»

Poirot sordu. «Hangisinin sevgilisi vardı? Nora'nın mı Janet'in mi?»

«Artık geçmişte kalmış şeyler bunlar.»

Poirot eski bir atasözünü tekrarladı. «Geçmişteki günahların gölgeleri uzun olur. Yaşımız ilerledikçe bu sözün ne kadar doğru olduğunu da anlarız. Nora Ambrose nerede şimdi?»

«Okuldan ayrılarak, kuzeye gitti. Orada bir okula girdi. Bu olay kendisini çok sarsmıştı. Janet'le... samimi arkadaştılar.»

«Polis esrarı çözemedi, değil mi?»

Miss Whittaker başını salladı. «Hayır.» Ayağa kalkarak, saatine baktı. «Artık gitmem gerek.»

«Bana anlattıklarınız için çok teşekkür ederim.»

11

Poirot, Taş Ocağı köşküne baktı. Viktorya devri mimarisinin sağlam, iyi yapılmış

bir örneğiydi bu.

Belçikalı zili çaldı. Bir iki dakika sonra kapı açılarak karşısında zayıf, kır saçlı bir kadın belirdi. Poirot'ya evin yeni sahipleri olan albayla karısının Londra'ya gittiklerini ve ancak gelecek hafta geleceklerini söyledi. Ancak isterse bahçeyi gezebilirdi. Bunun için ücret alınmıyordu ya. Çukur bahçenin kapısı yolun üzerindeydi.

Poirot kadının tarif ettiği kapıyı kolaylıkla bularak, bahçeye girdi. Ağaçlar ve fidanların arasından geçen yoldan ilerlemeye başladı. Sonra da birdenbire durakladı. Etrafını gördüğü yoktu. Sadece iki şey düşünüyordu. Sahte bir vasiyetname ve bir kız... Ortadan kaybolan bir kız... Ve o kızın lehine hazırlanan uydurma bir vasiyetname...

Belçikalı sonunda kendini toplayarak, etrafına bakındı. Bahçe hakikaten bir şaheserdi. Cennetten bir köşe, periler diyarından bir parçaydı burası.

Poirot takdirle, harikulade, diye düşündü. Bayan Llewellyn - Smith İngiltere'nin bu ıssız köşesindeki taş ocağını alarak, onu tamamıyla değiştirmiş. Bahçeyi

planlayan genç adam da gerçek bir sanatçıymış doğrusu. Adı neydi onun? Hah...

Garfield... Michael Garfield... Herhalde kadın ona bir hayli para verdi. Sonra da Michael Garfield için bahçeye küçük bir villa da yaptırdı. Ama açıkçası Michael Garfield de Bayan Llewellyn - Smith'i düşkırıklığına uğratmamış.

Hayranlıkla içini çekerek, yoluna devam etti. Kendi kendine de, şu Michael Garfield'le tanışmayı isterdim, diyordu. Adam harikalar yaratmış. Kadın yalnızca buraya bir bahçe yapılmasını istemiş. Ama bütün bu güzelliklerin Michael Garfield'in dehasının eseri olduğu kesin. Eğer hâlâ kendisi için yaptırılan küçük villadaysa... Birdenbire durakladı.

Biraz ilerideki kızılımsı sarı ağacın dalları arasından gözüken şeye bakıyordu.

Hakikaten orada var mı böyle bir şey? Yoksa bu gölgenin,

güneş ışığının ve yaprakların bir oyunu mu? Gördüğüm nedir? Yoksa bu bahçe beni büyüledi mi? Olabilir... Gördüğüm bir insan mı? Yoksa... ne

olabilir bu? Poirot, bahçenin üzerinde yaptığı etkiyi tahlile çalıştı. Burada sihir, büyü, çekingen olduğu kadar vahşi bir güzellik vardı. Belçikalı, «Fakat,» diye mırıldandı. «Bu çukur bahçede... korku da varmış gibi geliyor bana. Spence'in kızkardeşi ne dedi? Yıllar önce taş ocağında bir cinayet işlendiğinden söz etmedi mi? Kan buradaki kayaları lekeledi. Ama sonra ölüm unutuldu. Michael Garfield gelerek güzelliği baş döndüren bir bahçe yarattı. Yaşlı bir kadın da bunun için bol bol para verdi.»

Derin bir nefes aldı. Kızılımsı sarı yaprakların arasından gördüğü genç bir adamdı. İnanılmayacak kadar güzel bir adam. Son zamanlarda insan gençler hakkında 'güzel' kelimesini kullanmıyordu. Onlardan sadece 'çok seksi' veya

'hoş' diye söz ediliyordu artık. Bu sözler de çirkin yüzlü, karmakarışık yağlı saçlı delikanlılar hakkında söyleniyordu. Genç bir adamın güzel olduğunu söyleyemiyordunuz artık. Söyleseniz bile sanki çoktan ölmüş olan bir niteliği rnethediyormuşsunuz gibi özür dilercesine konuşuyordunuz.

Poirot ilerledi. Ağaçlıklı yere gelirken, genç adam da ona doğru yürüyordu. En dikkati çeken tarafı gençliğiydi. O an Poirot onun aslında genç bir delikanlı olmadığını farketti. Adam otuzunu geçmiş belki de kırkına yakındı. Yüzünde hafif bir tebessüm vardı. Adam, «Hoş geldin,» der gibi değil de, «Sizi tanıdım,» diye açıklamak ister gibi gülümsüyor-du. Uzun boylu ve inceydi. Yüz hatları ancak klasik heykellerde görülen kusursuzluktaydı. Saçları siyah, gözleri koyu renkti.

Belçikalı bir an, bu genç adamla prova edilen bir oyun sırasında karşılaşmışız gibi geliyor bana, diye düşündü. Eğer öyleyse gidip gardropçudan daha uygun bir kıyafet istemem lazım. Dedektif ayağındaki şosonlara şöyle bir baktı. "

Sonra da genç adama döndü. «Belki de buraya izinsiz girmemem gerekirdi. Eğer öyleyse, özür dilerim. Ben bu tarafların yabancısıyım. Köye de daha dün geldim.»

«Buraya izinsiz girmiş sayılmazsınız.» Sesi gayet sakindi. Nazik

görünse de aslında Poirot kendisini hiç ilgilendirmiyormuş gibi bir tavırla konuşuyordu. Sanki aklı başka yerdeydi. «Aslında burası halka açık değil. Zaman zaman bahçeye girenler olmasına karşın albayla karısının buna bir itirazları olmuyor. Tabii ziyaretçiler bir zarar verselerdi o zaman durum değişirdi. Ama böyle bir şey olacağını hiç sanmıyorum.»

«Çiçekler veya dallar kırılmamış.» Poirot dikkatle etrafına bakmıyordu. «Kâğıt ve çöp de atılmamış. Bahçede çöp sepeti bile yok. Bu biraz acayip değil mi?

Ayrıca bahçe insana bomboşmuş gibi geliyor. Halbuki ben âşıkların burada dolaşacaklarını sanırdım.»

Genç adam, «Âşıklar buraya pek gelmezler,» dedi. «Bir sebepten dolayı burasının uğursuz olduğuna inanırlar.»

«Siz bu bahçenin mimarı mısınız?»

Genç adam, «Adım Michael Garfield,» diye cevap verdi.

«Tahmin etmiştim.» Poirot etrafı işaret etti. «Bütün bunları siz yaptınız demek?»

Michael Garfield başını salladı. «Evet.»

Poirot, «Çok güzel,» dedi. «Açıkçası insan İngiltere'nin bu sıkıntılı köşesinde böyle şahane bir güzellikle karşılaşınca bayağı şaşırıyor. Sizi tebrik ederim.

Yarattığınız bahçe herhalde sizi de memnun ediyor.»

«İnsan hiç tam manasıyla memnun olabilir mi acaba?»

«Bu bahçeyi Bayan Llewellyn - Smith için yapmışsınız sanırım. O ölmüş galiba.

Evde de Albay Weston'la karısı oturuyormuş. Buranın sahibi onlar mı artık?»

«Evet. Burayı ucuza aldılar. Köşk çok büyük, idaresi kolay değil. Çok kimse öyle büyük yerler istemiyor artık. Bayan Llewellyn - Smith köşkü bana bırakmıştı.»

«Ve siz de onu sattınız.»

«Evet. Köşkü sattım.»

«Ya bahçeyi?»

«Tabii. Bahçe de köşke aitti.»

Poirot, «Neden?» diye sordu. «İşte bu çok ilginç. Merakımı mazur görürsünüz de'ğil mi?»

Michael Garfield, «Alışılagelmiş sorular sormuyorsunuz.» dedi.

«Ben sebepleri öğrenmek istediğim için soru sorarım. Neden (A) o şekilde davrandı? Niçin (B) başka şekilde hareket etti? Neden (C)'nin davranışı (A) ve (B)'ninkinden farklıydı?»

Michael, «Sizin bir bilimadamıyla konuşmanız daha doğru olur,» diye cevap verdi.

«Son zamanlarda bize söylediklerine göre bütün bunlar genlere veya kromozonlara bağlıymış.»

«Biraz önce tam manasıyla memnun olmadığınızı... kimsenin olamayacağını söylediniz. Peki ya Bayan Llewelyn - Smith memnun muydu? Bu güzellik hoşuna gidiyor muydu?»

Michael, «Bir dereceye kadar,» dedi. «Bunu da ben sağladım. O, kolay memnun edilebilen insanlardandı.»

Hercule Poirot, «Hiç sanmıyorum. Duyduğuma göre kadın altmışının üstündeydi. En aşağı altmış besindeydi. O yaştaki insanlar kolay kolay memnun olurlar mı?» diye konuştu.

«Onu, fikirlerini, hayallerini, isteklerini harfi harfine yerine getirdiğime ikna ettim.»

«Peki gerçekten öyle miydi?»

«Bunu bana ciddi olarak mı soruyorsunuz?»

Poirot başını salladı. «Hayır. Sormuyorum.»

Michael Garfield, «İnsanın hayatta mutlu olabilmesi için,» diye başladı.

«İstediği mesleğe girmesi, artistik arzularını tatmin etmesi ve aynı zamanda bir tüccar gibi de davranması gerekir. Malınızı satmanız şarttır. Yoksa düşünceleri sizinkine hiç uymayan insanların emirlerini yerine getirmekten öteye gidemezsiniz. Ben kendi fikirlerimi uygular ve bunu ! beni tutan kimseye sanki onun kendi istekleriymiş gibi satarım. Öğrenilmesi hiç de güç olmayan bir sanattır bu. Bir çocuğa beyaz yerine kahverengi yumurta satmak kadar basittir bu iş. Müşteriyi bunların en iyi, en doğru olduğuna inandırınız. Yoksa. 'Canım işte hepsi de yumurta. Yumurtalar arasında bir tek fark vardır. Tazeler, bayatlar,'

derseniz, o zaman satış da yapamazsınız.»

Poirot, «Garip bir gençsiniz,» dedi. Sonra da düşünceli bir tavırla ekledi.

«Küstahsınız da.»

«Belki.»

«Burada olağanüstü güzellikte bir şey yaratmışsınız. Endüstri için oyulmuş

kayaların arasını periler diyarına benzetmişsiniz. Sizi tebrik ederim. Yaşamının ve işinin sonuna yaklaşan yaşlı bir adamın sözleri bunlar.»

«Şu anda işinize devam ediyorsunuz değil mi?»

«Demek kim olduğumu biliyorsunuz?» Poirot pek memnun olmuştu. Kim olduğunun bilinmesinden, tanınmaktan hoşlanırdı. Son zamanlarda çok kişinin kendisiyle ilgilenmediğinden korkuyordu.

«Siz kan izlerini takip ediyorsunuz... Köyde bunu herkes biliyor. Küçük bir yer burası. Haber etrafa çabuk yayılıyor. Sizi yine başarıya ulaşmış biri getirdi.»

«Bayan Oliver'i mi kastediyorsunuz?»

«Ariadne Oliver. Kitapları en fazla satan yazarlardan biri. Gazeteciler kendisiyle konuşmak, öğrenci hareketleri, sosyalizm, kızların kılıkları, seks serbestliği gibi kendini hiç ilgilendirmeyen konularda fikrini almak istiyorlar.»

Poirot başını salladı. «Evet, evet. Bence çok kötü bir şey bu. Onların Bayan Oliver'den pek bir şey öğrenemediklerini de farkettim. Ariadne gazetecilere

sadece elmayı çok sevdiğini anlatıyor. Oysa yirmi yıldan beri bunu bilmeyen yok.

Korkarım artık o da elmalardan nefret etmeye başladı.»

«Siz de buraya elmalar yüzünden geldiniz, değil mi?»

Poirot, «Cadılar Toplantısındaki elmalar yüzünden. Siz de toplantıda mıydınız?»

dedi.

«Hayır.»

«Şanslıymışsınız.»

«Şanslı mı?» Michael Garfield'in sesinde hafif bir şaşkınlık vardı.

«Cinayet işlenen bir evde misafir olmak hiç de hoş bir şey değildir. Belki şimdiye kadar başınıza böyle bir şey gelmedi ama bu sözlerime inanın.

Çünkü...»

Poirot özellikle daha da züppe bir yabancı tavrı takındı, «//y a des ennuis, vous comprenez? Size saati, tarihi, sorarlar. Küs-

tahca sorular da cabası.» Bir an durdu. «Joyce'u tanıyor muydunuz?»

«Tabii. Reynolds'ları burada herkes tanır. Zaten Woodleigh'de birbirini tanımayan yoktur. Bazılarıyla samimi olursunuz, bazılarıyla yakın dost. Bir kısmıyla da sadece selamlaşırsınız.»

«Joyce nasıl bir kızdı?»

«O... nasıl anlatayım bilmem ki?... Önemli olmayan bir çocuktu. Çirkin bir sesi vardı. Tiz, cırlak. Açıkçası kızın en çok bu tarafını hatırlıyorum. Aslına bakarsanız ben çocuklardan pek hoşlanmam. Çoğunlukla içimi sıkarlar. Joyce da öyleydi. Konuştuğu zaman da yalnız kendisinden söz ederdi.»

«İlginç bir kız değil miydi?»

Michael Garfield siyah biçimli kaşlarını hafif bir şaşkınlıkla kaldırdı.

«Değildi sanırım. Öyle olması mı gerekiyordu?»

«Ben, sıradan insanların cinayete kurban gitmeyeceklerine inanırım. Cinayetler kazanç, korku veya aşk için işlenir. Bu sebeplerden birini seçersiniz ama tabii bir başlangıç noktanızın da olması lazımdır...» Birdenbire susarak saatine bir göz attı. «Randevuma gecikmeden gitmeliyim. Sizi tekrar .tebrik ederim.» Yoldan aşağıya inmeye başladı. Hayatında ilk defa ayağında siyah rugan ayakkabıları olmadığına seviniyordu.

O gün çukur bahçede yalnız Michael Garfield'le karşılaşmayacaktı. Belçikalı aşağıya indiği zaman üç yolun ayrı ayrı taraflara gittiğini gördü.

Ortadaki patikanın başında, bir çocuk devrilmiş bir ağaç kütüğüne oturmuş onu bekliyordu.

«Siz Hercule Poirot'sunuz, değil mi?» Sesi berrak, adeta su şırıltısı gibiydi.

Kız, bu bahçeye çok yakışıyordu. Küçük bir orman perisi gibi görünüyordu.

Belçikalı başını salladı. «Evet.»

Çocuk, «Sizi karşılamaya geldim,» dedi. «Bizde çay içeceksiniz değil mi?»

«Bayan Judith Butler ve Bayan Ariadne Oliver'le çay içeceğim.» «Evet. Bayan Judith Butler benim annem. Bayan Oliver ise Ariadne 76

teyzem tabii.» Sonra sitem eder gibi konuştu. «Geç kaldınız.»

«Çok üzgünüm, ancak durup biriyle konuştum.»

«Biliyorum, sizi gördüm. Michael'la konuşuyordunuz, değil mi?»

«Onu tanıyor musunuz?»

«Tabii. Biz burada uzun zamandan beri oturuyoruz. Ben herkesi tanıyorum.»

Poirot onun kaç yaşında olduğunu merak ettiği için sordu. Kız, «On iki yaşındayım,» dedi. «Gelecek yıl yatılı okula gideceğim.»

«Buna sevinecek misiniz, yoksa üzülecek misiniz?»

«Bu soruyu oraya gitmedikçe cevaplandıramam. Burayı fazla sevdiğimi sanmıyorum.

Yani eskisine göre demek istiyorum... Şimdi lütfen benimle gelin.»

«Tabii, tabii. Geç kaldığım için özür dilerim.»

«Önemli değil.»

«Adınız nedir?»

«Miranda.»

Poirot, «isminiz size uyuyor,» dedi.

«Shakespeare'i mi düşünüyorsunuz?»

«Evet. Okulda Shakespeare'i okuyor musunuz?»

«Evet. Miss Emlyn bize bazı parçalar okuyor. Annemden de bana Shakespeare'i okumasını istedim. Kulağa da çok hoş geliyor. 'Yeni cesur bir dünya.' Ama aslında böyle bir şey yok değil mi?»

«Buna inanmıyor musunuz?»

«Siz inanıyor musunuz?»

Poirot başını salladı. «Cesur, yeni bir dünya hep vardır ama sadece bazı kimseler için. Şanslı insanlar için. İçlerinde o yeni dünyanın temellerini taşıyanlar için.»

«Anlıyorum...» Miranda söylenenleri gerçekten anlamış gibi bir tavırla konuşmuştu.

Ünlü dedektif, acaba anladığı nedir, diye düşündü.

Miranda dönerek yoldan yürümeye başladı. «Bu taraftan gideceğiz. Uzak değil.

Bizim bahçenin mazı çitinin arasından geçeceğiz.» Sonra omzunun üzerinden bakarak işaret etti. «işte tam ortada havuz varmış.»

«Havuz mu?»

«Evet, yıllar önce. Herhalde hâlâ var. Fidanların, açelyaların altında. Taşları kırılmış. Ahali parçalarını alıp götürmüş. Ama ondan sonra yeni bir havuz da yapılmamış.»

«Yazık.»

«Doğrusu yazık olup olmadığını pek bilmiyorum. Siz havuzlardan hoşlanır mısınız?»

Poirot, «Ça depend,» dedi.

Miranda başını salladı. «Ben biraz Fransızca bilirim. Bu, 'duruma bağlı,' demek değil mi?»

«Evet. iyi bir eğitim gördüğünüz belli.»

«Herkes Miss Emlyn'in çok iyi bir öğretmen olduğunu söylüyor. Bizim müdiremiz o.

Çok ciddi ve sert ama bazen bize çok hoş şeyler anlatıyor.»

Hercule Poirot, «O halde o gerçekten iyi bir öğretmen,» diye cevap verdi. «Sizin bu bahçeyi çok iyi bildiğiniz belli. Buraya sık sık geliyor musunuz?»

«Evet. Bahçeden çok hoşlanıyorum. Çünkü buraya geldiğim zaman kimse nerede olduğumu bilmiyor. Ağaçlara tırmanıp çevreyi seyretmek hoşuma gidiyor. Olayları, yaşananları seyretmek çok hoş bir şey.»

«Burada neler oluyor mesela?»

«Ben daha çok kuşlarla sincapları seyrediyorum. Kuşlar çok kavgacı oluyorlar, değil mi? Şiirde, 'Kuşlar küçük yuvalarında anlaşıyorlar...' deseler de böyle değil, aslında hiç anlaşmıyorlar. UyWttegil mi? Sonra sincapları da seyrediyorum.»

«insanları da seyrediyor musunuz?»

«Bazen. Ama buraya çok kişi gelmiyor.»

«Neden acaba?»

«Herhalde korkuyorlar.»

«Neden korksunlar?»

«Çünkü uzun yıllar önce burada biri öldürülmüş. Yani burası daha bahçe haline sokulmadan. Burası bir zamanlar taş ocağıymış. Bir kenar-

da da bir çakıl yığını mı, yoksa bir kum tepeciği mi ne varmış. Kızı onun içinde bulmuşlar. O eski söz doğru mu sizce. Hani kimisi asılmak, kimisi de boğulmak için doğarmış.»

«Artık kimse asılmak için doğmuyor. Bu ülkede mahkûmları asmaktan vazgeçtiler.»

«Ama onları başka ülkelerde asıyorlar. Hem de sokaklarda. Bunu gazetelerde okudum.»

«Ah, bu sizce iyi bir şey mi, yoksa kötü mü?»

Miranda'nın cevabı bu soruya tam olarak uygun değildi. Poirot kızın mahsus öyle konuştuğunu düşündü.

«Joyce boğuldu. Annem bunu bana söylemeyi istemedi. Tabii saçma bir durum. Öyle değil mi? Yani... sonuçta ben on iki yaşındayım?»

«Joyce olayını size kim anlattı?»

«Bizim ahçı Bayan Ferring. Gündelikçi kadınla... yani Bayan Lin-den'le konuşurken duydum. Biri Joyce'un başını kovaya sokarak, öyle tutmuş.»

«Bunu kimin yaptığını biliyor musun?»

«Sanmıyorum. Ahçı da, gündelikçi kadın da bilmiyorlardı. Ama onlar biraz aptaldır.»

«Siz biliyor musunuz, Miranda?»

«Ben orada değildim ki. Boğazım ağrıyordu, ateşim de vardı. Bu yüzden annem beni toplantıya götürmedi. Yine de katilin kim olduğunu tahmin edebileceğimi sanıyorum. Joyce boğulduğu için tabii. Size bu yüzden insanların boğulmak için doğduklarına inanıp inanmadığınızı sordum... Buradan mazıların arasından geçeceğiz. Elbisenize dikkat

edin.»

Poirot kızın peşinden gitti. Mazıların arasındaki açıklık Miranda'ya daha uygundu. Belçikalı oradan güçlükle geçebildi. Sonunda gül dolu bir bahçeye girdiler. İlerleyerek, küçük bir eve yaklaştılar. Miranda, Belçikalıyı açık camlı kapılardan içeri sokarak, nadir bulunur bir böcek yakalamış bir doğa bilimcisi tavrıyla, «Onu buldum,» dedi.

«Miranda, Mösyö Poirot'yu mazıların arasından geçirmedin ya? Yoldan yan kapıya gelmeliydiniz.»

Miranda, «Böylesi daha iyi,» diye cevap verdi. «Bu yol çok kısa.»

«Ve korkarım daha da yorucu.»

Bayan Oliver, «İkinizi tanıştırmıştım, değil mi?» dedi..

«Tabii. Postanede.»

Belçikalı dedektif kalabalık postanede Judith Butler'ı bir iki dakika görebilmişti. Şimdiyse Ariadne Oliver'in arkadaşını istediği gibi inceleyebilecekti. Şimdi karşısında duran kadınla, postanede karşılaştığı başı eşarplı ve yağmurluk giymiş anne arasında çok fark vardı. Miranda orman perisine benziyordu. Annesi ise su perisine. Judith Butler otuz beş yaşlarında vardı.

Sarı uzun saçları omuzlarına kadar iniyordu. Elmacık kemikleri hafifçe çıkık, yüzü inceydi, iri, deniz yeşili gözlerini uzun, siyah kirpikleri çevrelemekteydi.

Judith Butler, «Size doğru dürüst teşekkür etme fırsatını bulabildiğim için çok memnunum, Mösyö Poirot,» diye gülümsedi. «Ariadne sizi çağırır çağırmaz buraya gelmekle büyük bir nezaket gösterdiniz.»

Poirot, «Dostum Bayan Ariadne bir şey istediği zaman,» diye cevap verdi. «Onu hemen yaparım.»

Romancı, mırıldandı. «Saçma.»

«Ariadne sizin şu iğrenç ve korkunç olayın iç yüzünü aydınlatacağınızdan emindi.

Miranda'cığım, mutfağa bir bak. Çörekler fırının üstündeki tepside olacak.»

Miranda kapıdan çıkarken annesine bakarak anlamlı anlamlı güldü. Annem beni yanından uzaklaştırmak istiyor, diye düşündüğü o kadar belliydi ki.

Judith Butler içini çekti. «Olayı Miranda'dan saklamaya çalıştım. Ama bunun imkânsız olduğunu da bilmem gerekirdi.»

Poirot, «Gerçekten öyle,» dedi. «Böyle yerlerde felaket haberi çabuk yayılır.

Özellikle böyle bir felaketin haberi. Zaten insan hayatı boyunca etrafında neler olduğunu öğrenmeden yaşayamaz. Çocuklar işe böyle durumları çabucak sezerler.»

Ariadne Oliver söze karıştı. «Burns ya da Sir Walter Scott, 'Aranızda bir çocuk not alıyor,' demiş. Doğrusu adam ne dediğini biliyormuş.»

1

Judith, «Örneğin Joyce... bir cinayete tanık olmuş. İnsan buna inanamıyor.» diye konuştu.

«Joyce'un bunu farketmesine mi inanamıyor?»

«Hayır, hayır. Böyle bir şeyi farketmesine rağmen bundan daha önce söz etmeyişine. Joyce öyle bir kız değildi.»

Poirot sakin sakin, «Herkes bana Joyce'un müthiş yalancı olduğunu söyledi,»

dedi.

Judith, «Belki bir çocuğun hikâye uydurması ve sonradan bunun gerçekleştiğini görmesi mümkün,» diye cevap verdi.

Poirot başını salladı. «Biz de soruşturmaya bu noktadan başlayacağız. Joyce Reynolds'un bir cinayete kurban gittiği kesin.»

Romancı bağırdı. «Demek işe başladınız artık? Muhakkak meselenin iç yüzünü de biliyorsunuz.»

«Madam, benden böyle imkânsız şeyler istemeyin. Siz daima acele edersiniz.»

Bayan Oliver, «Neden etmeyeyim?» diye sordu. «Acele eden olmasa hiçbir iş

yapılmaz.»

Miranda o sırada elinde çörek dolu bir tabakla içeri girdi. «Bunu masaya koyayım mı? Herhalde konuşmanız bitti artık. Yoksa mutfaktan almamı istediğiniz başka bir şey var mı?» Sesi alay doluydu.

Annesi sesini çıkarmayarak, fincanlara çay doldurdu. Miranda da ciddi fakat zarif bir tavırla misafirlere sıcak çörek ve sandviç verdi.

Judith, «Ariadne'yle Ege Adalarında tanıştık,» dedi.

Bayan Oliver güldü. «Adaların birinden gelirken ben denize düştüm. Deniz kabarmaya başlamıştı. Gemiciler insana hep atlayın derler ama bunu kayığın iskeleden en uzak olduğu anda söylüyorlar. Tabii atlarsanız kayığın içine düşüveriyorsunuz. Fakat buna ihtimal veremediğiniz için tereddütle duraklıyor, sonra atlamaya kalkıyorsunuz. Tabii o sırada kayık tekrar açılmış oluyor.» Nefes almak için durdu. «Judith beni denizden çıkarmalarına yardım etti. Bu yüzden birbirimize ısındık.»

Judith de gülümsedi. «Gerçekten öyle. Ayrıca adın da çok hoşuma gitti, Ariadne.

Bunun sana çok uygun olduğunu düşündüm.»

m

«Bu benim asıl adım. Yani roman yazmaya başladığım zaman uydurduğum bir isim değil. Ama efsanedeki Ariadne'nin başına gelenler benim başıma hiç gelmedi.

Gerçek aşkım beni Ege Adalarından birinde terketmedi.»

Poirot güldüğünün anlaşılmaması için elini bıyığına götürdü. Romancıyı adada terkedilmiş bir genç kız rolünde düşünmüştü o anda.

Judith, «Hepimiz ismimize uygun şekilde hareket edemeyiz,» dedi.

«Orası öyle. Ben senin âşığının kafasını kestiğini aklımdan bile geçiremem.

Judith ve Helofernes olayı böyleydi değil mi?»

Judith başını salladı. «Evet. Kadının vatanı için yaptığı bir görevdi bu. Eğer yanılmıyorsam bu yüzden kendisini ödüllendirdiler de.»

Miranda, «Doğrusu birinin başını kesmek hiç de hoş bir şey değil,» diye atıldı.

Poirot sordu. «Siz düşmanlarınızı nasıl ortadan kaldırdınız, Miranda?»

Küçük kız düşünceli bir tavırla ona baktı. «Onlara şefkat gösterirdim. Çok güç olsa da bunu tercih ederdim. Çünkü ben kimseyi incit- • mekten, insanlara acı vermekten hoşlanmam. Düşmanlarıma ilaç verip, onları uyuturdum. Bir daha da bu uykudan uyanmazlardı.» Birkaç fincanla, ekmek ve yağ tabaklarını aldı. «Ben bunları yıkarım, anneciğim. Sen istersen Mösyö Poirot'ya gülleri göster. Arka tarttaki güller yine açmış.» Elinde çay tepsisi odadan çıktı.

Bayan Oliver, «Harika bir çocuk, Judith,» dedi.

Poirot da, «Kızınız çok güzel, madam.» diye ekledi.

«Evet. Miranda, şimdiki halde çok güzel. Fakat insan kız çocuklarının büyüyünce nasıl olacaklarını tahmin edemiyor. Bazen şişmanlıyor ve besili domuzlara dönüyorlar. Ama bu ara... Miranda tıpkı orman perilerine benziyor.»

«Onun için Miranda'nın yandaki 'Taş Ocağı' bahçesini neden o kadar sevdiğine şaşmamak lazım.»

«Bazen, keşke bahçeden o kadar hoşlanmasa, diyorum. İnsan çocuğunun öyle tenha bir yerde dolaşmasından korkuyor. Bahçe köye

yakın ama olsun... Zaten... son zamanlarda her şey beni korkutuyor. Onun için Joyce'un ölümünün iç yüzünü hemen ortaya çıkarmalısınız, Mösyö Poirot. Katilin kim olduğu anlaşılmadıkça, çocuklarımız için hepimiz de endişe edeceğiz.

Ariadne, Mösyö Poirot'yu bahçeye çıkarır mısın? Ben de bir iki dakika sonra yanınıza gelirim.» Geri kalan iki fincanla tabakları alarak, mutfağa geçti.

Poirot'yla romancı da camlı kapıdan bahçeye çıktılar. Küçük bahçe sonbahar havasına bürünmüştü. Pembe yediveren gülleri, krizantemler... Bayan Oliver bir kenardaki taş banka doğru hızla giderek, çabucak oturdu. Belçikalı dedektife de yanına yerleşmesini işaret etti. «Miranda'nın bir orman perisine benzediğini söylediniz. Ya Judith hakkındaki fikriniz nedir?»

Poirot, «Onun adı 'Undine' olmalıydı,» diye cevap verdi.

«Yani onu su perisine benzetiyorsunuz. Hakikaten öyle. Judith sanki denizden yeni çıkmış gibi duruyor, değil mi? Saçları ıslakmış gibi parlıyor. Fakat üstü başı öyle karma karışık da değil.»

Poirot başını salladı. «Judith Butler da çok güzel bir kadın.»

«Onun hakkında ne düşünüyorsunuz?»

«Onun hakkında bir şey düşünecek vaktim olmadı. Ancak Judith çok güzel, çok hoş.

Ne var ki, bir konu kendisini çok endişelendiriyor.»

«Tabii ya. Böyle bir durum sizi endişelendirmez miydi?»

«Madam, asıl siz bana onun hakkında bildiklerinizi ve düşündüklerinizi anlatın.»

«Onunla yolculukta ahbap olduk. Bildiğiniz gibi insan gemide kendisine yeni, samimi dostlar bulur. Şöyle bir iki kişi. Geri kalanlarla da arkadaşlık eder ama yolculuk sona erince onları bir daha görmek zahmetine katlamaz. Belki samimi olduğu bir iki kişiyle arkadaşlığını devam ettirir. İşte Judith de tekrar görmek istediğim o arkadaşlarımdandı.»

«Kendisini o seyahatten önce tanımıyor muydunuz?»

«Hayır.»

«Onun hakkında bazı şeyler biliyorsunuz tabii.»

«Sıradan şeyler. Judith, dul. Kocası yıllar önce ölmüş. Adam pilot-83 —

muş, ama ölümüne bir araba kazası neden olmuş. Sanırım Judith'e öyle fazla bir para da bırakmamış. Kocasının ölümü zavallıyı çok sarsmış sanırım. Ondan söz etmekten pek hoşlanmıyor.» «Miranda'dan başka çocuğu yok mu?»

«Yok. Judith, bu bölgede çalışıyor. Günde birkaç saat sekreterlik işleri yapıyor. Ama sürekli bir işi yok.»

«O Taş Ocağı' köşkünde oturanları tanıyor mu?» «İhtiyar Albay Weston'la karısını mı?»

«Hayır, köşkün eski sahibini. Bu Bayan Llewellyn - Smith adında bir kadınmış

değil mi?»

«Öyle sanırım. Bu ismi duydum. Sanırım kadın iki üç yıl önce ölmüş. Bu yüzden ondan artık fazla söz etmiyorlar.» Romancı hafif bir öfkeyle, «Hayatta olanlar size yetmiyor mu?» diye sordu.

Poirot, «Yetmiyor ya,» dedi. «Ortadan kaybolan veya ölenlerin kimler olduğunu da öğrenmem lazım.» «Kaybolan kim?»

«Bir hizmetçi kız. Avrupa'dan gelmiş.»

Romancı omuzunu silkti. «Aman, hizmetçiler hep ortadan kaybolurlar zaten.

Özellikle Avrupa'dan gelenleri. Onları buraya getirir, yol paralarını da verirsiniz. Ama kızlar İngiltere'ye ayak basar basmaz doğru hastaneye giderler.

Çünkü hamiledirler ve çocukları doğmak üzeredir. Doğan bebeğe mutlaka Auguste, Hans veya Boris adını verirler. Veya ingiltere'ye bir gencin peşinden gelirler.

Arkadaşlarımın bana anlattıklarını bir dinleseniz, kulaklarınıza inanamazsınız.

Bu yabancı hizmetçilerin bir kısmı çalışmaktan canı çıkan annelere Allahın bir lûtfu... bir kısmı ise çoraplarınızı çalıyor ve sonunda da muhakkak bir cinayete kurban gidiyorlar...» Ariadne Oliver birdenbire durakladı. «Oh!»

Poirot güldü. «Telaşlanmayın,

madam.

Bu kızın öldürüldüğünü düşünmemiz için bir neden yok.» «Belki... Ama yine de...» Poirot defterini çıkararak içine bir şeyler yazdı. «Ne yazıyorsunuz?»

«Geçmişte olan bazı olayları.»

«Bu geçmiş sizi fazla endişelendiriyor.»

Poirot bilgiç bir tavırla, «Geçmiş, geleceğin babasıdır,» dedi. Sonra da defteri kadına uzattı. «Ne yazdığımı görmek ister misiniz?»

«Tabii isterim. Ama bundan bir anlam çıkaramayacağım da muhakkak. Önemli bulduğunuz için yazdığınız şeyler bana hep önemsiz gözükür.»

Poirot defterini romancıya doğru tuttu.

«Ölümler: Bayan Llewellyn - Smith. (Zengin.), Janet White (Öğretmen.), Lesley Ferrier (Avukat Kâtibi). Arkadan bıçaklanmış. Sahtekârlıktan sabıkası varmış.»

Bunun altına da, «Hizmetçi kız ortadan kaybolmuş,» diye yazılmıştı.

«Kız neden ortadan kaybolmuş?»

«Başı kanunla derde girmek üzereymiş de ondan.»

Poirot parmağıyla daha alttaki satırı işaret etti. «Buraya bir tek kelime yazılmış, bunun arkasına da iki soru işareti konulmuştu. «Sahtekârlık?»

Bayan Oliver sordu. «Sahtekârlık mı? Neden sahtekârlık?»

«Ben de bunu sordum. Neden sahtekârlık?»

«Nasıl bir sahtekârlık bu?»

«Sahte bir vasiyetname hazırlanmış. Her şeyin hizmetçi kıza bırakıldığını belirten bir vasiyetname.»

Bayan Oliver, «Kadını etkisi altına mı almış?» diye konuştu.

Poirot, «Bazen sahtekârlık, birini etkisi altına almaktan daha ciddi bir suçtur,» dedi.

«Bunun zavallı Joyce'un ölümüyle ne ilgisi olduğunu anlayamadım.»

Poirot içini çekti. «Ben de öyle. işte bu yüzden de durumu çok ilgi çekici buluyorum.»

«Ondan sonraki kelime nedir? Bunu okuyamadım.»

«Filler.»

«Hele bunun neyle ilgili olduğunu hiç çözemedim.»

Poirot, «Bana inanın,» dedi. «Fillerin çok şeyle ilgisi olabilir.» Ayağa kalktı.

«Artık gitmem lazım. Lütfen ev sahibimize, kendisiyle vedalaşmadan ayrıldığım için tarafımdan özür dileyin. Onunla ve güzel kızıyla tanışmak çok hoşuma gitti.

Kendisine söyleyin. Çocuğuna dikkat" etsin.»

Bayan Oliver eski bir sözü tekrarladı. «Annem bana ormanda djğer çocuklarla oynamamamı tembih etti... Pekâlâ, gidin bakalım. Böyle esrarlı tavırlar takınmaktan pek hoşlanırsınız. Sizi bundan vazgeçirmek de imkânsızdır. Buradan sonra nereye gideceğinizi söylemeye bile yanaşmıyorsunuz.»

«Yarın sabah Medchester'e gidip, Harrison ve Leadbetter'le konuşacağım.»

«Neden?»

«Onlarla sahtekârlık meselesini ve başka konuları görüşmek istiyorum.»

«Ondan sonra?»

«Ondan sonra Bayan Drake'in evinde bulunanlarla konuşacağım.» «Yani toplantıda bulunanlarla mı?» «Hayır. Hazırlıklara yardım edenlerle.»

12

Avukat Bay Harrison zayıf, yaşlı, ifadesiz yüzlü, zeki bakışlı bir adamdı.

Elinin altında biraz önce okuduğu pusula duruyordu. Avukat, mektuba tekrar bir göz gezdirdi. Kelimelerin anlamlarını tam olarak anlamaya çalışıyordu. Sonra da pusulada sözü geçen adama baktı.

«Mösyö Hercule Poirot?»

Belçikalıyı bakışlarıyla şöyle bir tarttı. Yaşlıca bir adam. Bir yabancı. Çok şık. Nedense siyah rugan ayakkabılar giymiş. Üstelik bunların ayaklarını sıktığı da belli. Gözlerinin kenarında canının acıdığını belirten hafif çizgiler var. Bu fazla süslü yabancıyı bana Müfettiş Henry Ragman'la, Scotland Yard'in eski Başmüfettişlerinden Spence yollamış. İnanılacak şey mi bu?..»

Avukat Harrison, «Başmüfettiş Spence, ha?» diye mırıldandı. Avukat Spençe'i tanır, Scotland Yard'daki amirlerinin de kendisini çok takdir ettiklerini bilirdi. Harrison birdenbire gazetelerin günlerce söz ettikleri eski bir olayı hatırladı. Soruşturmayı Spence idare etmiş ve suçlu tutuklandığı zaman da, «Hata yapıyorsunuz,» demişti. «Katil bu adam değil...» Gerçekten hata olduğu çok geçmeden ortaya çıkmıştı. Bunu belirten delilleri bulan da bir Belçikalıydı.

Belçika polisine mensup bir adam. Herhalde o zamanlar en olgun, en verimli devresindeydi bu dedektif. Ama şimdi... muhakkak bunamıştı. Harrison, yine de ihtiyatlı davranmaya karar verdi. Sonuçta kendisinden sadece biraz bilgi istiyorlardı. Ne var ki, avukat bahsi geçen cinayet hakkında da, öldürülen çocuk hakkında da hiçbir şey bilmiyordu. Bu olay Harrison'un aklına başka bir olayı getirmişti. Yıllar önce çakıl yığının altında da bir çocuk cesedi bulunmamış

mıydı?

Bay Harrison hafifçe öksürdükten sonra tekrar, «Mösyö Hercule Poirot,» dedi.

«Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim? Herhalde benimle Joyce Reynolds hakkında konuşmak istiyorsunuz. Korkunç bir olay bu, pek korkunç. Fakat doğrusu size bu konuda nasıl bir yardımım dokunabileceğini de bilmiyorum. Çünkü olay hakkında fazla bir bilgim yok.»

«Siz Drake ailesinin avukatısınız sanırım.»

«Evet, evet. Zavallı Hugo Drake. Pek iyi bir adamdı. Kendisiyle 'Elma Ağacı'

köşkünü satın alarak, buraya yerleştiği zaman tanıştım. Bir yıl tatil için Avrupa'ya gittikleri zaman zavallı Hudo Drake çocuk felcine tutuldu. Tabii kafaca sağlamdı ama vücut bir külçe halini almıştı. Bütün ömrü boyunca iyi bir atlet, mükemmel bir sportmen olan bir adam için büyük bir felaketti bu. Evet.

İnsanın ömrü boyunca sakat kalacağını bilmesi acı bir şey olmalı.»

«Zannedersem Bayan Llewellyn - Smith'in hukuki işlerine de siz bakıyormuşsunuz?»

«Evet. Hugo Drake'in halasıydı. Doğrusu çok ilgi çekici bir kadındı.

Sağlığı bozulduktan sonra yeğenine yakın olabilmek için buraya yerleşti. O

koskocaman Taş Ocağı' köşkünü aldı. Üstelik oraya değerinden fazla para verdi.

Ama para kendisi için hiç önemli değildi. Çok zengindi. Tabii daha güzel bir ev bulabilirdi ama taş ocağı dikkatini çekmişti. Tanınmış bir bahçe mimarı tuttu.

Uzun saçlı, yakışıklı bir adamdı mimar. Gerçekten işini de iyi biliyordu. Taş

ocağını nefis bir bahçe haline soktu. Bu yüzden şöhreti iyice arttı. Bahçenin resimlen bir sürü dergide çıktı. Evet. Bayan Llewellyn - Smith, adam seçmesini iyi bilirdi. Bu sadece yakışıklı bir genci himayesine almak meselesi de değildi.

Bazı yaşlı kadınlar bu bakımdan çeşitli budalalıklara kalkışıyorlar. Ancak bu mimar hem çok akıllıydı, hem de mesleğini iyi biliyordu. Konudan biraz uzaklaştım galiba? Bayan Llewellyn - Smith hemen hemen iki yıl önce öldü.»

«Birdenbire değil mi?»

Harrison, Poirbt'ya dikkatle baktı. «Hayır, pek de değil. Kalbi hastaydı.

Doktorlar da kendisini yormasına engel olmaya çalışıyorlardı. Fakat Bayan Llewellyn - Smith, öyle herkesin söz geçirebileceği bir kadın değildi.

Ayrıca durmadan hastalığını düşünmek, bundan söz etmekten de hoşlanmazdı.» Öksürdü.

«Galiba yine benimle konuşmak istediğiniz konudan uzaklaştık.»

Poirot, «Pek de değil,» diye cevap verdi. «İzin verirseniz size başka bir konu hakkında birkaç soru sormak istiyorum. Eskiden yanınızda çalışan Lesley Ferrier adındaki genç hakkında bana bilgi verirseniz, çok memnun olurum.»

Bay Harrison biraz şaşırmıştı. «Lesley Ferrier mi?» diye mırıldandı. «Lesley Ferrier... Durun bakayım. Biliyor musunuz, onun adını neredeyse unutacakmışım.

Evet, evet. Tabii. Onu bıçaklayarak öldürmüşlerdi. Öyle değil mi?»

«Evet. Ben de o genci kastediyordum.»

«Doğrusu size onun hakkında fazla bir şey anlatabileceğimi sanmıyorum. O olay epey zaman önce oldu. Onu bir gece Yeşil Kuğu meyhanesinin civarında bıçakladılar. Katil hiçbir zaman yakalanmadı. Herhalde polis birinden şüphe ediyordu ama ellerinde yeterli delil yoktu.»

Poirot sordu. «Cinayet duygusal nedenlere mi bağlıydı?»

«Tabii, tabii. Orası kesin. Cinayetin sebebi kıskançlıktı. Lesley evli bir kadınla ilgileniyordu. Kadının kocasının ise bir meyhanesi vardı. Woodleigh'de Yeşil Kuğu adlı bir yer. Öyle gösterişli, lüks bir meyhane değildir orası. Sonra Lesley, başka bir kızla gezmeye başladı. Veya birkaç kızla birden. Zaten Lesley kızlara fazla düşkündü.»

«Onun işinden memnun muydunuz?»

«Bu sorunuza, 'hoşnutsuz değildik,' diye cevap verebilirim. Lesley Ferrier'in takdir edilecek tarafları vardı. Müvekkillere nasıl davranacağını bilirdi. Hukuk fakültesine devam ediyordu. Birtakım kızlarla düşüp kalkacağına, işine, derslerine ve hareketlerine dikkat etseydi, muhakkak ki daha iyi

olurdu. Bir gece Yeşil Kuğuda bir kavga oldu. Ve Lesley Ferrier evine dönerken bıçaklanarak öldürüldü.»

«Bu işi gezdiği kızlardan biri mi yaptı? Yoksa katil meyhanecinin karısı mıydı?»

«Açıkçası bu konuda kesin bir şey bilinmiyor. Polisin bunun kıskançlık sebebiyle işlenen bir cinayet olduğuna karar verdiğini sanıyorum. Ama...» Omzunu silkti.

«Siz bundan emin değilsiniz. Öyle mi?»

Harrison, «Böyle vakalar oluyor. 'Cehennem bile reddedilen bir kadın kadar yakıcı değildir,' derler. Bu söz mahkemelerde sık sık tekrarlanır. Bazen doğrudur da...»

/

«Buna rağmen sizin Lesley Ferrier meselesinde buna pek ihtimal vermediğinizi seziyorum.»

«Açıkçası ben ele kesin deliller geçirilmesini tercih ederdim. Polis de öyle tabii. Yanılmıyorsam, savcı dava açılmayacağını söyledi.»

«Katil bambaşka biri olabilirdi, değil mi?»

«Tabii. Bu cinayet konusunda bir sürü ihtimal üzerinde durulabilirdi. Lesley Ferrier zayıf karakterli ama iyi yetiştirilmiş bir gençti. Annesi nazik bir kadın babasıysa pek takdir edilecek bir adam değildi. Başı birkaç defa belaya girmiş, yakasını güç kurtarabilmişti. Zavallı pek talihsiz' bir kadındı. Oğlu da birçok bakımlardan babasına benziyordu. Birkaç defa polisin şüphelendiği bazı gruplara girdi. Ona karşı hoşgörülü dav-

ranmaya çalıştım. Neticede çok gençti. Fakat kendisine yanlış arkadaşlar seçtiğini söylemeyi de unutmadım. Bu gruptakiler kanundışı işlerle

meşguldüler.

Açıkçası, annesi olmasaydı Lesley Ferrier'in işine son da verirdim. Henüz gençti ve oldukça kabiliyetliydi. Ona bir iki defa ihtarda bulundum. Böylece aklını başına toplayacağını umuyordum. Ama ne yazık ki, son zamanlarda ahlâksızlık çok arttı.»

«Biri Lesley Ferrier'e düşman mı olmuştu dersiniz?»

«Mümkün bu. Bu gruplara... gangster çetesine, demeyeceğim, çünkü bence pek melodrama kaçan bir kelime bu. Ne diyordum, bu gruplara giren bir kimse her türlü tehlikeyi de göze almak zorundadır. Onları ele vereceğinizden şüphe ettiler mi, bıçağı kürek kemiklerinizin arasına saplanmaktan hiç kaçınmazlar.»

«Cinayeti gören olmadı mı?»

«Hayır. Hiç kimse görmedi. Ama böyle olması da normal. Bu işi üzerine alan kimse muhakkak önceden bütün hazırlıklarını yapmıştı. O sırada başka yerde bulunduğuna tanıklık edecek kişileri filan seçmişti.»

«Buna rağmen yine de biri cinayeti görmüş olabilir. Umulmadık biri. Mesela bir çocuk.»

«Gece o saatte? Yeşil Kuğu meyhanesinin civarında? Bu pek olacak bir şey değil, Mösyö Poirot.»

Belçikalı ısrar etti. «Bu olayı hatırlayabilecek bir çocuk. Arkadaşının evine yakın bir yerde oturuyordu. Patikadan gelirken olayı gördü. Veya cinayeti bir çitin arkasından seyretti.»

«Mösyö Poirot, doğrusu hayaliniz çok geniş. Bence söylediğiniz imkânsız.»

Poirot, «Bana imkânsız gibi gözükmüyor,» dedi. «Çocuklar çok şey görürler. Çünkü büyükler onların yakınlarında olduğunu her zaman farketmezler.»

«Ama herhalde bu çocuklar da evlerine döndükleri zaman gördüklerini anlatırlar.»

Belçikalı, «Anlatmayabilirler de,» diye cevap verdi. «Gördüklerini pek anlamamış

olabilir. Özellikle seyrettikleri olay onları biraz korkut-

- 90 -

muşsa. Çocuklar her zaman tanık oldukları bir araba kazasını veya şiddetli bir kavgayı hemen evdekilere anlatmazlar. Küçükler sırlarını çok iyi saklamasını bilirler, Bay Harrison. Bunları saklar ve bu konuda uzun uzun düşünürler. Bazen herkesten saklayabildikleri bir sırları olduğuna sevinirler.»

Avukat, «Fakat,» dedi. «Muhakkak her şeyi annelerine anlatırlar.»

Poirot başını salladı. «Bundan da pek emin değilim. Tecrübelerim sonunda çocukların annelerine açıklamadıkları bir sürü sırları olduğunu öğrendim.»

«Lesley Ferrier olayının sizi neden bu kadar ilgilendirdiğini sorabilir miyim?

Ne yazık ki, son zamanlarda birçok genç cinayete kurban gidiyor. Ferrier olayının sizce önemli tarafı nedir?»

Bay Harrison hafif bir öfkeyle cevap verdi. «Biliyor musunuz, Mösyö Poirot bana neden geldiğinizi, aslında neyle ilgilendiğinizi anlayamıyorum. Herhalde Joyce Reynold'un boğulmasıyla biraz kirli işlere girişmiş olan yetenekli bir gencin öldürülmesi arasında bir bağ olduğunu sanmıyorsunuz?»

Poirot, «insan her şeyden şüphelenir,» dedi. «Onun için de her şeyi öğrenmesi gerekir.»

«Özür dilerim ama bence cinayetle ilgili meselelerde en önemli şey delildir.»

«Belki Joyce'un ölmeden önce birkaç kişinin I yanında vaktiyle bir cinayete tanık olduğunu söylediğini duydunuz?»

Avukat başını salladı. «Böyle yerlerde insan bütün dedikoduları duyar. Tabii bunlar iyice abartılı bir hal alır, o da başka.»

Belçikalı, mırıldandı. «Doğru... Çok doğru... Anladığıma göre Joyce on üç yaşındaymış. Dokuz yaşlarında bir çocuk gördüğü bir olayı hatırlayabilir. Bir araba kazası... karanlık bir gecede edilen kavga ve çekilen bıçaklar... veya boğulan bir öğretmen... Böyle olaylar çocuğun üzerinde derin bir etki yapar.

Fakat olayı tam manasıyla anlayamadığı için gördüğünden başkalarına da söz etmez. Yine de olayı düşünür durur. Hatta bunu unutur bile. Ama daha sonraki bir olay ona tanık olduğu sahneyi hatırlatır. Böyle bir şeyin mümkün olduğunu kabul etmiyor musunuz?»

«Ediyorum tabii. Ama bence bu pek uzak bir ihtimal.»

«Zannedersem vaktiyle burada yabancı bir kız da kaybolmuş. Adı Olga veya Sonia'ymış sanırım. Soyadını bilmiyorum.»

«Olga Seminoff. Evet, kayboldu.»

«Kız güvenilir bir insan değilmiş sanırım.»

«Öyle.»

«Kendisi biraz önce bana söz ettiğiniz Bayan Llewellyn - Smith'e bakıyormuş

değil mi? Yani Bay Drake'in halasına...»

«Evet. Bayan Llewellyn - Smith'in yanında onun gibi birkaç kız çalıştıydı. iki kız sanırım. Bayan Llewellyn - Smith bunlardan biriyle hemen kavga etmişti.

Diğeriyse iyi olduğu kadar oldukça aptal bir kızcağızdı. Bayan Llewellyn -

Smith'in ise aptallara hiç tahammülü yoktu. Fakat daha sonra tuttuğu Olga'dan memnundu. Yanılmıyorsam, Olga aslında öyle güzel filan değildi. Kısa boylu, şişman, aksi tavırlıydı. Civar-dakilerde kendisinden pek hoşlanmazlardı.»

Poirot, «Fakat Bayan Llewellyn - Smith, ondan hoşlanmış.» dedi.

«Evet. Olga'ya çok bağlanmıştı. Bir ara bu yüzden hata etmiş olduğunu da düşündük.»

«Ya...»

Bay Harrison, «Size anlatacağım olayı daha önce de duymuş olduğunuzdan eminim.

Böyle olaylar küçük yerlerde hemen duyulur.»

«Anladığıma göre Bayan Llewellyn - Smith kıza bir hayli para bırakmış.»

Avukat başını salladı. «Tuhaf bir durumdu bu. Bayan Llewellyn -Smith sık sık yeni vasiyetname yapar ama bunun şartlarını pek değiştirmezdi. Parasını daima yeğeni Hugo Drake'le, yine uzaktan akrabası olan Rowena Drake'e bırakırdı. Karı kocadan biri ölürse paranın tamamının diğerine verilmesini de şart koşardı. Son vasiyetnamesi olduğu iddia edilen vesika ölümünden üç hafta önce yapılmıştı.

Ayrıca bu o zamana kadar yapılanlar gibi bizim tarafımızdan da hazırlanmamıştı.

Bunu kendisi elyazısıyla yazmıştı Bayan Llewellyn - Smith. Hayır kurumlarına daha az para bağışlıyor, eski hizmetkârlarından ise hiç söz etmiyordu. O büyük servetinin hepsini de kendisine sevgi ve sadakatla bak-

tığı için Olga Seminoff'a bırakıyordu. Çok acayip bir şeydi bu. Bayan Llewellyn'in o zamana kadarki davranışlarına da hiç uymuyordu.»

Poirot, «Sonra?» dedi.

«Ondan sonra olanları da herhalde duydunuz. Elyazısı uzmanları vesikanın sahte olduğunu hemen ortaya koydular. Yazı Bayan Llewellyn - Smith'inkine biraz benziyordu o kadar. Bayan Llewellyn -Smith daktilodan nefret eder bu yüzden de mektuplarını Olga'ya yazdırıp hatta bunların altına kendi imzasını da attırırdı.

Bu yüzden Olga hanımının imza ve yazısını taklide oldukça alışmıştı. Bu yüzden de Bayan Llewellyn - Smith ölünce onun yazısını taklit ederek o büyük servete konabileceğini düşündü. Ama uzmanlar böyle şeylere kolay kolay kanmazlar.»

«Tabii iş mahkemeye aksedecek ve vekaletnamenin hükümsüz olduğuna dair karar alınacaktı.»

«Evet. Formaliteler tamamlanıncaya kadar biraz zaman geçti. O şırada korkuya kapılan Olga da demin sizin de söylediğiniz gibi ortadan kayboldu.»

13

Hercule Poirot yanından ayrıldıktan sonra Avukat Jeremy Harrison bir müddet hiç kımıldamadan masasının başında oturdu. Parmaklarını usul usul masaya vuruyordu.

Derin düşüncelere dalmıştı.

Biraz önce konuştuğu o rugan ayakkabılı, posiaıyıklı yabancı ona hemen hemen iki yıl önce olan olayları hatırlatmıştı.

Şimdi avukat iki yıl önce yine bu odada yaptığı bir konuşmayı hatırlıyordu.

Karşısındaki koltukta kısa boylu, şişman, esmer bir kız oturuyordu. Kızın iri bir ağzı, kıpkırmızı dudakları, çıkık elmacık kemikleri ve pırıltılı mavi gözleri vardı. Kalın siyah kaşlarının altından etrafa adeta öfkeyle bakıyordu.

Olga'nınki hisli, heyecanlı, ıstırabın ne olduğunu bilen... hep

acı çekecek ama buna hiçbir zaman da boyun eğmeyecek bir insanini yüzüydü.

Sonuna kadar mücadele ve itiraz edecek bir kızdı. Harrison, acaba Olga şimdi nerede, diye düşündü. Kız nasıl kaçtı? Ona kim yardım etti? Olga'nın birinden yardım gördüğü kesin. Herhalde kız yine; Orta Avrupa'da, o karma karışık memleketinde. Burada kalsaydı hapse atılacaktı. Onun için tekrar vatanına dönmekten başka çare bulamadı.

Jeremy Harrison bir kanun adamıydı. Kanunlara büyük saygısı var-l di. Ama kanunun adil bir şekilde yerine getirilmesini istemekle beraberi çok da merhametliydi, insanlara acırdı. Olga'ya da acımıştı ama kızın] kendisini şiddetle savunmasına, söylediği sözlere de pek aldırmamıştı.

«Size bana yardım etmeniz için geldim. Bana yardım edeceğinizi! sanıyordum.

Geçen yıl bana çok iyi davrandınız. İngiltere'de bir yıl! daha kalabilmem için kâğıtları doldurmama yardım ettiniz. Bana, İstemediğiniz sorulara cevap vermek zorunda değilsiniz,' dediler. 'Sizi bir avukat temsil edebilir.' Onun için ben de kalkıp size geldim.»

«Geçmişteki olayların bu durumla bir ilgisi yok.» Bay Harrison bu] sözleri ne kadar kuru ve soğuk bir sesle söylemiş olduğunu hâlâ hatırlıyordu. Bunun sebebi de Olga'ya fena halde acımasıydı. «Bu meselede size vekalet edecek durumda değilim. Çünkü Drake ailesinin avukatıyım ben. Bildiğiniz gibi Bayan Llewellyn -

Smith'in hukuki işlerine def ben bakıyordum.»

«Ama o öldü. Herhalde öldükten sonra da avukata ihtiyacı yok.»

«O sizi severdi.»

«Evet, gerçekten çok severdi. Ben de deminden beri size bunu anlatmaya çalışıyorum, işte o yüzden bütün parasını bana vermek istedi.»

«Bütün parasını mı?»

«Neden olmasın? Neden? Bayan Llewellyn - Smith, akrabalarından hoşlanmıyordu.»

«Bunda yanılıyorsunuz. O hem yeğenini, hem de yeğeninin karısını çok severdi.»

«Belki Bay Drake'i severdi ama Bayan Rowena Drake'den hiç hoş-

lanmazdı. Çünkü Bayan Drake her şeye burnunu sokardı. Bayan Llewellyn'in istediği gibi hareket etmesine engel olurdu. Onun istediği yemekleri yemesine engel olmaya kalkardı.»

«Bayan Drake vazifelerini iyi bilen bir kadındır. Kocasının, halasının, doktorun emirlerini yerine getirmesi, kendisini fazla yormaması için uğraşıyordu.»

«İnsan her zaman doktorun tavsiyelerini dinlemek istemez. Akrabalarının işlerine karışmasından hoşlanmaz. Dilediği gibi yaşamayı, hoşlandığı şekilde davranmayı ister. Bayan Llewellyn - Smith'in parası çoktu. Her istediğini alabilirdi. Her beğendiği, sevdiği yemeği yiyebilirdi. Çok zengindi. Çok! Çok! Parasını da istediği gibi harcamakta serbestti. Bay Drake'le karısının da bol parası var.

Evleri çok güzel, elbiseleri gayet şık. İki de araba aldılar. Daha fazla parayı ne yapacaklar?»

«Bayan Llewellyn - Smith'in onlardan başka akrabası yoktu.»

«Bayan Llewellyn - Smith parasını bana bırakmak istedi. Bana acıyordu. Başımdan geçenleri biliyordu. Babamın polis tarafından tutuklanarak götürüldüğünü kendisine anlatmıştım. Babamı bir daha görmedik. Sonra annem de feci bir şekilde öldü. Bütün ailem can verdi. Korkunç şeyler gördüm ben. Bir polis devletinin emrinde yaşamanın ne demek olduğunu

bilemezsiniz. Hayır, hayır. Siz de polisten tarafsınız. Benim tarafımı tutmuyorsunuz.»

Bay Harrison, «Evet,» dedi. «Sizin tarafınızı tutmuyorum. Başınıza gelenler için üzülüyorum. Ama bu kez suç sizde.»

«Bu doğru değil! Ben kötü bir şey yapmadım. Ne yaptım ki? Bayan Llewellyn'e daima sevgi ve saygı gösterdim. Yememesi gereken bir sürü şeyi ona gizlice getirdim. Çikolata ve tereyağ/Doktor ona margarin veriyordu ama hanımım bundan hiç hoşlanmazdı. İlle tereyağ isterdi. Bol bol tereyağ.»

Bay Harrison içini çekti. «Yağ meselesi değil bu.»

«Ona baktım. Kendisine hep iyi davrandım. O da bana karşı minnet duyuyordu. O

öldükten sonra, iyi kalpli bir insan olduğu için bütün parasını bana bırakmış

olduğunu öğrendim. Ama sonra o Drake'ler ortaya çıkarak paranın benim olmadığını söylediler. Bir sürü iddialarda

bulundular. Bayan Llewellyn'i etkim altına almış olduğumdan söz ettiler. Hatta bundan daha kötü şeyler de söylemeye kalktılar. Çok kötü şeyler. Vasiyetnameyi benim yazmış olduğumu iddia ettiler. Yanlış bu. Vasiyetnameyi Bayan Llewellyn -

Smith yazdı. O yazdı. Sonra beni odadan çıkararak, gündelikçi kadınla bahçıvan Jim'i çağırdı. Kâğıdı benim değil, onların imzalaması lazım geldiğini söyledi.

Çünkü para bana kalacaktı. O para neden benim olmasın? Niçin ömrümde ilk defa şansım bana yardım etmesin? Neden biraz mutlu olmayayım? O müjdeyi duyunca o kadar sevindim ki. O parayla neler yapacağımı planlayıp durdum.»

«Bundan hiç şüphem yok. Evet, hiç şüphem yok.»

«Neden plan yapmayayım? Niçin sevinmeyeyim? Zengin ve mutlu olacağım, istediğim her şeyi yapacağım. Ne yaptım ben? Ne suç işledim? Hiç! Ben hiçbir şey yapmadım!

Hiçbir şey! Hiçbir şey!»

Harrison, «Durumu size izah etmeye çalıştım,» dedi.

«Bütün bunlar yalan. Siz benim yalan uydurduğumu söylüyorsunuz. Vasiyetnameyi benim yazdığımı iddia ediyorsunuz. Onu ben yazmadım. Hanımım yazdı. Kimse başka türlü söyleyemez.»

Avukat öne doğru eğildi. «Bazı kimseler birçok şey söylüyorlar. Şimdi beni dinleyin. İtirazdan vazgeçin ve beni dinleyin. Bayan Llewellyn - Smith size kendi mektuplarını yazdırdığı zaman, yazısını mümkün olduğu kadar taklit etmenizi isterdi değil mi? Çünkü o eski tip bir insan olduğu için arkadaşlarına ve tanıdıklarına daktiloyla mektup yazmasının kabalık olduğunu düşünürdü.

Viktorya devrinden kalma bir inanıştır bu. Artık kimse aldığı mektubun elyazısıyla mı, yoksa daktiloda mı yazılmış olmasına aldırış etmiyor. Fakat Bayan Llewellyn - Smith için bu bir terbiyesizlikti. Ne dediğimi anlıyorsunuz değil mi?»

«Evet, anlıyorum. İşte bu yüzden o mektuplarını bana yazdırırdı. 'Şimdi Olga,'

derdi. 'Bu dört mektubu sana söylediğim ve senin de stenoyla kaydettiğin gibi yazacaksın. Ama elyazısıyla tabii. Elyazını da mümkün olduğu kadar benimkine benzeteceksin. Ayrıca bana elyazısı-nı taklit etmeye çalışmamı, o, b, l'leri ve diğer harfleri nasıl yaptığına dikkat etmemi söylemişti. 'Yazıma biraz benzesin, yeter,' derdi. 'Alta da

benim imzamı atarsın. Ben herkesin artık mektuplarımı yazamadığımı sanmasını istemem. Bildiğin gibi bileğimdeki romatizma arttı ve yazı

yazmak bana çok güç geliyor. Ama buna rağmen şahsi mektuplarımın daktiloda yazılmasını arzu etmiyorum.»

Harrison, «Mektupları kendi yazınızla yazarak alta, 'sekreteri tarafından'

kaydını koyabilirdiniz,» dedi.

«Bayan Llewellyn - Smith, bunu yapmamı istemiyordu.. Herkesin mektuplarını kendisinin yazdığını sanmalarını istiyordu.

Avukat, bu doğru olabilir, diye düşündü. Loise Llewellyn - Smith böyle bir kadındı. O eskisi gibi hareket edemediği, tepelere çabucak tır-manamadığı, elleriyle çalışamadığı ve özellikle sağ elini kullanamadığı için çok sinirleniyordu. 'Gayet iyiyim, sıhhatim yerinde. İstediğim takdirde yapamayacağım hiçbir şey yok,' demeyi arzu ediyordu. Evet, Olga'nın bana şimdi anlattıkları doğru. İşte bu yüzden de Louise Llewellyn - Smith'in son vasiyetnamesi olduğu iddia edilen vesikayı önce herkes kabul etti. Fakat ortağımla ben durumdan şüphelendik. Çünkü Bayan Llewellyn - Smith'in yazısını çok iyi tanırdık. O gün Leadbetter, Bu vasiyetnameyi Bayan Llewellyn - Smith'in yazdığına pek inanmadım, dedi. 'Onun bileğinde romatizma olduğunu biliyorum.

Fakat dosyadan çıkardığım şu yazılara bir bak. Bayan Llewellyn - Smith'in kendi elyazısıyla bunlar. Bu vasiyetnamede bir tuhaflık var.'

Bay Harrison da işte bir karışıklık olduğuna7kanaat getirmişti. Ve bu yüzden vasiyetnamedeki elyazısını inceletmeye karar vermişlerdi. Uzmanların cevabı kesin olmuştu. Vasiyetnamedeki yazı Louise Llewellyn - Smith'in değildi.

Bay Harrison, Olga daha açgözlü olsaydı, diye düşündü. Vasiyetnameye sadece kendisiyle ilgili bir madde koysaydı. Şöyle bir şey. 'Bana sadakat ve sevgiyle

baktığı için Olga Seminoff'a para bırakıyorum...' O zaman akrabaları bu miktarı fazla bulsalardı bile parayı yine de kıza verirlerdi. Fakat akrabaları, özellikle yaşlı kadının yaptığı son vasiyetnamelerde daima adı geçen Hugo Drake'i işe katmamak... işte bu Bayan Llewellyn - Smith'in yapabileceği bir

şey değildi. Mahkemede yaşlı kadının kızın etkisi altında kaldığını bile söylemeleri yeter aslında. Bu has-

sas, hırçın çocuk çok açgözlülük etmiş. Herhalde Bayan Llewellyn -Smith ona kendisine iyi baktığı için biraz para bırakacağını söylemişti. Kadın, her isteğini yerine getiren, ona özen gösteren bu kıza ısınmıştı. İşte Olga da bundan faydalandı. Her şeye sahip olmaya kalktı. Belki de, ihtiyar kadın, bütün servetini bana bırakmalı, diye düşündü. Bütün para benim olmalı. Para, ev, elbiseler ve mücevherler. Her şey... Evet Olga açgözlü. Ve şimdi cezasını çekecek.

Ve Bay Harrison, her şeye rağmen yine de birdenbire Olga'ya acıdı. Çok acıdı.

Olga çocukluğundan beri ıstırap çekmişti. Polis idaresinde yaşamış, annesiyle babasını, ağabeysiyle ablasını kaybetmiş, adaletsizlik ve korkunun ne olduğunu öğrenmişti. İşte bu yüzden de sonunda açgözlü olmuştu. Çocukça bir açgözlülük, hatta oburluktu onunki.

Olga içini çekti. «Herkes bana düşman. Hepiniz de benim düşma-nımsınız. Âdil bir şekilde davranmıyorsunuz çünkü ben bir yabancıyım, ingiliz değilim. Ne söylemem, ne yapmam lazım eldiğini bilmiyorum. BÖrnçe yapabilirim? Niçin bana ne yapmam gerektiğini söylemiyorsunuz?»

Avukat, «Korkarım yapabileceğimiz fazla bir şey yok», dedi. «En iyisi her şeyi itiraf edin.»

«İstediğinizi söylersem o zaman yalan uydurmuş, gerçeği gizlemiş olurum.

Vasiyetnameyi o yazdı. Kendi eliydi. Bana, diğerleri kâğıdın altını imzalarken odadan çıkmamı söyledi.»

«Bildiğiniz gibi aleyhinizde deliller var. Tanıklar, Bayan Llewellyn - Smith'in ekseri neyi imzaladığını bilmediğini söyleyecekler. Onun imzalaması gereken bazı evraklar vardı. Çoğunlukla önüne konulan kâğıtları daijfcumazdı.»

«O halde ne söylediğini de bilmiyordu.»

Bay Harrison, «Çocuğum,» diye cevap verdi. «Tek ümidiniz ilk defa! böyle bir suç işlemiş olmanızda. Ayrıca yabancısınız, İngilizceyi pek iyj anlamıyorsunuz.

Belki bu yüzden cezanızı hafifletirler. Hatta belki suçunuzu af da ederler.»

«Laf... Kuru laf... Beni hapse atacak ve bir daha da çıkarmayacak-! lar.»

Bay Harrison, «Saçmalamayın,» dedi.

«Herhalde buradan kaçmam daha iyi olur. Kaçıp, beni bulamayacakları bir yere saklanmam.»

«Tutuklanmanıza karar verildi mi, nereye giderseniz gidin sizi yine bulurlar.»

«Bu işi çabucak yaparsam bulamazlar. Hemen kaçarsam... Biri bana yardım ederse.

Buradan... İngiltereden kaçabilirim. Uçakla veya gemiyle. Sahte pasaport yapan veya vize damgası basan birini bulabilirim. Elbet biri de bana yardım edecek.

Benim de arkadaşlarım var. Beni sevenler var. Biri ortadan kaybolmama yardım edebilir. Gerekli olan da bu. Başıma bir peruk takar, kol değnekleriyle yürürüm...»

«Dinleyin...» Harrison otoriter bir tavırla konuşmaya başlamıştı. «Size acıyorum. Sizin için elinden geleni yapacak bir avukat bulabilirim. Ortadan

kaybolacağınızı sanmakla çok yanılıyorsunuz. Şu anda tıpkı bir çocuk gibi konuşmaktasınız.»

«Param var. Her aldığımı biriktirdim ben.» Bir an durdu. «Bana iyi davranmaya çalıştınız. Evet, buna inanıyorum. Fakat bir şey yapamıyorsunuz, çünkü kanun böyle. Ama bana başka biri yardım edecek. Muhakkak yardım edecek. Beni kimsenin bulamayacağı bir yere kaçacağım.»

\

Bay Harrison, Olga'yı kimse bulamadı, diye düşündü. Acaba o şimdi nerede? Nerede olabilir?

14

Hercule Poirot, 'Elma Ağacı' köşküne gittiği zaman hizmetçi kız kendisini salona alarak, Bayan Drake'in bir iki dakika sonra yanına geleceğini söyledi.

Belçikalı holden geçerken yemek salonundan birtakım kadın sesleri geldiğini duymuştu. Herhalde toplantı vardı içeride. Poirot salonun penceresine giderek, dışarıya baktı. Bahçe güzel ve intizamlıydı. Acaba Michael Garfield, Bayan Drake'i bahçesini değiştirmeye ikna edemedi

mi, diye düşündü. Herhalde adam boş yere uğraştı. Çünkü bahçe i diğer evlerinkinden farksız.

Kapı açıldı. «Sizi beklettiğim için özür dilerim, Mösyö Poirot. Noel eğlenceleri için bir toplantı yaptık. Ama bu olağan görüşmeler çok uzun sürüyor. Muhakkak biri bir şeye itiraz ediyor. Veya birinin aklına parlak bir fikir geliyor. Tabii bu parlak fikir genellikle uygulanması zor bir şey oluyor.» Sesinde hafif bir hiddet vardı.

Poirot, onun her şeyi idare ettiği kesin, diye düşündü. Bu yüzden kendisini pek sevdiklerini de sanmıyorum. Muhakkak ki onun ilgisi hemen hemen kendine benzer bir tip olan ihtiyar Bayan Llewellyn -Smith'in hiç hoşuna gitmiyordu. Kadın buraya yeğeniyle karısına yakın olmak için yerleşmiş. Ama Bayan Drake hemen onun bakımını ve kontrolünü üzerine almış olmalı. Herhalde Bayan Llewellyn - Smith, Rowe-na Drake'e çok şey borçlu olduğunu düşünmekle beraber, için için de kadın ukala tavırlarına sinirleniyordu.

Sokak kapısı kapanınca, Rowena Drake, «Neyse,» dedi. «Hepsi de gittiler. Size ne gibi bir yardımda bulunabilirim, Mösyö Poirot? Yine o korkunç partiden mi söz edeceksiniz? Keşke o toplantıyı burada tertip etmeseydim. Ancak bu iş için başka uygun bir ev de yoktu. Bayan Oliver hâlâ Judith Butler'ın yanında mı kalıyor?»

«Evet. Ama sanırım bir iki gün sonra Londra'ya dönecek. Kendisini daha önceden tanıyor muydunuz?»

«Hayır. Bayan Oliver'in kitapları çok hoşuma gidiyor.»

Poirot, «Onun iyi bir romancı olduğunu söylüyorlar,» dedi.

«Gerçekten öyle. Bunun şüphe götürür bir tarafı yok. Ayrıca çok neşeli bir kadın da. O... bu korkunç işi kimin yaptığını tahmin edebiliyor' mu?»

«Sanmıyorum... Ya siz, madam?»

«Size daha önce de söyledim. O feci şeyi kimin yapabileceğini tahmin edemiyorum.»

«Bana öyle söylediniz ama... belki de bu konuda yine de bir fikriniz var. Ama oldukça belirsiz bir fikir olmalı bu. Tabii akla yakın bi^şey.»

«Neden böyle düşünüyorsunuz?» Merakla Belçikalıya bakıyordu.

«Belki o gece bir şey gördünüz. Önemsiz ve basit bir olay. Daha sonra düşündüğünüz zaman bunu eskisi kadar önemsiz bulmadınız.»

«Belirli bir şey düşündüğünüz anlaşılıyor, Mösyö Poirot. Galiba bir olayı kastediyorsunuz.»

«Evet, bunu itiraf ediyorum, madam. Bunun sebebi de birinin bana anlattığı bir şey.»

«Öyle mi? Kim o şahıs?»

«Miss Whittaker adında bir okul öğretmeni.»

«A, evet. Tabii. Elizabeth Whittaker. O Elms Okulunun matematik öğretmeni değil mi? Yanılmıyorsam o da partideydi. Miss Whittaker bir şey mi görmüş?»

«Mesele o değil. Miss Whittaker asıl sizin bir şey gördüğünüzü düşünüyor.»

Bayan Drake'in yüzünde hayret dolu bir ifade belirmişti. Kadın ağır ağır başını salladı. «Doğrusu bir şey gördüğümü hatırlamıyorum. Ama insanın böyle konularda kesin konuşmaması gerek.»

Poirot, «Söz ettiğim olay pir vazoyla ilgili,» dedi. «Çiçek dolu bir vazoyla.»

«Çiçek dolu bir vazoyla mı?» Rowena Drake, şaşkın şaşkın Belçikalıya bakıyordu.

Sonra yüzü aydınlandı. «A, tabii. Biliyorum. Evet, içinde çiçekler ve sonbahar yaprakları olan büyük bir vazo vardı. Bu merdivenin altındaki küçük masada dururdu. Zarif billur bir vazoydu. Düğünümde hediye olarak gelmişti. Yapraklar ve krizantemlerden bir ikisi solmuş gibiydi. Holden geçerken bunu farkettiğimi hatırlıyorum. Galiba o sırada parti de sona ermek üzereydi ama bunu kesin olarak da bilmiyorum. Çiçeklerin neden öyle durduklarını merak ederek, masaya yaklaştım ve elimi vazoya soktum. Budalanın biri çiçekleri içine yerleştirdikten sonra

vazoya su doldurmayı unutmuştu. Buna çok kızdım. Vazoyu banyoya götürerek, içine su koydum. Fakat banyoda kimi görmüş olabilirim? içeride kimse yoktu. Bundan eminim.»

Poirot, «Hayır, hayır,» diye cevap verdi. «Benim kastettiğim bu

değildi. Anladığıma göre bir kaza olmuş. Vazo elinizden kayarak, aşağıya hole düşmüş. Ve parça parça olmuş.»

Rowena başını salladı. «Evet. Vazo tuzla buz oldu. Buna biraz üzüldüm. Dediğim gibi düğün hediyelerimden biriydi bu vazo. Ayrıca gerçekten şık ve güzel bir şeydi, iri sonbahar buketlerini taşıyacak kadar da büyük ve ağırdı. Ama kabahat bendeydi tabii. Olacak işte. Vazo parmaklarımın arasından kaydı. Ho!e düşerek, parça parça oldu. Elizabeth Whittaker de orada duruyordu. Parçaları toplayıp, bir kenara süpürmeme yardım etti. Ne de olsa biri bunların üzerine basabilirdi.

Kırıkların daha sonra alınması için bunları büyük çalar saatin bulunduğu köşeye süpürdük.» Merakla Poirot'ya baktı. «Söz ettiğiniz olay bu muydu?»

Belçikalı, «Evet,» diye cevap verdi. «Miss Whittaker vazoyu düşürmenizin sebebini merak ediyordu. Bir şeyin sizi çok şaşırttığını sanıyordu.»

«Şaşırttığını mı?» Rowena Drake Belçikalıya baktı. Sonra da kaşlarını çatarak düşündü. «Hayır, bir şeye şaşırmış olduğumu sanmıyorum. Bazen insanın sakarlığı tutar. Özellikle bir şey yıkarken. Sanırım o kazaya da yorgunluğum sebep oldu. O

gün bir hayli uğraşmıştım. Toplantının hazırlıkları, partiyi idare... Doğrusu parti çok iyi geçti. Evet, vazoyu da sakarlığım tuttuğu için düşürüverdim.»

«Sizi şaşırtan bir şey olmadığından emin misiniz? Ummadığınız bir şey görmediniz mi?»

«Görmedim mi? Nerede? Aşağıda holde mi? Orada Miss Whitta-ker'den başka kimse yoktu. Çünkü o sırada herkes Alevli Ejderha oyununa dalmıştı sanırım. Zaten Miss Whittaker'i da ancak o bana yardım etmek için yanıma koştuğu zaman gördüm.»

«Mesela... kütüphanenin kapısından birinin çıktığını görmediniz mi?»

«Kütüphanenin kapısından... Ne demek istediğinizi anlıyorum.» Rowena bir müddet konuşmadı. Sonra da kesin bir tavırla Poirot'ya baktı. «Kütüphaneden kimsenin çıktığını görmedim. Kimsenin...»

Belçikalı düşündü. Konuşma tarzı beni şüphelendiriyor. O belli ki, bir şey veya birini gördü. Belki kapının aralandığını farketti. Belki içerideki kimseyi tanıdı... Ama bana kesin bir şekilde hayır cevabı verdi. Neden bu kadar kesin bir tavırla konuştu? İçerideki kimsenin cinayet işlediğine inanmak istemediği için mi? Sevdiği... veya korumak istediği biri. Evet, bu ikinci şık akla daha yakın. İçerideki korumak istediği, belki de çocukluktan henüz kurtulmuş olan ve yaptığının ne feci bir şey olduğunu tam anlamıyla idrak edemeyen biriydi galiba... Rowena Drake biraz hissiz bir kadın. Fakat onun dürüst olduğunu sanıyorum...

Poirot nihayet mırıldandı. «Anlıyorum... Anlıyorum...»

Bayan Drake, «Miss Whittaker birinin kütüphaneye girdiğini görmüş olamaz mı?»

dedi.

Bu sözler Poirot'yu ilgilendirdi. «Öyle bir şey olduğunu mu düşünüyorsunuz?»

«Bence bu imkân dahilinde. Belki Miss Whittaker beş dakika kadar önce birinin kütüphaneye girdiğini gördü. Daha sonra ben vazoyu düşürdüğüm zaman da kafasında iki olayı birbirine bağladı. Benim de o kimseyi kütüphaneden çıkarken farkettiğimi düşündü. Onun kim olduğunu gördüğümü zannetti. Belki haksızlık etmek, tam anlamıyla emin olmadan bir ithamda bulunmak istemiyor. Belki bir çocuğu veya bir delikanlıyı sadece arkadan gördü.»

«Madam siz aslında cinayeti bir çocuğun bir kız veya oğlan çocuğunun işlediğini düşünüyorsunuz, değil mi? Bu konuda kesin bir şey bilmiyorsunuz ama katilin böyle bir tip olduğunu sanıyorsunuz.»

Rowena Drake bunu da uzun uzun düşündü. Sonunda, «Evet,» diye mırıldandı.

«Galiba öyle. Doğrusu meseleyi enine boyuna düşünmedim. Fakat son zamanlarda cinayetlerin çoğunun gençler tarafından işlendiği söyleniyor. Ne yaptığını bilmeyen, intikam almaya kalkan, hiddetten hoşlanan tipler tarafından... Bu seferki cinayeti de böyle biri işlemiş olabilir. Siz de aynı fikirde değil misiniz.»

«Polisin sizinle aynı fikirde olduğunu sanıyorum.»

«E, tabii. Onlar bu işlerden daha iyi anlarlar. Burada gerçekten iyi polislerimiz var. Çok çalışkan, bir sorunu halletmedikçe dosyayı kapa-

mayan insanlar. Onların bu cinayetin esrarını da çözeceklerinden eminim. Ama bu pek çabuk olmayacak. Galiba cinayet soruşturması oldukça uzun sürüyor. Bütün deliller sabırla birer birer toplanıyor.»

«Bu cinayette kolay kolay delil bulunamayacak, madam.»

«Evet. Galiba öyle. Kocam öldüğü zaman... O sakattı. Bir gün karşıdan karşıya geçerken bir araba kendisine çarparak, onu yere devirdi. Kazaya sebep olan şoförü hiçbir zaman bulamadılar. Bildiğiniz gibi... hoş belki de bilmiyorsunuz... kocam çocuk felci geçirmişti. Altı yıl önce hastalanmış ve bu yüzden vücudunun yarısı felce uğramıştı. Durumu biraz düzelmişse de hâlâ sakattı. Tabii üzerine doğru gelen bir arabanın önünden kaçması da imkânsızdı.

Onun ölümü yüzünden kendimi suçlu hissettim çoğu kez. Oysa o sokağa yanına beni de, başkalarını da almadan çıkmakta ısrar ederdi. Bir hemşirenin veya benim kendisiyle fazla meşgul olmamıza sinirlenirdi. Zaten sokakta karşıdan karşıya geçerken de çok dikkatli davranırdı. Ama insan bir kaza olduğu zaman yine de kendisini suçlu buluyor.»

«Bu .Bayan Llewellyn - Smith'in ölümünden hemen sonra mı oldu?»

«Hayır. Louise Llewellyn - Smith o kazadan kısa bir zaman sonra öldü. Felaketler daima birbirini takip ediyor değil mi?»

Hercule Poirot başını salladı. «Doğru... Polis kocanızı çiğneyen arabanın izini bulamadı mı?»

«Sanırım bu bir Grashopper Mark 7'diydi. Bilirsiniz sokakta geçen her arabadan biri muhakkak Grashopper Mark 7 oluyor. Veya o sırada öyleydi. Söylediklerine göre bu pek çok kişinin tercih ettiği bir otomobil-miş. Polis arabanın Medchester'den çalındığını düşünüyor. Çünkü otomobil aslında Medchester'de oturan yaşlı bir tüccarındı. Ayrıca adam gayet dikkatli araba kullanmasıyla ve bunu ağır ağır sürmesiyle de ünlüydü. Kazaya onun sebep olmadığı muhakkaktı.

Kocamı öldürenlerin araba çalmaya meraklı, sorumluluk hissi nedir bilmeyen o gençlerden olduğu anlaşılıyordu. Bazen bu duyguları nasırlaşmış gençlere bu kadar hoşgörü gösterilmemesi gerektiğini düşünüyorum.» •

Poirot cevap verdi. «Evet. Biyoloji uzmanlarının söylediğine göre

bu genlerle ilgiliymiş. Yani bir katil doğuştan böyle oluyormuş.»

Bayan Drake, «Şu anda katillerden söz etmiyoruz,» dedi. «Kocamın ölümünü görüşüyoruz. Dikkatsiz, hiç kimseye aldırmayan bir gencin yaptığı bir kazaydı.»

«Demek kocanızın bilerek öldürülmediğinden eminsiniz?»

Bayan Drake'in yüzünde, hafif, hayret dolu bir ifade belirdi. «Böyle bir şeyi aklımdan bile geçiremem. Polisin de bu ihtimali gözönüne almadığından eminim.

Doğrusu benim aklıma böyle bir şey hiç gelmedi. Olay bir kazaydı. Benimki de dahil olmak üzere birçok hayatın değişmesine sebep olan acı bir kaza.»

Poirot, «Katillerden söz etmediğimizi söylediniz,» dedi. «Ancak Joyce'un bir cinayete kurban gittiğini de biliyorsunuz. Kız bir kaza sonucu ölmedi. Biri çocuğun kafasını suyun dibine soktu ve boğuluncaya kadar da bırakmadı.»

«Biliyorum. Biliyorum. Feci bir şey bu. O olayı düşünmeyi, onu hatırlamayı istemiyorum.» Ayağa kalkarak huzursuz bir tavırla odada dolaşmaya başladı.

Poirot onun bu haline aldırmadı. «Yine de bu olayda da katilin amacını öğrenmemiz lazım.»

«Katilin belirli bir amacı yoktu sanırım.»

«Yani bu işi cinayet işlemekten hoşlanan bir deli mi işledi? Genç ve toy kimseleri öldürmekten hoşlanan bir kaçık?»

«İnsan böyle vakalar duyuyor. Tabii bu durumun sebebini öğrenmek güç.

Psikologlar bu konuda pek anlaşamıyorlar.»

«Daha basit bir açıklamayı kabul etmiyorsunuz demek?»

Rowena hayretle Belçikalıya baktı. «Basit?»

«Psikologları şaşırtmayacak, delilikle ilgisi olmayan biri bu katil. O sadece kendisini güvenceye almak istiyordu »

«Güvenceye mi? Oh, yani siz...»

«Joyce aynı gün birkaç saat önce bir cinayete şahit olduğunu söyleyerek övünmüştü.»

Bayan Drake sakin ve kesin bir tavırla cevap verdi. «Joyce aslında gülünç bir kızdı. Korkarım pek doğruyu söylemezdi.»

Poirot içini çekti. «Evet, herkes öyle söylüyor. Yavaş yavaş herkesin tekrarladığı bu sözün doğru olduğuna inanmaya başlıyorum.» Ayağa kalktı. Tavrı değişmişti. «Sizden özür dilemeliyim, madam. Size acı şeylerden söz ettim.

Aslında beni ilgilendirmemesi gereken bazı şeylerden... Fakat Miss Whittaker bana o meseleden söz edince...»

«Neden ondan daha başka şeyler de öğrenmiyorsunuz?»

«Mesela?»

«Öğretmen, ders verdiği öğrencilerin nasıl kimseler olduklarını benden daha iyi bilir tabii.» Bir an durdu sonra da ekledi. «Miss Emlyn de öyle.»

«Müdüre hanım mı?» Poirot hayretle kaşlarını kaldırdı.

«Evet. O birçok şey biliyor. Yani doğuştan psikolog. Bana Joyce'un katilinin kim olduğu hakkında yarı belirsiz bir fikrim olabileceğini söylediniz. Aslında böyle bir şey yok. Fakat Miss Emlyn bir tahminde bulunabilir.»

«Sözleriniz çok ilginç...»

«Miss Emlyn'in elinde deliller olduğunu kastetmiyorum tabii. 0 bir şeyler biliyor. Bunları size de anlatabilir. Ama bunu yapacağını sanmıyorum.»

Poirot, «Daha önümde upuzun bir yol olduğunu anlıyorum. Bazıları J birçok şey biliyor ama bunları bana söylemeyecekler.» Düşünceli birj tavırla Rowena Drake'e baktı. «Kocanızın halası Bayan Llewellyn -Smith'in yanında yabancı bir kız çalışıyormuş.»

«Köy dedikodularını dikkatle dinlediğiniz anlaşılıyor.» Rowena'nin sesi alaycıydı. «Evet, öyle. Kız, Bayan Llewellyn - Smith'in ölümünden sonra köyden birdenbire ayrıldı.»

«Bunun da önemli bir sebebi vardı.»

«Bunu açıklamakla kıza iftira etmiş olur muyum bilmiyorum. Ama Olga'nın sahte bir vasiyetname yazdığı ortaya çıktı. Veya biri bu işte kendisine yardım etmişti.»

«Biri?»

«Kız Medchester'de bir avukatın yazıhanesinde çalışan genç bir kâtiple samimiydi. Bu genç adam daha önce de bir sahtekârlık olayına

karışmıştı. Olga birdenbire ortadan kaybolduğu için kendisi dava edilemedi tabii. Kiz, vasiyetnamenin sahte olduğunun ortaya çıktığını, başının derde gireceğini anlamıştı. Buradan ayrıldı ve kendisinden bir daha da haber alınmadı.»

Poirot, «Belki onun da bir psikologa ihtiyacı vardı.» Rowena Drake çabucak Belçikalıya baktı. Fakat dedektif dostça bir tavırla gülümsüyor-du.

«Anlattıklarınıza teşekkür ederim, madam.»

Hercule Poirot köşkten çıktıktan sonra yoldan ilerledi. Sonra yana saparak köyün yeni mezarlığına gitti. Burası gayet bakımlı, muntazam bir yerdi. Poirot mezarların arasından ilerleyerek nihayet bir taşın önünde durdu. Bunun üzerinde.birkaç satır vardı.

«Rowena Drake'in sevgili eşi Hugo Drake'in aziz hatırasına. Mart 20, 1967.»

Bunun altına ise bir tek cümle yazılmıştı. «Tanrı bu sevdiği kuluna rahat bir uyku verdi.»

Enerjik, hareketli Bayan Drake'in yanından yeni ayrılmış olan Hercule Poirot, herhalde Bay Drake'in de böyle rahat bir uykuya ihtiyacı vardı, diye düşündü.

Mezarın üzerindeki mermerden oyulmuş büyük bir vazonun içinde kurumuş birkaç çiçek duruyordu.

Mezarların üzerindeki çim ve çiçeklere bakması için tutulduğu anlaşılan yaşlı bir bahçıvan, biraz gevezelik etmek ümidiyle Belçikalıya yaklaştı. «Siz buraların yabancısısınız sanırım.»

Poirot, «Doğru,» dedi. «Babam gibi ben de sizin yabancınızım.»

«Ah, evet. Mezar taşlarından birinin üzerinde de buna benzer bir söz var...»

Hugo Drake'in mezarını işaret etti. «Çok iyi bir adamdı. Sakattı zavallı. Çocuk felcine tutulmuştu. Doğrusu büyüklerin böyle çocuk hastalıklarına tutulmalarına

da pek aklım ermiyor... Hem kadınlar uğruyor bu derde, hem de erkekler. Örneğin, karımın halası ispanya'da bu hastalığa yakalandı. Oraya gezmeye gitmişti. Tutmuş

bir nehirde yüzmeye kalkmış. Sonradan mikrobun sudan geçtiğini söylediler ama

doktorların da fazla bir şey bildiklerini sanmıyorum! Ama tabii bütün bunlar durumu değiştirdi. Son zamanlarda çocuklara aşı yapıp duruyorlar. Onun için de çocuk felci vakaları iyice azalmış. Evet, Bay Drake çok iyi bir beydi. Sakat kalmak çok ağrına gittiği halde durumundan da hiç şikâyet etmezdi. Halbuki zavallı hastalanmadan önce müthiş bir sporcuydu. Köyün kriket takımında da oynardı. Evet, gerçekten çok iyi bir beyefendiydi.»

«Bay Drake bir kaza sonunda öldü, değil mi?»

«Evet. Güneş batarken yolun karşı tarafına geçiyormuş. Birdenbire bir araba üzerine doğru gelmiş. Otomobilin içinde de sakalları kulaklarına kadar çıkan o genç haytalardan varmış. Zavallı Bay Drake'e çarpınca durup onun yardımına koşmamışlar bile. Yollarına devam etmişler. Sonra da otomobili otuz kilometre kadar ötede bir yerde bırakmışlar. Aslında araba onların değilmiş...

Medchester'de bir park yerinden çalmışlar bunu... Ah, ah, son zamanlarda pek çok kaza oluyor. Polis de bu konuda fazla bir şey yapamıyor. Karısı Bay Hugo Drake'e çok düşkündü. Kocasının ölümü onu çok sarstı. Bayan Drake hemen her hafta buraya gelir, çiçek getirir. Evet, karı koca birbirlerine çok bağlıydılar. Bana sorarsanız kadın burada daha fazla kalmayacak.»

«Sahi mi? Ama burada pek güzel bir evi var.»

«Orası öyle... Sonra o köy işleriyle de çok ilgilenir. Yardım kurumları, toplantılar filan... Hemen her şeyi o idare eder. Ama bazı kimselere sorarsanız Bayan Drake fazla ukala. Aslında kadın biraz despot. Çok kimse onun bütün işlerine burnunu soktuğundan şikâyet ediyor. Rahip ona çok güveniyor. Türlü komiteler kurdu kadın. Piknikler, eğlenceler tertipliyor. Karıma açık açık söyleyemiyorum ama insan her zaman hayır işleriyle uğraşan hanımları pek sevemiyor. Çünkü bu tipler daima her şeyi iyi bildiklerini iddia ediyorlar. Size daima ne yapmanız ve ne yapmamanız gerektiğini söylüyorlar. Rahat bırakmıyorlar insanı. Hoş son zamanlarda hiçbir yerde rahat yok ya.»

«Buna rağmen Bayan Drake'in buradan ayrılacağını düşünüyorsunuz.»

«Gidip başka bir memlekete yerleşirse buna hiç şaşman.»

«Rowena Drake buradan ayrılmayı neden istiyor dersiniz?»

Birdenbire yaşlı adamın yüzünde muzipçe bir tebessüm belirdi. «Galiba o burada yapabileceği her şeyi yaptı. Artık uğraşacağı hiçbir şey kalmadı. Hayır işlerine başka yerde devam etmesi lazım. Burada işleyecek hayır bırakmadı kadın.

Yapılacak her şeyi... bazılarına sorarsanız... lüzumundan fazlasını yaptı.»

Poirot da gülümsedi. «Yani yeni sahalar arıyor?»

«Tam üstüne bastınız. Başka bir yere giderek oradaki durumu düzeltmeye, herkese emirler vermeye kalkacak. Artık burada hepimiz de onun istediği gibi hareket ediyoruz. Onun için de yapabileceği bir şey kalmadı.»

«Herhalde...»

«Artık Bayan Drake'in bakabileceği bir kocası da yok. Kendisi Bay Drake'e yıllarca baktı. Bu yüzden hayatının bir amacı vardı diyebiliriz. Hem kocası hem de köyün işleriyle uğraştığı için sabahtan akşama kadar çalışıyordu. Oturup dinlenmeden didinmekten hoşlanan kadınlardandır. Ne yazık ki çocuğu yok. Onun için Bayan Drake başka bir yerde kendisine yeni bir hayat kuracak.»

«Galiba haklısınız. Peki sizce Rowena Drake nereye gidecek?»

«Doğrusu buna kesin bir cevap veremem. Belki Riviera sahilinde bir yere. Veya İspanya'ya... Belki de Portekiz'e... Onun Ege adalarından söz ettiğini duydum.

Belki oraya gider. Bayan Judith Butler da oraya bir seyahat yaptı.»

Poirot mırıldandı. «Ege adaları...» Sonra sordu. «Siz Bayan Dra-ke'den hoşlanıyor musunuz?»

«Açıkçası ondan hoşlandığımı pek iddia edemem. İyi bir kadın Bayan Drake.

Komşularına karşı olan görevlerini hep yerine getiriyor ama bunda da fazla ileri gidiyor. İnsanlar her zaman görevlerini yerine getiren kimselerden aslında pek hoşlanmazlar. Mesela bana gelip gülleri nasıl budayacağımı anlatıyor. Ben bu işi ondan daha iyi biliyorum. Ayrıca bahçemde yeni tip sebzeler yetiştirmem için de

ısrar ediyor. Lahana bana yeter. Lahanadan başka bir şey de yetiştirecek değilim.»

Poirot güldü. «Eh, ben de artık gideyim. Nick Ransom'la Desmond Holland'm nerede oturduklarını biliyor musunuz?»

«Kiliseyi geçin, sağdan üçüncü ev. Bayan Brand'in pansiyonunda kalıyor onlar.

Gündüzleri de Medchester'deki teknik okula gidiyorlar. Herhalde artık eve dönmüşlerdir.» İlgiyle Poirot'ya baktı. «Demek böyle düşünüyorsunuz? Bazıları da sizin fikrinizdeler...»

«Ben henüz öyle düşünmüyorum. Fakat onlar da toplantıdalar-mış.»

Bahçıvandan ayrılarak mezarlığın kapısına doğru giderken, toplantıda bulunanlar, diye düşünüyordu. Hemen hemen listenin sonuna gel-dim sayılır...

15

iki çift endişeli göz Hercule Poirot'ya dikilmişti.

«Bilmiyorum size başka ne anlatabiliriz. Polis ikimizi de sorguya çekti, Mösyö Poirot.»

Belçikalı önce bir delikanlıya baktı, sonra da diğerine. Ama onların kendilerini pek büyük ve olgun saydıkları belliydi. O şekilde de hareket ediyorlardı zaten, insan gözlerini kapasa karşısında yaşlı iki adamın konuştuğunu sanırdı. Halbuki Nick on sekiz, Desmond ise on altı yaşındaydı.

«Bir arkadaşımın isteğini yerine getirmek için belirli bir saatte Elma Ağacı köşkünde bulunanlarla konuşuyorum. Halloween partisinde bulunanlarla değil de, ondan önceki hazırlıklara yardım edenlerle. Siz de oradaydınız değil mi?»

«Evet. Oradaydık.»

Poirot, «Şimdiye kadar gündelikçi kadınla konuştum,» dedi. «Polisin düşüncelerini öğrendim. Cesedi ilk muayene eden doktorla görüştüm.

Orada bulunan bir öğretmenle, okulun müdüresiyle, kızın üzgün annesiyle de konuşmalar yaptım.

Köy dedikodularını dinledim... Anladığıma göre burada bir büyücü de varmış.»

Karşısındaki iki genç gülmeye başladılar. «Goodbody Anayı mı kastediyorsunuz?

Evet o da toplantıya gelerek büyücü rolünü oynadı.»

Poirot sözlerine devam etti. «Şimdi sıra genç kuşakta. Gençlerin kulakları ve gözleri keskin oluyor. Bilimin getirdiği bütün yenilikleri de biliyor onlar.

Onun için sizin bu konudaki düşüncelerinizi öğrenmeyi çok istiyorum.»

Karşısındaki iki delikanlıya bakarak, on sekiz ve on altı, diye düşündü.

Çağımızın tipik örnekleri. Belki onları yumuşatmak için söylediğim gibi birer dâhi değiller ama aptal olmadıkları da muhakkak. İkisi de partidelermiş. Daha önce de Bayan Drake'e yardım etmişler. Evet... Elmerdivenlerine tırmanmış, uygun yerlere balkabakları asmışlar. Işıkları ayarlamışlar. Kızların aynada ileride evlenecekleri eşlerin hayallerini görmesini sağlamışlar... Ayrıca ikisi de tam Müfettiş Raglan'ın şüphe edeceği yaştalar. Mezarlıkta konuştuğum yaşlı bahçıvan da Joyce'u onlar gibi bir gencin öldürdüğüne inanıyor...

Hercule Poirot bu düşünceleri kafasından kovarak iki delikanlıyı bakışlarıyla şöyle bir ölçtü. Yüzlerine, hareketlerine, kılıklarına dikkatle baktı. Bir taraftan da bir yabancıdan beklenildiğini bildiği şekilde, abartılı tavırlarla konuşup, onları övüp duruyordu, iki çocuk da gayet terbiyeli ve naziktiler. On sekiz yaşında olan Nick oldukça yakışıklıydı. Bir cenaze levazımatçısı gibi tepeden tırnağa kadar siyahlar giymişti. Favorileri ve ensesine inen uzun saçları vardı. Ondan küçük olan Desmond ise gül pembesi kadifeden bir ceket, mor bir pantolon ve kırmalı bir gömlek giymişti. İki gencin de elbiselerine bir hayli para harcadıkları ve bunları Londra'dan aldıkları anlaşılıyordu. Herhalde bu masraflarını aileleri değil de, kendileri çalışarak ödemekteydiler.

Desmond'un gür ve kabarık kızıl saçları vardı.

«Anladığıma göre siz partinin verildiği gün sabah veya öğleden sonra Elma Ağacına gitmiş ve hazırlıklara yardım etmişsiniz.»

Nick, «Öğleden sonra,» diye cevap verdi.

«Siz hangi işlere baktınız? Çok kişi bundan söz etti ama kimin ne yaptığını pek anlayamadım. Çünkü herkes birbirinin aksini söylüyor.»

«Bir kere ışıkları ayarladık.»

«Bunun için de merdivenlere çıkıp durduk.»

«Fotoğrafta ilgili hoş oyunlar da yapmışsınız sanırım?»

Desmond hemen elini cebine sokarak bir zarf çıkardı. Bundan aldığı fotoğrafları gururla Belçikalıya gösterdi. «Bunları partiden önce çektik... Kızların müstakbel eşleri işte bunlar. Doğrusu kızların hepsi de birbirinin aynı. Modern tiplere meraklı oluyor onlar. Fotoğraflar fena sayılmaz, değil mi?»

Resimleri Poirot'ya uzattı. Dedektif bunlara ilgiyle baktı. Fotoğraflar biraz bulanıkdı. Kırmızı sakallı bir delikanlı... Kabarık saçlı bir genç... Lüleleri hemen hemen dizlerine kadar inen başka bir delikanlı. Daha buna benzer sakallı, bıyıklı, favorili resimler vardı.

«Hepsi birbirinden farklı. Fena olmamış değil mi?»

«Herhalde bu fotoğraflar için model tuttunuz.»

«Yo. Bunların hepsi de ikimizin resmi. Tabii değişik değişik makyaj yaptık. Kâh Nick benim resimlerimi çekti, kâh ben onun. Sadece saç biçimlerini iyice değiştirdik.»

Poirot, «Zekice bir oyun bu,» diye mırıldandı.

«Hayaletlerin fotoğraflarına benzemeleri için resimleri biraz bulanık çektik.»

Diğer genç de, «Fotoğraflar Bayan Drake'in çok hoşuna gitti,» dedi. «Bizi tebrik etti. Ayrıca fotoğraflara bakarak bir hayli de güldü. Bayan Drake'in evinde daha çok elektrik işlerine baktık. Yüzümüzün kızların ellerinde tuttukları aynadan görülebilmesi için ışıkları ayarladık. Kapının üzerindeki pencereden baktığımız zaman kız da aynada bir yüz. görüyordu.»

«Kızlar aynada sizi ve arkadaşlarınızı gördüklerini biliyorlar mıydı?»

«Hiç sanmıyorum. Tabii hazırlıklara yardım ettiğimizden haberleri vardı. Fakat aynada gördüklerinin bizim yüzümüz olduğundan bir an için bile şüphe ettiklerini sanmıyorum. Galiba o kadar zeki değiller. Ayrıca orada çehrelerimizi değiştirmek için çabucak makyaj da yaptık. Önce ben, sonra Nick. Kızlar ciyak ciyak bağırıp, çığlıklar attılar. Halleri çok komikti.»

«O gün evde kimler vardı? Sizetoplantıdakileri soracak değilim.»

«Toplantıda otuz kişi kadardık sanırım. Hazırlık sırasında ise evde Bayan Drake vardı tabii. Sonra Bayan Judith Butler. Bir öğretmen. Onun adı Whittaker sanırım... Orgcunun karısı veya kızkardeşi... Dr. Ferguson... Kadın o gün izinliydi, onun için Bayan Drake'e yardıma geldi. Birkaç kız da öyle. Ama onların işe yaradıklarını pek sanmıyorum. Bir köşede durarak fısıldaşıp, güldüler.»

«Ah, evet. Oradaki kızların kimler olduğunu hatırlıyor musunuz?»

«Hım... Reynolds'lar oradaydı. Zavallı Joyce da tabii. Ablası Ann. Korkunç bir yaratık o. Kurumundan geçilmiyor. Kendisini çok zeki sanıyor. Sınıfını birincilikle geçeceğinden de emin. Kardeşi Leo ise korkunç bir çocuk. Sinsinin biri. Konuşmaları gizli gizli dinliyor. Yalanlar uyduruyor. Kötü bir yaratık kısacası... Salonda o gün Beatrice Ardley'le Cathie Grant da vardı. Cathie çok aptaldır. Ayrıca gündelikçi kadınlar da Bayan Drake'e yardım ediyordu. Sonra...

sizi buraya çağıran romancı da oradaydı.»

«Hiç erkek yok muydu?»

«Rahibi erkekten sayıyorsanız, o bir ara uğradı. İyi bir ihtiyarcıktır ama bunaktır. Yeni papaz da oradaydı. Kendisi çekingen bir tiptir ve sıkıldı mı kekeler. Buraya geleli çok olmadı. Bütün hatırlayabildiklerim bu kadar.»

«Sanırım Joyce bir cinayete şahit olduğunu söylemiş. Bunu siz de duydunuz tabii.»

Desmond, «Doğrusu duymadım,» diye cevap verdi. «Joyce hakikaten öyle mi söylemiş.»

Nick atıldı. «Evet bunu başkalarından da duydum. Ben bunu duymadım. Herhalde Joyce konuştuğu sırada ben orada değildim. Joyce bu cinayetten söz ettiği sırada neredeymiş?»

«Salonda.»

Desmond, «Özel bir işle meşgul olmayanların çoğu salondaydı,» dedi. «Tabii Nick'le ben daha ziyade kızların aynada eşlerinin hayallerini görecekleri odada çalıştık. Telleri filan gerdik. Sonra da merdivenlere çıkarak ampulleri taktık.

Salona bir iki defa girdik. O da balkabaklarını

asmak için. Fakat oradayken böyle bir konuşma duymadım. Ya sen Nick?»

«Ben de öyle.» Sonra ilgiyle sordu. «Joyce hakikaten bir cinayete tanık olduğundan söz etmiş mi? Eğer öyleyse çok ilginç.»

Desmond merakla ona döndü. «Neden ilginç.»

«O zaman bu bir telepati olayı sayılır. Öyle değil mi? Kız, bir cinayet görüyor ve bir iki saat sonra da kendisi öldürülüyor. Herhalde geleceği sezmişti. Bu konuda yapılan son deneyleri biliyorsun...»

Telepatiyle hiç de ilgilenmeyen Poirot, Nick'in sözünü kesti. «Siz evdeyken dikkatinizi çeken veya garibinize giden- bir olay olmadı sanırım. Başkalarının farketmediği ama sizin dikkatinizi çeken bir olay?»

Nick'le Desmond kaşlarını çatarak düşündüler. Böyle önemli bir olayı hatırlamaya çalıştıkları belliydi. «Hayır... Her kafadan bir ses çıkıyor, içeridekiler sağa sola koşuşuyordu.»

Poirot, Nick'e baktı. «Sizin bu konuda bir düşünceniz var mı?»

«Joyce'u kimin öldürdüğüne dair mi?»

«Evet. Belki bir şey gördünüz ve psikolojik sebeplerle bir kimseden şüphelendiniz.»

«Evet, ne demek istediğinizi anlıyorum. Evet, bu önemli olabilir.» Nick derin derin düşünürken, Desmond bağırdı. «Bence katil Whit-taker.»

Poirot kaşlarını kaldırdı. «Öğretmen mi?»

«Evet. içine kapalı bir kadın o. Ani bir cinnet geçirmiş olabilir. Zaten Whittaker o gün hep salondaydı. Belki de Joyce'un sözlerini duyunca birdenbire bir cinayet işleme arzusuna kapıldı.»

Nick de başını salladı. «Evet. Bazen o yaşta kadınların garipleştiği-ni söylerler.»

Dönerek, memnun bir tavırla Poirot'ya baktılar. İkisinde de pek çetin meseleyi halletmiş bir adam hali vardı.

«Eğer öyleyse Miss Emlyn muhakkak bu meseleyi biliyordur. Onun okulda olan her şeyden haberi vardır.»

«Öyle olsaydı durumu polise bildirirdi.»

«Belki Whittaker'i korumak istedi.»

«Onun böyle bir şey yapacağını sanmıyorum. Elizabeth Whitta-ker'in kaçırdığını anlayınca, kadının öğrencileri boğmaya kalkacağından korkar, hemen polis çağırırdı.»

Poirot, «Şey...» dedi. «Söyledikleriniz gerçekten ilginç... Bu konuyu düşünmem gerek.»

16

Hercule Poirot büyük bir ilgiyle Bayan Goodbody'e baktı. Hakikaten bir büyücüye benziyordu. Kadının son derecede iyi kalpli ve merhametli olması da uyandırdığı bu etkiyi silemiyordu herhalde. Bayan Goodbody neşe ve heyecanla konuşmaktaydı.

«Evet, ben de köşkteydim. Buradaki toplantılarda her zaman cadı veya büyücü rolüne çıkarım. Geçen yıl rahip beni tebrik ederek, rolümü çok iyi başardığımı, bana yeni bir büyücü şapkası hediye edeceğini söyledi. Cadı şapkaları da, başka her şey gibi çabucak eskiyor. Evet, toplantı günü ben de oradaydım. Kızların aynaya baktıkları odadaydım. Duruma uygun bir şekilde konuşuyordum. Ondan sonra da Bay Nick'le ' Bay Desmond yukarıdan o uydurma fotoğrafları atıyorlardı. O

resimlerden bazılarına baktığım zaman az kalsın gülmekten ölecektim. Zaten çocukların makyajını yapıp, yüzlerine sakal bıyık yapıştırmaları ve birbirlerinin fotoğraflarını çekmelerini de seyretmiştim. Onların kılıkları da bir âlemdir. Geçen gün Dr. Desmond'a rastladım. Sırtındaki elbiseyi

.görseydiniz, katiyen\gözlerinize inanamazdınız. Pembe ceket, sarı pantolon giymişti. Doğrusu şimdi erkekler kızlardan daha süslü. Kızların aklı fikri eteklerini daha kısaltmakta. Ama bu da işlerine yaramıyor. Çünkü eteklerini kısalttıkça içlerine daha fazla şeyler giymek zorunda kalıyorlar. O uzun külotlu çorap denilen şeyler. Onların ta göğüse kadar çıkanları bile var. Benim gençliğimde onları sadece varyetede dansözler giyerlerdi. Kızlar bu çoraplara da bir hayli para veriyorlar. Ama erkekler... Allahım, Cennet ve tavuskuşlarına benziyorlar onlar. Doğrusu ben renkli kıyafetlerden hoşlanırım. Filmlere gittiğim zaman eski devirlerin

pek renkli olduğunu düşünürüm. Dantelli gömlekler, bukleli saçlar, tüylü şapkalar. O zaman erkekler hakikaten kızların gözlerini kamaştıracak gibiymişler. Anladığım kadarı o zamanlar, kızlar sadece geniş etekler giymek, yakalarının etrafına kırma taktırmaktan başka şey düşünmezler-miş... Büyük annem kibar bir konakta çalışırmış vaktiyle. Bana evin küçük hanımlarının ayak bileklerine kadar inen muslin elbiseler giydiklerini söylerdi. Ama kızlar ne yaparlarmış biliyor musunuz? Muslini, kumaş vücutlarına yapışıncaya kadar iyice ıslatırlarmış. Sonra da masum bir tavırla salona girerlermiş. Beyefendilerin gözleri faltaşı gibi açılırmış...» Biran durdu. «Toplantı için cadı küremi de Bayan Drake'e ödünç verdim. Onu vaktiyle eskiciden almıştım. Bakın şurada, ocağın önünde. Koyu mavi küre. Rengi pek güzel, değil mi? Onu hep kapının üzerine asarım.»

«Fala bakıyor musunuz?»

Bayan Goodbody güldü. «Bakarım dememem gerek. Öyle değil mi? Polis böyle şeylerden hoşlanmıyor. Ama aslına bakarsanız benim baktığım fallara da pek aldırdıkları yok. Çünkü bu, bir oyundan farksız. Böyle yerlerde insan kimin ne yaptığını, hangi gençle gezdiğini biliyor.»

«Şu cadı küresine bakarak bana Joyce'u kimin öldürdüğünü söyleyebilir misiniz?»

Bayan Goodbody, «Siz küreleri karıştırdınız,» dedi. «Bir şeyi görmek için kristal küreye bakılır. Cadı küresine değil. Size Joyce meselesinde kimden şüphelendiğimi söylersem, bu hiç hoşunuza gitmez. Bunun tabiata aykırı olduğunu söylersiniz. Ama çok şey tabiata aykırıdır zaten.»

«Belki bu bakımdan haklısınız.»

«Bir bakıma bu köy tam yaşanılacak bir yer. Burada oturanların çoğu iyi insanlar. Ama nereye giderseniz gidin yine de bir iki kötü kişiyle karşılaşırsınız. Şeytana kapılmışlardır bunlar.»

«Yani onların büyü yaptıklarını mı kastediyorsunuz?»

«Hayır, hayır. Böyle bir şeyi kastettiğim yok.» Bayan Goodbody küçümseyerek dudak büktü. «Büyü de neymiş? Bu kılık değiştirip türlü

işler karıştırmaya kalkanlara göre bir şey. Sekse filan düşkün olanlara göre. Hayır ben Şeytanın damgasını bastıklarından söz ediyorum. Onlar doğuştan kötüdürler. İşlerine geldi mi cinayet işlemekten hiç çekinmezler. Bir şey istediler mi, bunu ellerine geçirmek için her türlü fenalığı yaparlar. Kimseye acımazlar. Baktığınız zaman melekler kadar güzeldirler. Bir zamanlar küçük bir kız tanırdım. Yedi yaşındaydı. Küçük kardeşlerini öldürdüydü. O zavallılar ikizdiler. Biri kız, biri de erkek. Biçareler henüz altı-yedi aylıktılar. Kız onları arabalarında boğduydu.»

«Bu olay burada, Woodleigh'de mi oldu?»

«Hayır, hayır burada değil. Yanılmıyorsam Yorkshire'da oldu. Korkunç bir olaydı bu. Kız da öyle güzeldi ki. Sırtına bir kanat taktınız mı, melek rolüne çıkabilirdi. Ama aslında melek değildi. İçi kötüydü. Çürümüştü âdeta. Ne demek istediğimi anlıyorsunuz değil mi? Genç değilsiniz. Onun için dünyanın ne kadar kötü bir yer olduğunu da bilmeniz

lazım.»

Poirot içini çekti. «Çok haklısınız. Bunu çok iyi biliyorum. Joyce gerçekten bir cinayetin işlendiğine tanık olduysa...»

Bayan Goodbody atıldı. «Göründüğünü kim söyledi.»

«Kendisi!»

«Bu, o sözlere inanmak için kuvvetli bir sebep değil. Joyce yalancının biriydi.»

Kadın, dikkatle Belçikalıya baktı. «Herhalde bu sözlerime inanmayacaksınız.»

Poirot, «Aksine,» diye cevap verdi, «inanıyorum. Bana çok kişi söyledi bunu.

Onun için inanmamam için hiçbir sebep yok.»

Bayan Goodbody, «Bir ailenin bazı kişileri acayip oluyor. Mesela Reynolds'ları alın. Bay Reynolds emlakçı. Ama o işinde hiçbir zaman\ fazla

ilerleyemedi. Fazla ilerleyeceği de yok. Onun için bir işadamı olduğu söylenemez. Bayan Reynolds ise daima her şeye üzülüp endişelenen bir tiptir. Çocuklarının üçü de anne ve babalarına çekmemişler. Ann'ı alın. Çok akıllıdır. Eğitim hayatında başarı kazanacağı muhakkak. Herhalde üniversiteye gidecek. Belki de öğretmen olacak.

Ama o da çok kendini beğenmiş. O kadar da kurumlu ki kimse kendisine tahammül edemiyor. Oğlanlar ona dönüp bakmıyorlar bile. Sonra Joyce... O ne Ann gibi, ne de küçük kardeşi Leo gibi zekiydi. Ama öyle olmayı da

çok istiyordu. Başkalarından daha fazla şeyler bildiğini, onlardan daha ilgi çekici olaylarla karşılaştığını iddia ediyordu. Dikkati çekmek için söylemeyeceği hiçbir şey yoktu. Ama anlattıklarının bir kelimesi bile doğru değildi. Durmadan yalan uydururdu.» «Ya çocuk?»

«Leo mu? O henüz dokuz - on yaşlarında sanırım. Ama hakikaten çok zeki. Ellerini iyi kullanıyor, başka konulara da aklı eriyor. Fizik filan çalışmak istiyor.

Matematikte de çok iyi. Hatta okuldakiler onun bu haline çok şaştılardı. Evet, zeki bir çocuk. Onun ileride bilimadamı olacağını sanıyorum. Ama bilimadamı olduğu zaman da neler planlayacak, neler yapacak biliyor musunuz? Atom bombası gibi korkunç şeyler. Leo, çalışkan ve zeki olan, birtakım şeyler bularak dünyanın yarısını, o arada biz zavallıları da havaya uçuracak tiplerden. Leo'ya dikkat edin. O herkese oyun oynar. Gizli konuşmaları usulca sinsi sinsi dinler.

Herkesin sırrını öğrenmeye çalışır. Onun o kadar bol parayı nereden bulduğunu öğrenmek isterdim. Bunu ona annesi veya babası vermiyor. Çünkü onların da o kadar parası yok. Fakat Leo'nun cepleri daima dolu. Bu paraları çekmecesine, çoraplarının altına saklıyor. Bir sürü şey satın alıyor. Pahalı pahalı âletler.

Parayı nereden buluyor? işte ben bunu bilmek isterdim. Herhalde herkesin sırrını öğreniyor, sonra da dilini tutmak için onlardan para alıyor.» Nefes almak için durdu. «Korkarım size hiçbir bakımdan yardım edemeyeceğim.»

Poirot, «Bana bir hayli yardım ettiniz,» dedi. «Buradan kaçtığı söylenen o yabancı kıza ne oldu, dersiniz?»

«Herhalde fazla uzaklara gidemedi. Ding dong'a da! Kedi kuyuda! Ben hep böyle düşündüm.»

17

«Affedersiniz, efendim. Sizinle bir dakika görüşebilir miyim?» Bayan Oliver arkadaşının küçük evinin verandasına çıkmış Hercule Poirot'nun gelip

gelmediğine

bakıyordu

Belçikalı

ona

telefonla

Judith'in evine uğrayacağını söylemişti. Romancı ağır ağır döndü. Tertemiz bir elbise giymiş yaşlı kadın basamaklarda durmuş ona bakıyor, bembeyaz pamuklu eldivenli ellerini ovuşturup duruyordu.

Ariadne Oliver, «Evet?» dedi.

«Sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim, madam. Ama düşündüm ki... şey...

düşündüm ki...»

Bayan Oliver, kadına yardım etmeye çalışmadı. Onun neden bu kadar endişeli olduğunu düşünüyordu.

«Siz o romanları yazan hanımsınız değil mi, efendim? Yani cinayetler hakkında kitaplar yazıyorsunuz?..»

Bayan Oliver, «Evet,» dedi. «Öyle.» İyice meraklanmıştı. Kadın kendisinden imza mı isteyecekti? Yoksa daha da ileri giderek imzalı bir resmini vermesini mi söyleyecekti? insan böyle şeyleri önceden tahmin edemiyordu.

Kadın, «Durumu size anlatmamın doğru olacağını düşündüm,»

diye konuştu.

Romancı, «Otursanıza,» dedi.

Kadının ancak uzun sözlerden sonra esas konuya giren tiplerden olduğunu anlamıştı. Yabancı, bir sandalyeye oturdu. Eldivenli ellerini hâlâ ovuşturup duruyordu.

Bayan Oliver, onu konuşturmaya çalıştı. «Bir şeye üzüldünüz galiba?»

«Evet, orası öyle. Fikir almaya da ihtiyacım var. Bu yıllar önce olan bir olayla ilgili. Doğrusu o sıra hiç endişelenmemiştim. Ama siz böyle şeylerin nasıl olduğunu bilirsiniz. Sonradan durumu düşünür ve, keşke danışabileceğim biri olsaydı, dersiniz.»

«Anlıyorum...» Bayan Oliver'in bir şey anladığı yoktu ama bu yalanla kadına cesaret aşılayacağını ummuştu.

«Son olayları düşününce insan işin içinden büsbütün çıkamaz hale giriyor.»

Yani...»

«O Cadılar Toplantısı mı nedir, orada olanları kastediyorum. Yani bundan da köyde güvenilemeyecek insanlar olduğu anlaşılıyor. Öyle

değil mi? O zaman meselelerin sandığınız gibi olmadığını düşünmeye başlıyorsunuz.»

Bayan Oliver soru sorar gibi, «Evet?» diye mırıldandı. Sonra da ekledi.

«Korkarım adınızı bilmiyorum.»

«Leaman. Bayan Leaman. Buradaki hanımların evinde çalışıyorum. Yani gündelikçiyim ben. Kocam beş yıl önce öldü. O zamandan beri çalışıyorum. Bir zamanlar Taş Ocağı köşkünde oturan Bayan Llewellyn - Smith'in de işlerini görürdüm. Onu tanıyor muydunuz?..»

«Hayır... Ben Woodleigh'e ilk defa bu yıl geldim.»

«Ya... Anlıyorum... O halde o sırada olanları ve söylenenleri pek bilmiyorsunuz.»

Bayan Oliver, «Buraya geldikten sonra o konu hakkında çok şey işittim,» diye cevap verdi.

«Açıkçası ben kanundan anlamam. Böyle işlerden de korkarım. Özellikle avukatlardan, işleri karıştırıp, polise gitmemi söylerler. Ben de bunu istemiyorum. Sonuçta bu hukuki bir mesele. Polisle bir ilgisi olmaması lazım, değil mi?»

Bayan Oliver dikkatle, «Belki,» dedi.

«Herhalde o sırada vasiyetname hakkında söylenenleri biliyorsunuz. Bayan Llewellyn - Smith o vasiyetnameyi yaparak bütün parasını Olga'ya, o yabancı kıza bırakmıştı. Aslında bu şaşkınlık verici bir şey. Çünkü ihtiyar kadının burada yakın akrabaları vardı. Onları da pek severdi. Özellikle Bay Drake'i. Onun için herkes bu durumu çok tuhaf karşıladı. Sonra avukatlar birtakım iddialarda bulunmaya başladılar. O vasiyetnameyi Bayan Llewellyn - Smith'in yazmamış

olduğunu söylediler. Olga'nın paralara konmak için bu işi yaptığından ve mahkemeye başvuracaklarından söz ettiler. Yani Bayan Drake,

vasiyetnameye itiraz edecekti.»

«Evet, böyle bir şeyi ben de duydum.» Bayan Oliver kadına cesaret vermek ister gibi baktı. «Galiba siz bu mesele hakkında bir şeyler biliyorsunuz.»

«Benim kötü bir niyetim yoktu...» Bayan Leaman inler gibi konuş-

muştu. Bir hayli gündelikçi değiştirmiş olan Bayan Oliver, bu konuşma tarzına da çok alışıktı.

Herhalde bu Bayan Leaman aslında güvenilecek bir kadın değil, diye düşündü.

Kapılardan içeride konuşulanları dinlediği kesin.

Gündelikçi kadın, «O sırada bir şey söylemedim. Çünkü işin aslını bilmiyordum.

Yine de durum bana acayip gözüktü. Sizin gibi bir 'lady'e bunu açıkça itiraf edebilirim. O sırada işin aslını bilmeyi de çok istiyordum. Bayan Llewellyn -

Smith'in yanında yıllarca çalışmıştım. İnsan neler olup bittiğini anlamayı arzu ediyor tabii.»

«Tabii.»

«Eğer yapmamam gereken bir şeye kalkışmış olduğumu düşünseydim, bunu hemen de itiraf ederdim. Anlayacağınız, o sırada bir hata ettiğim aklıma gelmemişti. Beni anlayacağınızı umuyorum.»

Bayan Oliver başını salladı. «Evet, evet, ben de anlayacağımdan eminim. Devam edin. Vasiyetnameden söz ediyordunuz.»

«Bir gün... Bayan Llewellyn - Smith bizi odasına çağırdı. O sırada kendisini pek iyi hissetmiyordu. Bizi yanına getirtti. Yani bahçede çalışan ve eve kömür filan taşıyan Jim'le beni. Odasına girdik. Bayan Llewellyn - Smith

küçük yazı masasının başında oturuyordu. Önünde de kâğıtlar vardı. O yabancı kıza, yani Miss Olga'ya dönerek, 'Sen şimdi odadan çık, yavrum,' dedi. 'Çünkü işin bu kısmıyla ilgilenmemen lazım.' Veya buna benzer bir şeyler söyledi. Miss Olga odadan çıktı. Bayan Llewellyn de bize yaklaşmamızı söyledi. 'Bu benim vasiyetnamem,' dedi. Vesikanın üst kısmını kurutma kağıdıyla kapatmıştı. Fakat altı açıktı. Bayan Llewellyn - Smith, 'Şahit olarak bu vasiyetnameye imzalarınızı atacaksınız,' diye emretti. 'Ama önce bunun altına kendi imzamı attığımı da gözlerinizle göreceksiniz.' Gerçekten de kâğıda imzasını attı. Sonra da bana döndü. 'Bayan Leaman, sen şurayı imzala bakalım...' İsteğini yerine getirdim. Sıra Jim'e geldi. Bayan Llewellyn -Smith ona da, 'Sen de şuraya imzanı at,' dedi. Adresini yazmayı da unutma.' Bu iş de bittikten sonra bize teşekkür

ederek, işlerimizin başına gidebileceğimizi söyledi. Biz de odadan çıktık. Tabii o sırada bu olay üzerinde fazla durmadım ama arada sırada düşünmedim değil.

Yalnız, tam odadan çıkarken omzumun üzerinden arkaya baktım. O odanın kapısı her zaman iyi kapanmazdı. Bunu hızla çekmek lazımdı. Ben de tam bunu yaparken, istemememe rağmen...» durakladı.

Bayan Oliver sakin sakin gülümsedi. «Evet, evet. Ne demek istediğinizi biliyorum.»

«İstemememe rağmen Bayan Llewellyn - Smith'in kendisini zorlayarak yerinden kalktığını gördüm. Romatizması olduğu için kolay kolay hareket edemezdi... Bayan Llewellyn - Smith kitaplığa giderek oradan bir cildi çekti. İmzaladığı kâğıdı bunun arasına soktu. Vasiyetnameyi daha önce bir zarfa sokmuştu. Kitap en alttaki rafta duran kalın, ciltli bir şeydi. Bunu tekrar yerine soktu. Ondan sonra bu olayı unuttum. Fakat şimdi bu mesele çıkınca... düşündüm...» Sustu.

Bayan Oliver'in içgüdüleri romancının yardımına geldi. «Herhalde bu kadar yıl beklemediniz?»

«Size işin doğrusunu söyleyeceğim. Olayı merak ettiğimi itiraf ediyorum. Yani...

insan bir şeyin altına imzasını atınca kâğıtta neler yazılı olduğunu merak ediyor. Öyle değil mi? İnsanca bir his bu.»

Romancı hemen onayladı. «Evet, insanca bir his.» Bayan Lea-man'ın pek meraklı bir'kadın olduğu belliydi.

«Onun için ertesi gün Bayan Llewellyn - Smith, arabayla Medches-ter'e gittikten sonra, onun yatak odasını toplarken... yaşlı kadınınki, hem yatak, hem de oturma odasıydı. Çünkü hastaydı zavallı. Ne diyordum? Evet, onun odasını toplarken, neyin altını imza ettiğimi öğrenmek benim hakkım, dedim. Bunu size itiraf ediyorum. Böyle yapmam da gerekiyordu. Herkes insana bir şeyin altına imza atarken küçük matbaa harfleriyle yazılmış kısımları bilhassa okuyun, diyor.»

Bayan Oliver hatırlattı. «Ama bu seferki elyazısıydı tabii.»

«Evet. işte o sabah, bunun bir zararı olmaz, diye düşündüm. Hırsızlık değil ya bu? Yani... kâğıdın altına imzamı atmıştım, onun için de orada neler yazılı olduğunu bilmem lazımdı. Onun için gidip kitaplığa baktım. Söz ettiğim cildi buldum. En alt raftaydı. Eski bir şeydi. Kraliçe Vik-torya'ya göre bir kitaptı.

Eserin arasında o zarfı buldum. Kitabın üzerinde 'Her Şeyi İçeriye Sorun'

yazılıydı. Kader!»

Bayan Oliver, «Evet,» diye mırıldandı. «Kader... Demek kâğıdı çıkarıp, okudunuz?»

«Evet, madam. Hata edip etmediğimi bilemiyorum. Evet, imzaladığım kâğıt o zarftaydı. Bayan Llewellyn - Smith biraz da okunaksız olan yazısıyla buna birkaç satır karalamıştı.»

Bayan Oliver'in merakı da Bayan Leaman'ınkinin derecesini bulmuştu. «Kâğıtta ne yazılıydı?»

«Bütün servetini Olga'ya bıraktığı... Kızın soyadı S.'yle başlıyordu. Seminoff muydu, neydi? Parayı, Olga kendisine hastalığı sırasında çok iyi baktığı için bıraktığını da açıklıyordu. Altında kendi imzası vardı. Daha altta da bahçıvan Jim'inkiyle benimki. Bayan Llewellyn - Smith'in kâğıtlarını karıştırdığımı anlamaması için vasiyetnameyi yerli yerine koydum.

«Ama kendi kendime de, şaşılacak bir şey bu, dedim. Allah Allah! Demek bütün bu para Olga'ya kalacak? Çünkü hepimiz de Bayan Llewellyn - Smith'in çok zengin olduğunu biliyorduk. Kocası armatördü, yaşlı kadına büyük bir servet bırakmıştı.

Bazı insanlar da ne talihli oluyor, diye düşündüm. Doğrusunu isterseniz ben Miss Olga'yı pek sevmezdim. Bazen pek sivri dilli oluyordu. Üstelik bir hayli aksiydi de. Ama neme lazım yaşlı kadına her zaman iyi bakar, ona karşı pek terbiyeli de davranırdı. Tabii bu şekilde hareket etmesinin sebebi ihtiyarın gözüne girme arzusuydu. Üstelik istediğine de erişmişti. Vasiyetnameyi okuduktan sonra, bütün o parayı akrabalarına bırakmaması hiç de doğru değil, dedim. Ama sonra aklıma Bayan Llewellyn - Smith'in de bu vasiyetnameyi yırtarak, bir yenisini yapar düşüncesi geldi. Her neyse... Vasiyetnameyi yerine koydum ve ondan sonra da bu olayı unuttum.

«Sonra o karışıklıklar çıktı. Vasiyetnamenin sahte olduğu, Bayan Llewellyn -

Smith'in hiçbir zaman böyle bir şey yapamayacağı söyleniyordu. Vasiyetnamedeki yazının ihtiyar kadının olmadığı iddia ediliyordu...»

Bayan Oliver, «Anlıyorum,» dedi. «Peki, siz o zaman ne yaptınız?»

«Hiçbir şey yapmadım. Zaten onun için endişeliyim ya... Durumu hemen anlayamadım. Konuyu iyice düşündükten sonra da ne yapmam

gerektiğine bir türlü karar veremedim. Nihayet, bunların hepsi laf, dedim. Bu avukatlar da, herkes gibi yabancılara düşmanlar. Ben de yabancıları pek sevmem doğrusu... İşte durum böyleydi... Olga da kurum kurum kuruluyordu. Yanına varılmıyordu kızın. Ben de, belki de bütün bunlar kanunla ilgili, diye düşündüm.

Olga'ya yaşlı kadının akrabası olmadığı için o parayı alamayacağını söyleyecekler herhalde. O zaman da her şey düzelecek. Bir bakıma da her şey gerçekten düzeldi. Yanılmıyorsam mesele mahkemeye yansımadı. Çünkü Olga kaçtı.

Avrupa'da bir yere, doğduğu memlekete gitti sanırım. Bundan da kızın hakikaten hileli birtakım işler çevirdiği anlaşılıyor. Öyle değil mi? Belki de Olga yaşlı kadını tehdit ederek o vasiyetnameyi ona zorla yazdırmıştı. Böyle şeyler hiç belli olmuyor. Öyle değil mi? Yeğenlerimden biri doktor olacak. O ipnotizma yoluyla karşısındakine bir sürü şey yaptırabileceğini söylüyor. Belki Olga da ihtiyar kadını ipnotize etmişti.» «Bütün bunlar ne kadar zaman önce oldu?»

«Durun bakayım... Bayan Llewellyn - Smith öleli hemen hemen iki yıl oldu sanırım.»

«Bu durum sizi endişelendirmedi öyle mi?» «Hayır, endişelendirmedi. O sırada bunu düşünmedim bile. Çünkü bunun önemli olmadığını düşündüm. Her şey düzelmişti. Miss Olga'nın parayı alması imkânsızdı. Bu yüzden işe burnumu sokmamın lüzumu yoktu...»

«Ama şimdi böyle düşünmüyorsunuz sanırım?» «O korkunç cinayet beni endişelendirdi. O çocuğun kafasını elma tenekesine sokarak, kendisini boğmaları.

Üstelik çocuk bir cinayeti gördüğünü veya bildiğini söylemiş. O zaman, belki de Olga, yaşlı kadını öldürdü, diye düşündüm. Çünkü o büyük servetin kendisine kalacağını biliyordu, işe avukatlar filan karışınca korkuya kapılarak buradan kaçtı. O yüzden de durumu birine anlatmam gerekiyor artık... Aklıma siz geldiniz. Sizin avukat veya polis ahbaplarınız

olabilirdi. Onlarla konuştuğunuz zaman hepsine de kitapların tozunu alırken, zarfın gözüme iliştiğini ve bunu tekrar dikkatle yerine koyduğumu söylersiniz, değil mi? Ben oradan bir şey almadım...»

«Olay anlattığın gibi oldu değil mi? Bayan Llewellyn - Smith'in vasiyetnamesini imzaladığını gördünüz. Hem siz, hem de bahçıvan Jim. Sonra da siz de şahit olarak kâğıdın altına imzanızı attınız. Öyle değil mi?»

«Evet.»

«Bu olayı gözlerinizle gördüğünüze göre imza ve yazı iddia edildiği gibi sahte olamazdı, değil mi? Çünkü siz yaşlı kadının bunu imzaladığını kendi gözlerinizle görmüşsünüz.»

«Evet, öyle. Ayrıca yaşlı kadın bize vasiyetnamesini yazdığını ve gözümün önünde bunu imzalayacağını söyledi. Buna yemin ederim. Jim de bu sözlerimi onaylardı ama o Avustralya'ya gitti. Bir yıl önce oraya yerleşti. Adresini de bilmiyorum.

Zaten, aslında buralı değildi.»

«Siz şimdi benim ne yapmamı istiyorsunuz?»

«Sizden yapmam veya söylemem gereken bir şey olup olmadığını öğrenmek istiyorum.

O sırada bana hiç kimse bir şey sormadı. Vasiyetname hakkında bir şey bilip bilmediğimi sormadılar, demek istiyorum.»

«Soyadınız Leaman'dı değil mi? Küçük adınız nedir?»

«Harriet.»

«Harriet Leaman. Ya Jim'in soyadı neydi?»

«Durun bakayım, neydi sahi... Hah Jenkins. Evet, Jim Jenkins. Bana yardım ederseniz çok sevinirim. Çünkü bu mesele beni endişelendiriyor. Joyce'un

ölümü beni çok sarstı. Belki Olga, Bayan Llewellyn -Smith'i öldürürken Joyce onu gördü... Miss Olga önce bütün paranın kendisine kalacağını duyunca pek sevindi.

Sonra işe polisler karışınca korkuya kapılarak buradan kaçtı. Bana bir şey soran www.netevin.com

olmadı. Fakat şimdi acaba o sırada bir şeyler söylemem gerekir miydi, diye düşünüyorum.»

Bayan Oliver, «Zannedersem bu hikâyeyi Bayan Llewellyn -Smith'in avukatına anlatmak zorunda kalacaksınız,» dedi. «Tabii iyi bir avukat sizin hislerinizi ve kötü bir niyetiniz olmadığını da anlar »

«Onlara beni biraz methederseniz, memnun olurum. Sizin gibi bir lady'nin sözünü dinlerler. Onlara durumu anlatın, kötü bir amacım olmadığını da söyleyin.»

I

Bayan Oliver cevap verdi. «Siz sadece o sırada ağzınızı açıp bir tek kelime bile söylememişsiniz. Uygun bir açıklama.»

«Ama durumu önce avukata siz açıklarsanız, çok memnun olurum.»

Romancı başını salladı. «Elimden geleni yaparım.» Bahçeye doğru baktı. Belçikalı dedektif geliyordu.

«Her şey için çok teşekkür ederim, efendim. Herkes sizin çok iyi bir hanım olduğunuzu söylemişti zaten.» Harriet Leaman ayağa kalkarak, romancıyı selamladı. Sonra da adeta koşarcasına uzaklaştı.

Bayan Oliver ise Hercule Poirot'nun yaklaşmasını bekledi. «Gelin, oturun. Neniz var? Üzgün gibisiniz.»

Poirot içini çekti. «Ayaklarım çok acıyor.»

Romancı, «Tabii,» diye cevap verdi. «Bu dar rugan ayakkabıları giyer misiniz?

Oturun oturun... Bana anlatacaklarınızı hemen anlatın. Çünkü ben de size çok şaşacağınız bir şey söyleyeceğim.»

18

Poirot oturarak ayaklarını uzattı. «Oh... Biraz rahatladım.» Bayan Oliver uzanarak masanın üzerindeki renkli kâğıtlara sarılmış paketi aldı. Bunu açmaya başladı. «Sizin suçunuz nedir biliyor musunuz? Siz şıklığa fazla meraklısınız.

Elbiselerinize ve bıyığınıza çok itina ediyor, rahatınızı hiç düşünmüyorsunuz.

Aslında en önemli şey rahat etmektir. İnsan ellisini geçtikten sonra yalnız rahatını düşünür.» «Madam, cher Madam, ben sizinle aynı fikirde değilim...»

«Keşke olsanız. Yoksa çok acı çekecek, her yıl daha feci bir duruma düşeceksiniz.» Romancı paketten çıkan kutunun kapağını açtı. Bunun içinden aldığı bir şeyi ağzına atarak, parmaklarını yaladı. Elini mendiline silerek,

«Yapışkan,» diye mırıldandı.

«Artık elma yemiyor musunuz? Sizi hep elma yer veya elinizde bir kesekâğıdı elmayla dolaşırken görürdüm. Çoğunlukla kâğıt yırtılır ve elmalar da etrafa saçılırdı.»

Bayan Oliver, «Size bir daha bir tek elma bile görmek istemediğimi söyledim,»

dedi. «Ben elmadan nefret ediyorum artık. Belki günün birinde bu histen kurtulacak ve tekrar elma yemeğe başlayacağım. Ama şimdiki halde bu meyva aklıma kötü şeyler getiriyor.»

«Şimdi yediğiniz nedir?» Poirot kutunun kapağını alarak okudu. «Tunus hurması...

Ah, artık hurma yemeğe başladınız demek?»

«Evet... Hurma yiyorum... Tarihi bir meyva bu...» Kutudan aldığı bir hurmayı daha ağzına aldı. Çekirdeğini çıkararak, otların arasına attı.

Poirot mırıldandı. «Tarihi.. Çok garip...»

«Hurma yemenin neresi garip? Herkes yapıyor bunu.»

«Hayır, hayır. Ben bunu kastetmedim. Bana 'tarih'ten söz etmeniz acayip.»

Romancı sordu... «Neden?»

Belçikalı, «Çünkü,» dedi. «Siz daima bana takip etmem gereken yolu gösterirsiniz. Tarihler... Ben şu ana kadar tarihlerin ne kadar önemli olduğunu hiç farketmemiştim...»

«Burada olan olayların tarihlerle bir ilgisi yok ki... Mesele zamana bağlı değil. Cinayet beş gün önce işlendi.»

«Dört gün önce... Evet, sözleriniz doğru. Fakat her olayın bir geçmişi olmalıdır. Bugüne bağlanan, ama dün, geçen ay veya geçen yıla bağlı olan bir geçmişti. Bugünün kökleri daima gerilerdedir. Bir, iki veya üç yıl önce bir cinayet işlendi. Bir çocuk bu olayı gördü. Bu kız, geride kalmış bir tarihte bu cinayete şahit olduğçkiçin de dört gün önce öldürüldü. Öyle değil mi?»

«Evet. Öyle. Veya öyle olduğunu sanıyorum. Ama belki de meselenin içyüzü bu değil. Belki bu cinayeti insan öldürmekten hoşlanan bir deli işledi.»

«Ancak siz bana bu yüzden gelmediniz, madam.»

Bayan Oliver, «Orası öyle,» dedi. «Durum hoşuma gitmemişti. Hâlâ da gitmiyor ya...»

«Bu bakımdan sizinle beraberim. Haklı olduğunuzu sanıyorum. Bir insan bir durumdan hoşlanmadı mı, bunun sebeplerini araştırmalıdır. Belki siz bana inanmıyorsunuz ama ben de bu sebepleri öğrenebilmek için canla başla çalışıyorum.»

«Bu işi de etrafta dolaşıp, birtakım kimselerle konuşarak, onlara sorular sorarak, iyi insanlar olup olmadıklarını öğrenmeye çalışarak yapıyorsunuz, değil mi?»

«Evet.»

«Şimdiye kadar ne öğrendiniz?»

Belçikalı, «Birtakım gerçekleri,» diye cevap verdi. «Zamanı gelince bunları yerlerine oturtacak ve ilgili tarihlere bağlayacağım.»

«O kadar mı? Başka ne öğrendiniz?»

«Joyce Reynolds'un sözlerine kimsenin inanmadığını.»

«Yani onun bir cinayete şahit olduğunu söylemediğini mi iddia ediyorlar. Ama ben oradaydım.»

«Kız o sözleri söylemiş tabii. Fakat kimse bu lafların doğru olduğuna inanmıyor.

Joyce'un öyle bir şey görmediğini iddia ediyorlar.»

Bayan Oliver içini çekti. «Bana öğrendiğiniz gerçekler sayesinde ilerleyeceğiniz yerde, aksine geri geri gidiyormuşsunuz gibi gelmeye başladı.»

«Bütün olayları birbirine uydurmak lazım. Mesela o sahtekârlık meselesini ele alalım. Herkes o yabancı kızın kendisini yaşlı ve zengin bir dula

sevdirdiğini ve kadının da bir vasiyetname yaparak bütün parasını ona bıraktığını söylüyor.

Şimdi mesele şu: vasiyetname hakikaten sahte miydi? Yoksa değil miydi? Daha doğrusu avukatların sahte olduğunu ortaya çıkardıkları o vasiyetnameyi hizmetçi kız mı hazırlamıştı? Yoksa bu başka birinin işi miydi?»

«Başka kim sahtekârlık yapmış olabilir?»

«Bu köyde başka bir sahtekâr daha yaşıyordu. Yani bir zamanlar sahtekârlık suçundan yakalanan fakat ilk suçu olduğu için kısa bir müddet hapishanede yatarak yakasını kurtaran bir genç.»

«Bu da yeni biri mi? Ben onu tanıyor muyum?»

«Hayır, tanımıyorsunuz. Ölmüş »

«Ya? Bu genç ne zaman ölmüş?»

«İki yıl önce. Kesin tarihi henüz bilmiyorum. Ama yine de durumu anlayamadım.»

Poirot başını salladı. «Ben de henüz konuyu kavramış değilim.

Yine de tarihlerin yardımı olacağını sanıyorum. Bazı olayların olduğu tarih... O

sırada belirli kimselerin nerelerde oldukları... Başlarına gelenler...

Yaptıkları... Herkes o sahte vasiyetnameyi Olga'nın hazırladığını söylüyor.

Belki de onlar haklı. Durun... durun...»

Romancı, Belçikalıya hayretle baktı. «Neden durayım?»

Poirot, «Aklıma bir şey geldi,» dedi.

Bayan Oliver içini çekerek bir hurma daha aldı.

Poirot, sordu. «Londra'ya ne zaman döneceksiniz, madam? Yoksa daha uzun zaman burada mı kalacaksınız?»

Romancı, «Öbür gün Londra'ya dönmek niyetindeyim, dedi. «Daha fazla kalamam. Bir sürü işim var.»

«Evinizde... yoksa şimdi apartman katında mı oturuyorsunuz? O kadar çok taşındınız ki, ben de işin ucunu kaçırdım. Evinizde misafirler için oda var mı?»

Bayan Oliver güldü. «Böyle bir odam olduğunu kimseye açıklamıyorum. Eğer böyle bir şeyi söylerseniz, başınız derde girer. Bütün arkadaşlarınız, ahbaplarınız, tanıdıklarınızın uzak akrabaları size mektup yazarak, Londra'ya geleceklerini bildirir ve sizde bViki gece kalıp kalamayacaklarını sorarlar. Doğrusu böyle şeylerden çok sıkılırım. Temiz çarşaf, yastık kılıfı... Erkenden hazırlanacak çay... Nefis yemekler... Ben böyle şeylerle uğraşamam. Onun için de kimseye boş

bir odam olduğunu söylemem. Tabii sevdiğim arkadaşlarım gelip benimle kalırlar.

Ama diğerlerini davet bile etmem. Bu şekilde istismar edilmek hiç hoşuma gitmez.»

Hercule Poirot, «Kimin gider ki?» diye mırıldandı. «Çok akıllısınız.»

«Her neyse... Boş oda olup olmadığını neden sordunuz?»

«Gerekirse, bir iki misafir evinizde kalabilir değil mi?»

Romancı başını salladı. «Tabii. Kimi çağırmamı istiyorsunuz. Herhalde gelecek olan siz değilsiniz. Sizin fevkalade bir katınız var. Oldukça modern, derli toplu, düzenli.»

«Biraz dikkatli olmamız gerektiğini düşünüyorum da.»

«Neden? Yoksa biri daha mı öldürülecek?»

«Öldürülmemesi için dua ediyorum ama böyle bir şey olabilir.»

«Ama kim? Kim? Anlayamıyorum...»

«Arkadaşınızı iyi tanıyor musunuz?»

«Tanımak mı? Judith Butler'ı iyi tanıdığımı iddia edemem. Seyahatte birbirimizden hoşlandık. Ondan sonra hep beraber dolaştık. Judith değişik, ilgi çekici bir insan.»

«Günün birinde Judith'i de romanlarınızın birine koyacağınızı mı düşündünüz?»

«Bu sözden o kadar nefret ederim. Herkes böyle söylüyor bana. Aslında bu doğru değil. Ben yakından tanıdıklarımın hiçbirini kitaplarıma koymam.»

«Anlıyorum... Tipleri ve olayları kendiniz yaratıyorsunuz...»

«Evet, evet... Judith'e gelince. Onu pek iyi tanımıyorum. Seyahatte hep beraberdik, birlikte etrafı dolaştık. Fakat onun hakkında fazla bir şey öğrenemedim. Kocası ölmüş, kendisine de fazla bir para bırakmamış. Bir tek kızı var. Miranda. Siz de onu gördünüz. Nedense onlara bakarken garip bir hisse kapılıyorum. Onlar bana çok önemli kimseler-miş, ilgi çekecek bir drama karışmışlar gibi geliyor. Yine de bu dramın ne olduğunu öğrenmek istemiyorum.

Bunu bana anlatmalarını arzu etmiyorum. Sadece bu dramı kendi kendime, kafamdan yaratmaktan hoşlanıyorum.»

«Evet, evet... Siz ne derseniz deyin. Ana kıza yakında Ariadne Oliver'in milyonlarca satan romanlarından birinde rastlayacağımızdan eminim.»

Bayan Oliver bağırdı. «Bazen çok kötü oluyorsunuz. Böyle konuştuğunuz zaman çok bayağı bir şey yapıyormuş gibi bir hisse kapılıyorum...» Düşünceli bir tavırla durdu. «Belki de bu gerçekten bayağı birj şey.»

«Hayır, hayır. Bayağı değil, insanca bir şey.»

«Şimdi söyleyin bakalım. Judith'le Miranda'yı Londra'daki apartma-^ nıma davet etmemi mi istiyorsunuz?»

Poirot, «Hemen değil,» diye cevap verdi. «Düşüncelerimden birinin doğru olup olmadığını anlamadıkça bunu yapamayız.»

«Siz ve düşünceleriniz! Şimdi size önemli bir haberim var.»

«işte bu çok güzel, madam. Beni sevindiriyorsunuz.»

«Bundan pek emin değilim. Belki de anlatacaklarım bütün planlarınızı alt üst edecek. Farzedin ki demin söz ettiğiniz vasiyetname aslında sahte değil.»

«Ne diyorsunuz?»

«Bayan Llewellyn - Smith, gerçekten bir vasiyetname yaparak bütün servetini o yabancı kıza bırakmış. Vasiyetnamenin altını imzalamış. Hem de iki şahidin önünde. Sonra da bu iki şahit belgeyi imzalamışlar. Anladınız mı?»

*

* *

Poirot gündelikçi kadının adını yazdı. «Bayan Harriet... Leaman...»

«Evet, Harriet Leaman. Diğer şahit ise Jim Jenkins adında bir bah-çıvanmış.

Kendisi Avustralya'ya yerleşmiş. Miss Olga Seminoff ise Çekoslovakya'ya dönmüş.

Veya hangi memleketten geldiyse oraya. Anlaşılan herkes başını alıp bir tarafa gitmiş.»

«Bu Bayan Leaman, güvenilir bir kadın mı?»

«Kadının bütün bu hikâyeyi uydurduğunu sanmıyorum. Bence kadın gerçekten bir belgenin altına imzasını atmış, sonra da bunun ne olduğunu merak ederek ilk fırsatta vasiyetnameyi açıp okumuş.»

«Kadının okuması yazması var mı?»

«Evet. Tabii bazen yaşlı kadınların yazısını okumak kolay değildir. Pek titrek ve okunaksız olur bunlar. Bayan Leaman sonradan etrafa yayılan dedikoduları duyduktan sonra okuduğu kâğıtta da böyle şeylerin yazılı olduğuna kendi kendisini inandırmış da olabilir.»

«Hakiki bir vasiyetname. Ayrıca bir de sahtesi varmış bunun.»

«Kim demiş?»

«Bunu avukatlar söylüyor.»

«Belki aslında vasiyetname sahte değildi.»

«Avukatlar böyle konularda çok titiz davranırlar. Adamlar belgeyi yazı uzmanlarına inceletmişler. Sanırım onları tanık olarak mahkemeye de çağıracaklarmış.»

Bayan Oliver, «İyi ya...» dedi. «Durum şimdi daha iyi anlaşılıyor.»

«Yani?»

«Bayan Llewellyn - Smith o vasiyetnameyi yazdıktan birkaç gün sonra Olga'yla kavga etti. Veya tutup yeğeni Hugo Drake veya gelini Rowena'yla gözyaşları arasında barıştı. Vasiyetnameyi de yırtarak, parçalarını ateşe attı.»

«Sonra?»

«Sonra... Bayan Llewellyn - Smith öldü. Olga da bu fırsattan faydalanarak sahte bir vasiyetname hazırladı. Bayan Llewellyn - Smith'in kullandığı kelimeleri kullanmaya, onun yazısını elinden geldiği kadar taklit etmeye çalıştı. İki tanığın imzalarını atarken de aynı şekilde .davrandı. Belki de Bayan Leaman'ın imzasını daha önceleri de görmüştü. Sonra vasiyetnameyi ortaya çıkardı.

Tanıkların da kendisini destekleyeceklerini sanıyordu. Böylece servete konacağını ummaktaydı. Oysa iyi bir sahtekâr değildi. Bu yüzden de başı derde girdi.»

«Telefonunuzu kullanmama izin verir misiniz, chere Madam?»

«Judith Butler'ın telefonunu kullanmanıza izin veriyorum.»

«Arkadaşınız nerede?»

«Saçlarını yaptırmaya gitti. Miranda da dolaşmaya çıktı. Şu camlı kapıdan girin.

Telefon orada.»

Poirot içeri girdi. Ancak on dakika sonra romancının yanına dönebildi.

«Ee, ne yaptınız bakalım?»

«Avukat Bay Harrison'a telefon ettim. Biliyor musunuz, avukatların sahte olduğunu ortaya çıkardıkları vasiyetnamenin altındaki imzanın biri Harriet Leaman'ın değilmiş. Mary Doherty adında bir kadının imzası varmış bunda. Kadın bir zamanlar Bayan Llewellyn - Smith'in yanında çalışmış. Geçenlerde de ölmüş.

İkinci tanık ise Bayan Leaman'ın da size söylediği gibi Jim Jenkins'miş.»

Bayan Oliver, «Demek hakikaten sahte bir vasiyetname varmış. Ve bir de gerçek vasiyetname. Buraya bakın, Poirot, iş büsbütün karışmaya başlamadı mı?»

Hercule Poirot içini çekti. «İnanılmayacak kadar karışmaya başladı. Bir kere sahtekârlık meselesi fazla büyüdü.»

I

«Belki de gerçek vasiyetname hâlâ Taş Ocağı konağında, Bayan Leaman'ın söz ettiği o kitabın içinde.»

«Anladığıma göre Bayan Llewellyn - Smith'in ölümünden sonra bütün eşyalar satılmış. Sadece aileyle ilgili birkaç resimle, birkaç parça eşya saklanmış.»

Romancı başını salladı. «Şimdi bize de 'Her Şeyi İçeriye Sorun' gibi bir şey lazım. Ne güzel bir isim değil mi bu? Büyükannemde de bu kitaptan vardı. Bundan her istediğinizi öğrenebilirdiniz. Hukuki bilgi, yemek tarifleri, keten örtülerden mürekkep lekelerinin nasıl çıkarılacağı. Cildi bozmayacak pudranın nasıl yapılacağı. Daha buna benzer bir sürü şey. Evet, şu anda elimde öyle bir kitap olmasını isterdim.»

Poirot mırıldandı. «Herhalde kitapta yorgun ayaklar için de tavsiyeler vardı.»

«Bir sürü sanırım. Peki ama, Poirot, neden dolaşmak için daha uygun ayakkabılar giymiyorsunuz?»

«Ben şık gezmeyi tercih ederim, madam.»

Romancı omzunu silkti. «O halde bu canınızı yakan şeylerle dolaşın. Istırabınızı gizlemek için de tatlı tatlı tebessüm edip durun. Her neyse... Ben artık işin

içinden çıkamaz oldum. Demin Bayan Leaman'ın bana anlattıklarının hepsi de yalan mıydı?»

«Bu mümkün.»

«Biri bu uydurma hikâyeyi bana anlatmasını mı söylemişti?»

«Bu da mümkün.»

«Biri kadına bana o yalanları uydurması için para mı verdi?»

Poirot, «Devam,» dedi. «Devam. İyi yoldasınız.»

Bayan Oliver düşünceli düşünceli, «Herhalde Bayan Llewellyn -Smith de bütün diğer zengin kadınlar gibi vasiyetname yapmaktan hoşlanıyordu. Herhalde ömrü boyunca bir sürü vasiyetname hazırlattı. Parasını kâh birine, kâh başkasına bırakıyor fikrini durmadan değiştiriyordu. Drake'lerin maddi durumları yerindeydi. Kadın, onlara bol para bırakıyordu herhalde. Ama Olga meselesinde olduğu gibi bütün servetini onlara bağışladığını hiç sanmıyorum... Olga...

Doğrusu o kız hakkın-

da biraz daha bilgi sahibi olmak isterdim. Kız, ustalıkla ortadan kaybolmuş.»

Hercule Poirot, «Biraz sonra onun hakkında geniş bilgi edineceğim,» dedi.

«Nasıl?»

«Hemen bir haber bekliyorum.»

«Etrafta dolaşıp, rastladıklarınızı sorguya çektiğinizi biliyorum.» «Yalnız burada değil. Londra'da bir adamım var. O bana hem burada, hem de yabancı ülkelerde her istediğimi öğrenir. Yakında Herzo-govnia'dan haber geleceğini sanıyorum...»

«Kızın oraya dönüp dönmediğini öğrenebilecek misiniz?» «Evet. Öyle sanıyorum.

Ayrıca Olga'nın oraya yazdığı mektupları da istettim. Belki kız bu mektuplarda burada tanıştığı, samimi olduğu kimselerden söz ediyordu.»

«Boğulanı... Elizabeth Whittaker da size ondan söz etmiş ya! Elizabeth Whittaker da hiç hoşuma gitmiyor. Can sıkıcı bir yaratık. Ama zeki olduğunu sanıyorum.»

Dalgın dalgın mırıldandı. «O pekâlâ cinayet işleyebilir.»

«Yani kadının başka bir öğretmeni daha boğabileceğini mi söylemek istiyorsunuz?»

«Her ihtimalin üzerinde durmak gerek.»

«Bu konuda da içgüdünüze güveniyorum, madam.»

Bayan Oliver düşünceli bir tavırla ağzına bir hurma daha attı.

19

Poirot, Bayan Oliver'in yanından ayrıldıktan sonra Miranda'nın kendisine daha önce gösterdiği kestirme yoldan çukur bahçeye geçti. Derin bir sessizlik hakimdi buraya. Poirot yine sanki periler ülkesine girmiş gibi bir hisse kapıldı.

Belçikalı aslında ayaklarının ağrısına dayanamadığı için bahçeye girmişti.

Başmüfettiş Spence'in evine kestirme yoldan gitmek istiyordu.

Dedektif dönemece saptı, sonra da durakladı. Biraz ileride iki kişi vardı.

Michael Garfield bir kayanın üzerine oturmuş, resim yapıyordu. İşe iyice dalmıştı. Miranda ise karşısındaki küçücük minyatür çağlayanın yanında ayakta duruyordu.

HerculePoirot ayaklarını, canının acısını, her şeyi unuttu o anda. Şimdi insanların erişebildiği güzelliği düşünüyordu. Michael Garfield gerçekten güzel bir erkekti. Poirot bahçe mimarından hoşlanıp hoşlanmadığını düşünmemişti. Ancak yine de Michael Garfield'in bir tarafını çok beğeniyordu. Gür bıyıklarını.

Doğrusu o zamana kadar bu kadar biçimli bir bıyıkla karşılaşmamıştı.

Ya Miranda? Poirot, küçük kıza bakarken daha önce de olduğu gibi Miranda'nın en hoşuna giden tarafının onun ciddiyeti olduğunu düşündü. Kendi kendine, acaba çocuğun kafasından neler geçiyor, diye sordu. Fakat bu kolay öğrenilecek bir konu değil. Çocuk düşüncelerini kolaylıkla açıklamıyor.

Poirot, Miranda hakkında bunlardan başka şeyler de biliyordu. Veya bildiğini sanıyordu. Bunlar henüz tahmindi ama Belçikalı yanılma-dığından emindi.

Michael Garfield başını kaldırdı. «Hah! Senor Muctachios! Günaydın, efendim.»

«Ne yaptığınıza bakabilir miyim? Yoksa bu sizi rahatsız mı eder?»

Mimar, «Bakabilirsiniz,» dedi. «Benim için bir şey farketmez. Ben çok eğleniyorum.»

Poirot ilerleyerek, genç adamın arkasında durdu. Sonra da başını salladı.

Michael kara kalemle resim yapıyordu. Belçikalı, bu adam çok yetenekli; diye

düşündü. Yalnız bahçe planlamıyor, resim de yapabiliyor. Yavaşça, «Harikulade,»

diye mırıldandı.

Michael Garfield cevap verdi. «Ben de o fikirdeyim.» Resmi mi, yoksa modelini mi kastediyordu, bu belli değildi.

Poirot sordu. «Neden?»

«Yani bu resmi neden mi yapıyorum? Bunun bir nedeni olması gerekiyor mu?»

«Olabilir.»

«Haklısınız. Buradan gidersem hatırlamak istediğim bir iki şey var. Bunlardan biri de Miranda.»

«Onu kolaylıkla unutabilir misiniz?»

«Hem. de çok kolaylıkla. Ben böyleyim. Ama birini veya bir yeri unutmak... bir yüzü, bir omzun biçimini, bir hareketi, bir ağacı, bir çiçeği, bir manzarayı hatırlayamamak da bana acı verir. Görür, dikkat eder, sonra da unutursunuz.

Gördüğünüz şey de ortadan kalkar.»

«Ama bu bahçe hiçbir zaman ortadan kalkmayacak.»

«Öyle mi sanıyorsunuz. Burada kimse kalmazsa bahçe de ortadan kaybolacak. Tabiat her şeye hâkim olur. Bir bahçenin yaşaması da dikkat, ilgi ve ustalık ister.

Eğer burayı belediye alırsa, o zaman gereken ilgiyi gösterirler. Yeni yollar açar, fidanlar diker, ağaçların diplerine çöp kutuları koyarlar. Bu bahçeyi korumak için ellerinden geleni yaparlar. Ama bu bahçe böyle bir şeye gelmez.

Vahşi bir yerdir burası.»

«Mösyö Poirot.» Miranda aradaki ince derenin kıyısından sesleniyordu.

Poirot kızın ne söylediğini anlayabilmek için ona doğru bir iki adım attı.

«Demek buradasınız? Portrenize modellik etmeye mi geldiniz?»

Miranda başını salladı. «Hayır, onun için gelmedim. Ama sonra Michael resmimi yapmaya başladı.»

Mimar da söze karıştı. «Evet, öyle oldu. Bazen insanın şansı yardım ediyor.»

«Pek sevdiğiniz bu bahçede dolaşmaya mı çıkmıştınız?»

Miranda, «Aslında kuyuyu arıyordum,» diye cevap verdi.

«Kuyuyu mu?»

«Evet. Vaktiyle bu koruda bir dilek kuyusu varmış.»

«Eski taş ocağında mı? Böyle ocaklarda kuyu olduğunu bilmiyordum.»

«Taş ocağının etrafında koru varmış... Burası da ağaçlık... Michael kuyunun nerede olduğunu biliyor ama yerini bana söylemiyor.»

Michael Garfield, «Bunu kendi kendine arayıp bulman senin için daha eğlenceli olur. Özellikle böyle bir şeyin gerçekten olup olmadığını bilmezsen...»

«İhtiyar Bayan Goodbody böyle bir kuyu olduğunu biliyor.» Miranda bir an durdu, sonra ekledi. «Büyücü o.»

MichaeTbaşını salladı. «Goodbody köyümüzün büyücüsü, Mösyö Poirot. Bildiğiniz gibi ekseri böyle yerlerde bir büyücü bulunur. Tabii kendileri böyle olduklarını söylemezler ama köylüler bunu sezerler. Fala bakar, begonyalarınızı büyüler, şakayıklarınızı kurutur, çiftçinin ineğinin süt vermesine engel olur ve ayrıca da aşk iksiri satarlar.»

Miranda, «Bir dilek kuyusuymuş,» diye ısrar etti. «Kuyunun etrafında geri geri giderek üç defa dolaşmak lazımmış. Ama bu bir tepenin yamacında olduğu için de bu işi yapmak hiç kolay değilmiş.» Poirot' nun omzunun üzerinden bahçe mimarına baktı. «Sen, bana söyleme-sen de o kuyuyu günün birinde nasıl olsa bulacağım.

Kuyu burada ama Bayan Goodbody'nin söylediğine göre onu kapatmışlar. Yıllar önce! Çünkü çok tehlikeliymiş. İçine bir çocuk düşmüş. Başkasının da aynı şekilde bir kazaya uğramasından korkmuşlar.»

Michael Garfield, «Sen yine öyle düşünmeye devam et,» diye cevap verdi. «Güzel bir hikâye o. Ama dilek kuyusu Belling'de.»

Miranda, «Ben o kuyuyu biliyorum. Oldukça sıradan ve gülünç. Zaten orayı bilmeyen yok. Herkes içine para atıyor, ama su olmadığı için bir ses bile duymuyorsun.»

«Ya, vah vah...»

Miranda, «Ben buradaki kuyuyu bulacağım,» dedi.

«Büyücünün söylediği her şeye inanmamalısın. O kuyuya bir çocuğun düştüğünü hiç sanmıyorum. Herhalde vaktiyle o kuyuda bir kedi boğuldu.»

Miranda bağırdı. «Ding dong'da, kedi kuyuda.» Yavaşça gerindi. «Ben artık gideyim. Annem beni bekler.» Derenin üzerinde atladı, iki adama da güldükten sonra koşarak yoldan aşağı inmeye başladı.

Poirot düşünceli bir tavırla mırıldandı. «Ding dong'da... İnsanlar istedikleri şeylere inanırlar. Michael Garfield. Kız haklı mıydı, yoksa değil miydi?»

Adam düşünceli düşünceli ona baktı. Sonra da gülümsedi. «Haklı

tabii. Burada bir kuyu var. Ve bu Miranda'nın da söylediği gibi iyice kapatılmış. Belki de kuyu gerçekten tehlikeliydi. Yine de onun bir dilek kuyusu olduğunu sanmıyorum. Bence bu Bayan Goodbody'nin renkli masallarından biri.

Burada bir de dilek ağacı var. Daha doğrusu vardı. Yamaçtan yükselen bir huş

ağacıydı. Halk etrafında geri geri giderek üç defa dolaşır ve bir dilekte bulunurdu.»

«Sonra ne oldu? Artık ağacın etrafında dolaşmıyorlar mı?»

«Hayır. Sanırım ağaca altı yıl kadar önce yıldırım çarptı. Gövdesi ikiye ayrıldı. Böylece bu güzel hikâye de sona erdi.»

«Miranda'ya bundan söz ettiniz mi?»

«Hayır. Onun sadece kuyuyla uğraşmasını daha uygun buldum. Yıldırım çarpmış bir ağaç kızı fazla eğlendirmezdi. Öyle değil mi?»

Poirot, «Ben de artık gideyim,» dedi.

«Polis ahbabınıza mı?»

«Evet.»

«Yorgun görünüyorsunuz.»

Belçikalı içini çekti. «Hakikaten de yorgunum.»

«Bez ayakkabı veya sandal giyseydiniz daha rahat ederdiniz.»

«Asla giymem!»

«Anlıyorum. Şıklığa meraklısınız.» Poirot'ya baktı. «Kılık kıyafetiniz pek güzel. Bıyıklarınız ise harika.»

Poirot, «Bıyığımı farketmiş olmanıza çok sevindim,» dedi.

«Onu farketmemek mümkün mü?»

Belçikalı başını yana eğdi. «Miranda'nın resmini onu hep hatırlamak istediğiniz için yaptığınızı söylediniz. Yani... yakında buradan gidecek

misiniz?»

«Evet. Bunu düşünüyorum.»

«Ama burada rahatınız yerinde sanırım.»

«Ah, evet. Küçük, fakat tam bana göre bir evim var. Onun planını da kendim çizdim zaten. İşimi seviyorum. Ancak buradaki çalışmalarım artık beni tatmin etmiyor. Bu yüzden huzursuzluk duymaya başladım.»

«İşiniz sizi neden tatmin etmiyor?»

«Çünkü bana oldukça çirkin şeyler yapmamı teklif ediyorlar. Bahçelerine şekil vermemi istiyor, türlü fikirler yürütüyorlar.»

«Bayan Drake'in bahçesini de düzeltecek misiniz?»

«O çok istiyor. Önerilerimi de kabul edermiş gibi göründü.» Düşünceli bir tavırla ekledi. «Ama ona pek güvenemiyorum.»

«Yani onun bahçeyi istediğiniz şekle sokmanıza engel olacağını mı düşünüyorsunuz?»

«Bayan Drake sonunda kendi istediğini yaptıracak. Fikirlerimi çok beğendi ama tam çalışmaya başladığım sırada onun gelip tamamiyle başka bir şey isteyeceğinden korkuyorum, işe yarar, pahalı ve gösterişli bir şey. Beni zorlayacak, isteklerini yerine getirmem için ısrar edecek. Onun için kavga etmeden buradan ayrılmam iyi olacak. Yalnız Bayan Drake'le değil, diğer komşularımla da. Ünlü biri olduğum için belli bir yerde kalmak zorunda değilim.

İngiltere'nin, Normandiya veya Britanya'nın bir köşesinde çalışabilirim.»

«Doğayı güzelleştireceğiniz veya ona yardım edeceğiniz bir köşede mi? Veya belki de bomboş bir yer bularak sanki Adem'miş gibi hareket edeceksiniz. Siz daima böyle huzursuz muydunuz?»

«Evet. Bir yerde fazla oturamam ben »

«Ege adalarına gittiniz mi?»

«Evet. Oraya tekrar gitmeyi de isterim. Bakın bu fikriniz harika. Bu adaların birinin yamacında güzel bir bahçe yaratabilirim. Belki orada selviler ya da kayalar vardır. Ama istedikten sonra oraya neler getirtemezsiniz ki.»

«Tanrıların dolaşacağı bir bahçe...»

«Evet. Siz insanın kafasından geçenleri iyi okuyorsunuz, değil mi, Mösyö Poirot?»

«Keşke okuyabilseydim. Bilmek istediğim, fakat anlayamadığım o kadar çok şey var ki.»

«Alelade bir şeyden söz ediyorsunuz değil mi?»

«Evet. Korkarım öyle.»

«Yangın, cinayet ve ani ölümden mi?»

«Eh, hemen hemen. Ama doğrusu yangını düşündüğüm yoktu. Siz ne zamandan beri burada oturuyorsunuz, Bay Garfield? Lesley Ferrier adında bir genci tanıyor muydunuz?»

«Evet, onu hatırlıyorum. Medchester'de bir avukatın bürosunda çalışıyordu değil mi? Daha doğrusu Harrison ve Leadbetter'in yanında. Kâtipti sanırım. Bir hayli de yakışıklı bir delikanlıydı.»

«Lesley Ferrier'in ölümü ani oldu değil mi?»

«Evet. Onu bıçakladılar. Bir kadın yüzünden sanırım. Herkes polisin katilin kim olduğunu bildiğini, fakat delil bulamadığı için onu yakalayamadığına

inanıyor.

Lesley Ferrier'in Sandra adında bir kadınla ilgisi vardı. Kadının kocası meyhaneciydi. Lesley'le Sandra sevişiyorlardı. Sonra delikanlı başka bir kızla dostluk kurdu. Daha doğrusu öyle dediler.»

«Tabii bu durum Sandra'nın hoşuna gitmedi.»

«Gitmedi ya. Ama aslında Lesley Ferrier oldukça çapkındı. Birkaç kızla birden dolaşırdı.»

«Hepsi de İngiliz miydi bu kızların?»

«Bu soruyu neden sorduğunuzu anlayamadım. Hayır, Lesley'in yalnız İngiliz kızlarıyla arkadaşlık ettiğini sanmıyorum. Çat pat İngilizce bilen ve söylediklerini anlayabilen her kızla gezerdi.»

«Herhalde zaman zaman buraya yabancı kızlar da geliyordu?»

«Tabii. Yabancı kızların gelmediği yer var mı? Yabancı hizmetçiler günlük hayatımızın birer parçası oldular artık. Güzel kızlar, çirkin kızlar. Dürüst kızlar, dürüst olmayan kızlar... Annelere yardım eden kızlar... Hiçbir işe yaramayan kızlar... Ve birdenbire çıkıp giden kızlar.»

«Olga gibi mesela...»

«Evet, dediğiniz gibi...»

«Lesley Ferrier, Olga'yla da arkadaş mıydı?»

«A, demek düşündüğünüz buydu? Evet, Olga'yla Lesiey çok samimiydiler. Fakat Bayan Llewellyn - Smith'in bundan haberi yoktu sanırım. Yanılmıyorsam Olga gayet dikkatli davranıyordu. Çünkü her fırsatta ileride memleketine dönerek, orada kendini bekleyen bir gençle evleneceğini anlatıyordu. Doğru olup olmadığını bilmiyorum. Acaba kızın uydurduğu bir hikâye miydi? Demin de söylediğim gibi Lesley yakışıklı bir delikanlıydı.

Onun Olga'nın nesini beğendiğini hiçbir zaman anlayamadım. Kız öyle güzel değildi. Ama...» Bir an düşündü, «...her zaman heyecanlı bir hali

vardı. Belki de Lesley bunu beğeniyordu. Tabii delikanlının diğer kız arkadaşları onun bu çapkınlıklarına çok kızıyorlardı.»

Poirot, «Çok ilginç. İstediğim bilgiyi sizden alabileceğimi umuyordum.» dedi.

Michael Garfield merakla Belçikalı'ya baktı. «Neden? Geçen günkü olayın Lesley'le ne ilgisi var? Geçmiş neden sizi bu kadar ilgilendiriyor?»

«Bilmek istediğim bazı şeyler var. İnsan bazı olaylara nelerin sebep olduğunu öğrenmek ister. Hatta ben daha gerilere de gidiyorum. Olga Seminoff'la Lesley Ferrier'in, Bayan Llewellyn - Smith'le gizlice buluştuğu günlerden daha gerilere...»

«Tabii ben onların gizlice buluştuklarını kesin olarak bilmiyorum. Bu benim fikrim. İkisine birarada sık sık rastlardım. Fakat Olga bana hiçbir zaman açılmadı. Lesley Ferrier'e gelince, onunla fazla bir ahbaplığım yoktu.»

«Ben daha geriye dönmek istiyorum. Lesley Ferrier gençken bir suç işlemiş

sanırım.»

«Öyle. Daha doğrusu buradakiler öyle söylüyorlar. Bay Harrison onu düzeltebileceğini umarak yanına almış, ihtiyar Harrison iyi bir adamdır.»

«Lesley'in suçu sahte vesika tanzim etmekmiş sanırım.»

«Evet.»

«Ne var ki bu ilk suçuymuş. Hafifletici sebepler de varmış. Annesi mi hastaymış, yoksa babası mı ayyaşmış, öyle bir şey işte. Sonuçta hafif bir cezayla yakasını kurtarmış.»

«O meselenin ayrıntılarını bilmiyorum. Başlangıçta kendisinden kimse şüphelenmemiş sanırım. Sonra muhasebeciler defterleri kontrol et-

misler ve iş de ortaya çıkmış. Tabii bütün bunları kesin olarak bilmiyorum.

Ortalıktan duydum. Evet, Lesley Ferrier sahtekârlık etmiş.»

«Bayan Llewellyn - Smith öldüğü zaman da avukatlar kadının vasiyetnamesinin sahte olduğunu ortaya çıkarmışlar.»

«Evet, kafanızdan neler geçtiğini anlıyorum. Bu iki olayı aralarında gizli bir bağ varmış gibi gözden geçiriyorsunuz.»

«Sahtekârlıkta bir dereceye kadar başarı gösteren bir genç var. O yabancı bir kızla arkadaş oluyor. Bir vasiyetname kabul edilirse büyük bir servete konacak olan bir kızla.»

«Evet, öyle.»

«Bu kızla, sahtekâr genç birbirleriyle çok samimiler. Delikanlı diğer sevgilisinden vazgeçip, bu yabancı kızla gezmeye başlamış.»

«Yani siz o sahte vasiyetnameyi Lesley Ferrier'in hazırladığını düşünüyorsunuz.

Öyle değil mi?»

«Bu pekâlâ mümkün.»

«Olga'nın Bayan Llewellyn - Smith'in elyazısını kolaylıkla taklit ettiğini ileri sürdüler. Ama doğrusu ben buna pek ihtimal vermedim. Kız, yaşlı kadının mektuplarını yazardı. Fakat onların elyazılarının birbirine çok benzediğini sanmıyorum. Yani... herhalde bu iki yazı farkedilmeye-cek kadar birbirine benzemiyordu. Ama o sahte vesikayı Lesley'le birlikte hazırladılarsa ona bir diyeceğim yok. Delikanlı herhalde bu işi biliyordu. Ayrıca kendine çok güvendiği için sahtekârlığın meydana çıkmayacağını da sanıyordu. Tabii Lesley o ilk suçu işlediği zaman da aynı şeyi düşünmüştü. Sonra avukatlar vasiyetnameden şüphelendiler. Elyazısı uzmanları çağırdılar. Birtakım sorular sormaya başladılar. Herhalde Olga o zaman iyice korktu ve Lesley'le de kavga etti.

Delikanlıyı bıraktığı gibi buradan kaçtı.» Başını salladı. «Bu güzel bahçemde benimle neden böyle şeylerden söz ediyorsunuz?»

«Konuyu bilmek istiyorum.»

«Bilmemek daha iyidir. Hiçbir zaman bilmemek. Her şeyi olduğu gibi bırakın.

Oraya buraya giderek sorular sormayın.»

Hercule Poirot, «Siz güzellik istiyorsunuz,» dedi. «Her ne pahasına olursa olsun, güzellik. Bense gerçeği istiyorum. Daima gerçeği istedim.»

Michael Garfield güldü. «Haydi siz yine polis dostumuza gidin. Beni bu küçük cennetimde yalnız bırakın, Beni baştan çıkarmaya çalışmayın.»

20

Poirot tepeye tırmandı. Artık ayaklarının ağrısını hissetmiyordu. Aklına bir şey gelmişti. Yeni bir tehlikenin farkındaydı Belçikalı. Tedbir almazsa kuşkusuz biri ölecekti.

Küçük evin kapısını ona Başmüfettiş Spence'in kızkardeşi Elspeth açtı. «Çok yorulduğunuz belli. Girin, oturun.»

«Ağabeyiniz burada mı?»

«Hayır. Polis merkezine gitti. Bir şey olmuş sanırım.»

Poirot fena halde irkildi. «Bir şey mi olmuş? Hemen mi? İşte bu imkânsız!»

Elspeth ona baktı. «Ne demek istiyorsunuz?»

«Hiç, hiç. Yani birine bir şey mi olmuş?»

«Evet. Ama bu birisinin kim olduğunu bilmiyorum. Her neyse... Müfettiş Raglan ağabeyime telefon ederek onu çağırdı... Çay içersiniz değil mi,

Mösyö Poirot?»

Belçikalı, «Teşekkür ederim,» diye konuştu, «içmeyeyim. Kaldığım pansiyona dönmem iyi olur sanırım...» O acı çayı içmeye dayanamayacaktı. Elspeth1 in kabalık ettiğini düşünmemesi için de hemen bir mazeret aradı. «Ayaklarım...

Ayaklarım çok ağrıyor. Ayakkabılarım kırlarda dolaşmaya pek uygun değil. Bunları değiştirmem uygun olacak.»

Elspeth McKay Belçikalının ayaklarına baktı. «Hakkınız var. Ayakkabılarınız buraya uygun değil. Rugan deri ayakları daima sıkar... Ha aklıma gelmişken...

Size bir mektup geldi. Üzerinde bir sürü yabancı pul

var. Hemen getireyim...» Bir iki dakika sonra döndüğü zaman elinde kalınca bir zarf vardı. Bunu Poirot'ya uzattı. «Eğer size gerekmiyorsa pulları alabilir miyim? Yeğenlerimden biri koleksiyon yapıyor da.»

«Tabii...» Poirot mektubu açarak kadına verdi. Elspeth ona teşekkür ederek içeri girdi. Belçikalı da mektubu açtı. Bay Goby'nin bürosu ingiltere'de olduğu için dışarıda da iyi çalışıyordu anlaşılan. Adam hiçbir masraftan kaçınmamış ve çabucak da sonuç almıştı.

Buna rağmen fazla bir şey öğrenememişti. Ama Poirot da bunu önceden tahmin etmişti zaten.

Olga Seminoff doğduğu şehre dönmemişti. Ailesinden hayatta hiç kimse yoktu.

Memleketinde sadece bir arkadaşı vardı. Yaşlıca bir kadındı bu. Olga arada sırada ona mektup yazarak, İngiltere'deki hayatını anlatmıştı. Yanında çalıştığı hanımla arasının iyi olduğunu, kadının zaman zaman aksileşmesine rağmen çok da cömert davrandığını bildirmişti.

Olga'nın son mektuplarında bir buçuk yıl öncesinin tarihleri vardı. Kız bunlarda genç bir adamdan söz ediyordu. Onunla evleneceklerdi. Ama genç adamın hayatını kazanması, durumunu düzeltmesi de lazımdı. Onun için henüz kesin bir karar vermemişlerdi. Olga genç adamın adını hiç açıklamamıştı. Son mektubunda büyük bir mutlulukla her şeyin yolunda olduğunu yazıyordu... Olga'dan bundan başka mektup gelmemiş, kızın yaşlı dostu da onun İngiliz sevgilisiyle evlenerek, başka bir yere gittiğini düşünmüştü, ingiltere'ye giden kızların çoğu böyle yapıyorlardı zaten. Evliliklerinde aradıkları mutluluğu bulunca eski dostlarına mektup yazmayı unutuyorlardı.

İşte bu yüzden kadın hiç endişelenmemişti.

Poirot, her şey uyuyor, diye düşündü. Lesley evlilikten söz etmiş kıza. Ama belki de niyeti ciddi değildi. Olga mektubunda Bayan Llewellyn - Smith'in cömert olduğunu yazmış... Biri Lesley'e para vermiş... Belki de Olga. Kız delikanlının sahte bir vasiyetname hazırlaması için yaşlı kadından aldığı paranın bir kısmını delikanlıya vermiş olabilir.

Elspeth tekrar verandaya çıktı. Poirot kadına Olga'yla Lesley'in

I

I

sahte vasiyetnameyi birlikte tanzim etmiş olabileceklerini anlattı.

. Kadın bir an düşündü. «Belki Olga'yla Lesley sevişiyorlardı ama bunu saklamasını iyi bildiler doğrusu. İkisi hakkında en ufak bir dedikodu bile çıkmadı. Halbuki böyle küçük bir yerde bu tür olaylar hemen duyulur.»

«Lesley Ferrier'in evli bir kadınla da ilgisi vardı. Belki bu yüzden Olga'ya Bayan Llewellyn - Smith'e bir şey söylememesini sıkı sıkıya tembih etti.»

«Olabilir... Herhalde Bayan Llewellyn - Smith, Lesley Ferrier'in ahlaksızın biri olduğunu biliyordu. Kıza da onunla ilgilenmemesini söyleyecekti.»

Poirot mektubu katlayarak, cebine soktu.

Elspeth, «Bir çay içseydiniz,» dedi.

«Hayır, hayır. Pansiyona dönüp ayakkabılarımı değiştirmem gerek. Acaba ağabeyiniz ne zaman döner?»

«Hiç bilmiyorum. Zaten onu neden istediklerini de söylemediler.»

Poirot bahçeden çıkarak kaldığı pansiyona doğru yürümeye başladı. Spence'le Elspeth'in evinden yüz metre kadar ilerideydi. Tam ön kapıya yaklaşırken, kapı açılarak pansiyoncu kadın dışarı fırladı. Otuz beş yaşlarında, neşeli bir insandı.

«Bir hanım sizi görmeye geldi. Epey zamandan beri bekliyor. Kendisine nereye gittiğinizi ve ne zaman döneceğinizi bilmediğimi söyledim. Fakat beklemek istedi.» Bir an duraklayarak, «Misafiriniz Bayan Drake. Çok garip görünüyor.

Aslında o pek sakin bir insandır. Fakat bir şok geçirmiş gibi. Kendisini oturma odasına aldım. Size çay getireyim mi?»

Poirot, «Teşekkür ederim,» dedi. «İstemem. Böylesi daha iyi. Önce Bayan Drake'in derdi neymiş onu anlayayım.»

İçeri girerek, oturma odasına gitti. Rowena Drake pencerenin önünde duruyordu.

Yola bakmıyordu bu pencere. Kadın bu yüzden Belçikalının geldiğini duymamıştı.

Kapının açıldığını duyunca telaşla döndü.

I

«Mösyö Poirot! Sonunda gelebildiniz. Saatlerden beri sizi bekliyormuşum gibi geliyor bana.»

«Özür dilerim, madam. Taş ocağı bahçesine gittim, ayrıca dostum Bayan Oliver'le konuştum. O iki delikanlıyı gördüm. Yani Nick'le Desmond'u.»

«Nick'le Desmond'u mu?.. Evet, biliyorum. Acaba onlar... Ah, insanın aklına türlü şeyler geliyor.»

Poirot usulca, «Çok sarsılmışa benziyorsunuz,» diye konuştu. Böyle bir şeyle karşılaşacağı hiç aklına gelmemişti. Karşısındaki o kendinden emin, her şeye hâkim olan Rowena değildi artık.

Kadın, «Olayı duydunuz değil mi?» diye sordu. «Ah, belki de duymadınız.»

«Neyi duyacaktım?»

«Korkunç bir şey oldu. O... o öldü... Biri onu öldürdü.»

«Ölen kim, madam?»

«Demek gerçekten duymadınız? O zavallı da bir çocuktu. Ben de sandım ki...

Allahım, ne aptalmışım. Size her şeyi anlatmalıydım. Bana sorduğunuz zaman her şeyi olduğu gibi söylemeliydim. Bunu düşündükçe kendimi öyle suçlu hissediyorum ki. Bu konuda doğru bir karar verdiğimi zannediyordum. Ama bana inanın Mösyö Poirot, niyetim iyiydi. Gerçekten iyi niyetle hareket ettim ben.»

«Oturun, madam, oturun. Sakin olmaya çalışın ve bana meseleyi anlatın. Bir çocuk mu öldü? Bir çocuk daha?»

Bayan Drake, «Joyce'un kardeşi,» dedi. «Leo?»

«Leo Reynolds mu?»

«Evet. Onun cesedini kır yollarından birinde bulmuşlar. Herhalde zavallı okuldan dönüyordu, oynamak için çayın kenarına inmişti. Biri onun başını çaya sokmuş ve suyun altında tutmuş.»

«Yani onu da Joyce gibi boğmuşlar, öyle mi?»

«Evet, evet. Artık bunların bir delinin işi olduğunu anladım. Üstelik onun kim olduğunu da bilemiyoruz, işin en korkunç tarafı da bu. Bu konuda en Ufak bir fikrimiz bile yok. Oysa ben... katilin kim olduğunu bildiğimi sanıyordum. Evet, benim yaptığım da çok kötüydü.»

«Olanları bana anlatmalısınız, madam.»

«Anlatmak istiyorum zaten. Onun için kalkıp buraya geldim. Bildiğiniz gibi Elizabeth Whittaker'le konuştuktan sonra beni gördünüz. Bunun sebebi onun size toplantı gecesi beni bir şeyin şaşırttığını söylemesiydi. Yani o size benim bir şey gördüğümden söz etmişti. Holde... Evimin holünde... Size, hiçbir şey görmediğimi, beni şaşırtacak bir olay olmadığını söyledim. Çünkü., çünkü...»

Duraladı.

«Ne gördünüz o gece, madam?»

«Size konuyu benimle konuştuğunuz zaman anlatmalıydım. O gece kütüphanenin kapısının yavaşça açıldığını gördüm. Sonra o dışarı çıktı. Daha doğrusu tam anlamıyla hole çıkmayarak eşikte durdu. Sonra da tekrar kütüphaneye girerek, kapıyı çabucak kapadı.»

«Söz ettiğiniz kim?»

«Leo... Biraz önce öldürülen çocuk. Tabii ben... Ah, Tanrım ne büyük hata! Ne feci hata bu! Eğer gördüklerimi size anlatsaydım belki o zaman bu cinayetlerin esrarını da çözerdiniz.»

Poirot, «Yani,» dedi. «Siz Joyce'u Leo'nun öldürdüğünü mü sandınız? Leo'nun ablasını boğduğunu mu düşündünüz?»

«Evet... Öyle sandım... Tabii hemen onu gördüğüm anda değil. Çünkü o sırada Joyce'un öldürülmüş olduğunu bilmiyordum. Fakat Leo'nun yüzünde garip bir ifade vardı. Zaten garip bir çocuktu. İnsan ondaki anormalliği sezdiği için biraz çekinirdi. Çok zekiydi ama normal bir çocuk değildi.

«Onun kütüphanenin kapısında belirdiğini görünce, neden Leo oradan çıkıyordu, diye düşündüm. Niçin Alevli Ejderha oynamıyordu? Ne yaptı bu çocuk? Davranışları öyle garipti ki... Tabii ondan sonra bu... bu olayın üzerinde durmadım. Fakat Leo'nun hali beni endişelendirmişti. Galiba vazoyu da bu yüzden düşürdüm.

Elizabeth Whittaker vazonun parçalarını toplamama yardım etti. Ben de Alevli Ejderhanın oynandığı odaya girdim. O olayı da bir daha düşünmedim. Yani...

Joyce'u buluncaya kadar. İşte o zaman...»

«Leo'nun ablasını öldürdüğüne kanaat getirdiniz, öyle mi?» «Evet, evet. Öyle düşündüm. Bu olayın Leo'nun yüzündeki o acayip ifadeyi açıkladığına inandım.

İşin iç yüzü sandım. Gelgelelim bu sefer yanılmışım. Leo'nun da öldürülmesi durumu değiştirdi. Herhalde çocuk kütüphaneye girdi ve ablasının cesediyle karşılaştı. Bu onun için müthiş bir şok oldu tabii. Fena halde de korktu. Bu yüzden de kimseye gözükmeden odadan çıkmak istedi. Fakat herhalde başını kaldırdığında sahanlıkta beni gördü. Bu yüzden tekrar kütüphaneye girmek zorunda kaldı. Hol iyice boşalıncaya kadar bekledi. Ama bütün bu hareketlerinin sebebi benim sandığım şey değildi. Joyce'u o öldürmemişti. Hayır, çocuk, ablasını ölü bulunca müthiş bir şok geçirmişti.»

«Buna rağmen hiçbir şey söylemediniz, öyle mi? Joyce'un cesedi bulunduktan sonra bile kütüphanede kimi gördüğünüzü açıklamadınız?»

«Hayır. Ben... bunu yapamazdım. Leo o kadar küçük ki... Yani... küçüktü demek istiyorum. On, bilemediniz on bir yaşındaydı. Çocuğun ne yaptığını bilmediğini düşündüm. Kabahat tam anlamıyla onda olamazdı. Ahlak açısından, onu bu suçtan dolayı sorumlu tutamazdınız. Bu işi polise bırakmak doğru olmayacaktı. Zavallı Leo'yu tımarhaneye de kapattıramazdım. Gerekirse onu özel bir şekilde tedavi ettirebileceğimi düşündüm. Niyetim... iyiydi. Buna inanmalısınız. Ben iyi niyetle hareket ettim.»

Poirot, ne üzücü sözler, diye düşündü. Dünyanın en acı sözleri.

Rowena Drake onun ne düşündüğünü sezmiş gibiydi. «Evet, 'İyi niyetle hareket ettim.' gibi bilinen sözler bunlar, insan daima başkaları için neyin iyi, neyin kötü olduğunu bildiğini sanıyor. Ama aslında bilmiyor bunu... Leo'nun o şaşkın ve korku dolu halinin sebebi başkaydı. Çocuk ya katili görmüştü ya da caninin kim olduğunu ele verecek bir ipucu bulmuştu, işte bu yüzden katil de tehlikede olduğunu düşündü. Onun için de Leo'yu yalnız yakalayıncaya kadar bekledi. Sonra da çocuğun konuşup sırrını ele vermemesi için onu çayda boğdu. Eğer o gece gördüklerimi polise, size söyleseydim, veya bir başkasına duru-

mu açıklasaydım... Ancak bu meselede nasıl hareket etmem gerektiğini bildiğimi sanıyordum.»

Poirot bir müddet hiç sesini çıkarmadan oturdu. Hıçkırıklarını yenmeye çalışan Bayan Drake'e bakıyordu. Nihayet, «Daha bugün,» dedi. «Bana Leo'nun son zamanlarda çok bol parası olduğunu söylediler. Herhalde biri ona dilini tutması için para veriyordu. Fakat kim... kim?»

Poirot, «Elbet bunu da öğreneceğiz,» diye cevap verdi. «Hem de yakında.»

21

Hercule Poirot başkalarının fikirlerini sormak âdetinde değildi pek. Kendi fikirleri ona yeterdi. Yine de Belçikalının bazen alıştığından başka türlü davrandığı da olurdu. Bu kez de öyle yaptı. Poirot, Spence'le biraz konuştu.

Araba kiralayan bir garaja telefon etti. Arkadaşı Spence ve Müfettiş Raglan'la tekrar görüştükten sonra, arabaya binerek uzaklaştı. Londra'ya gidiyordu. Fakat köyden ayrılmadan önce şoföre Elms Okulunun önünde durmasını söyledi.

Otomobilden inerek, Miss E.mlyn'nin yanına çıktı. «Sizi bu saatte rahatsız ettiğim için özür dilerim. Herhalde yemek yiyecektiniz.»

«Mösyö Poirot, önemli bir mesele olmadıkça beni yemek saatjnde rahatsız etmeyeceğinizi biliyorum. Bunu bir kompliman sayabilirsiniz.»

«Çok naziksiniz. Açıkçası fikrinizi almak istiyorum.»

«Öyle mi?» Miss Emlyn biraz şaşırmış gibiydi. Yalnız hayret değil, şüphe dolu bir ifade belirmişti yüzünde. «Doğrusu bu sizin karakterinize uygun bir şey değil, Mösyö Poirot. Ben sizin kendi fikirlerinizi pek beğendiğinizi sanıyordum.»

«Evet. Genellikle kendi fikirlerim beni tatmin eder. Ama bu kez fikirlerine saygı duyduğum birinin de benimle aynı şekilde düşündüğünü öğrenirsem içim çok rahat edecek.»

Müdüre bir şey söylemedi. Sadece dikkatle Belçikalıya baktı.

Poirot, «Joyce'un katilinin kim olduğunu biliyorum,» dedi. «Bunu: sizin de keşfetmiş olduğunuzu sanıyorum.»

Miss Emlyn, «Ben size böyle bir şey söylemedim.» dedi. «Evet, söylemediniz. Bu yüzden sizinkinin de sadece bir tahmin olduğuna inanıyorum.»

Miss Emlyn, «Yani bir nevi önsezi mi?» dedi. Sesi her zamankinden daha soğuktu.

«Bu kelimeyi kullanmamayı tercih ederim. Bence sizin bu konuda kesin bir fikriniz var.»

«Pekâlâ. B'inu itiraf ediyorum. Ama bu, fikrimi size açıklayacağım anlamına gelmez.»

«Miss Emlyn ben bir kâğıda sadece dört kelime yazacağım. Size de aynı fikirde olup olmadığınızı soracağım.»

Miss Emlyn ayağa kalktı. Masasına giderek, çekmeceden bir kâğıt alarak bunu Poirot'ya verdi. «Sözleriniz ilgimi çekti. Demek dört kelime yazacaksınız.»

Poirot cebinden dolmakalemini çıkarmıştı. Kâğıda çabucak bir şeyler yazdıktan sonra bunu katlayarak Miss Emlyn'e uzattı. Kadın kâğıdı açtı. O dört kelimeye baktı.

Poirot, «Evet,» dedi.

«Kâğıttaki iki kelime benim de düşündüklerim. Diğer ikisi daha güç. Bu konuda elimde bir delil yok. Daha doğrusu işin bu tarafı aklıma bile gelmemişti.»

«Fakat ilk iki kelimede buna işaret eden deliller olduğunu düşünüyorsunuz, öyle mi?»

«Evet. Öyle.»

Belçikalı düşünceli bir tavırla mırıldandı. «Şu... Bunu duyar duymaz durumu anladınız sanırım. Ben de işitir işitmez, durumu sezdim. Siz de eminsiniz, ben de eminim. Bugün de bir çocuğu çayda boğdular. Bu olayı duydunuz mu?»

«Evet. Biri bana telefon ederek o kötü haberi verdi. Joyce'un kardeşinin öldürülmüş olduğunu söyledi. Onun bu işle ne ilgisi vardı?»

Poirot, «Leo daha fazla para istiyordu,» diye cevap verdi. «Bunu ona verdiler.

Sonra da uygun bir zamanda çayda boğdular.» Sesi biraz sertleşmişti. «Bana olayı anlatan kimse müthiş bir merhamet duyuyordu Leo'ya. Bu olayda kendisini çok sarsmıştı. Tabii ben onun gibi değilim. Bu öldürülen ikinci çocuk, birincisinden daha da küçüktü. Ölümü de kaza değildi onun. Hayatta birçok şey gibi, bu ölüm onun davranışlarının bir sonucuydu. Leo para istiyordu, bu uğurda tehlikeyi de göze almıştı. Kendini tehlikeye attığını bilecek kadar zekiydi, ama ille de para istiyordu. Ben böyle olaylarda önce ne düşünürüm biliyor musunuz?»

Miss Emlyn başını salladı. «Herhalde işin duygusal yanı sizi ilgilendirmez. Siz sadece adaletin yerine gelmesini istersiniz.»

Poirot, «Leo'ya acımamın hiçbir faydası olmaz,» dedi. «O artık yardım edilecek durumda değil. Herhalde adaletin yerini bulmasının da ona bir faydası dokunmayacak. Ama, hızlı hareket edersek bunun başka Leo'lara yardımı olacak. Bu sayede başka bir küçüğün de öldürülmesine engel olacağız. Biraz sonra Londra'ya gideceğim. Bazı kimselerle bu olayları görüşecek ve onları benim gibi düşünmeye ikna edeceğim.»

Miss Emlyn, «Bu kolay olmayacak galiba,» diye cevap verdi.

«Hayır. Sanmıyorum. Çünkü bu kimseler katillerin nasıl yaratıklar olduğuıiu bilen insanlar... Size sormak istediğim bir şey daha var. Sizce Ransom'la Desmond Holland nasıl çocuklar? Onlara güvenilebilinir mi?»

«Evet. ikisine de güvenebilirsiniz. Ben bu düşüncedeyim. Onlar içlerinde kurt olmayan elma gibidirler.»

Hercule Poirot içini çekti. «İnsan dönüp dolaşıp yine elmalara geliyor. Artık gitmem gerek. Arabam bekliyor. Bir yere daha uğramak zorundayım.»

22

Küçük bahçe kapısının önünde Elspeth McKay'le konuşan komşu kadın, «Taş ocağı korusunda neler olduğunu biliyor musunuz?» dedi.

«Oradaki ağaçların tehlikeli olduğu söyleniyor. Bu sabah iki uzman geldi. Belki de kastettikleri yamaçtan eğrilemesine çıkmış olan o ağaç. Bu devrilebilir tabii. Oradaki ağaçlardan birine yıldırım çarpmıştı... Her neyse... Adamlar ağaçların diplerini biraz kazıyorlar. Aşağıları da. Doğrusu çok yazık. Ortalığı büsbütün altüst edecekler.»

Elspeth, «Herhalde ne yaptıklarını biliyorlar,» diye cevap verdi. «Muhakkak onları biri çağırttı.»

«Orada birkaç polis de var. Kimsenin yaklaşmasına izin vermiyorlar. Uzmanlar hasta ağaçların hangileri olduğunu hemen anlamaya çalışıyorlarmış.»

Elspeth McKay, «Anlıyorum,» dedi. Kendisine bir şey söyleyen olmamıştı ama kadının sezgileri kuvvetliydi.

Ariadne biraz önce gelen telgrafı açarak çabucak okudu. «Lütfen Judith'le Miranda'yi hemen apartmanınıza götürün. Kaybedecek zaman yok. Ameliyat için doktorla görüşmeleri gerek.»

Romancı mutfağa gitti. Judith Butler orada ayva reçeli yapıyordu. Bayan Oliver,

«Judith,» dedi. «Hemen bavuluna bir iki şey koy. Ben Londra'ya dönüyorum. Sen de benimle geleceksin. Tabii Miranda da öyle.»

«Bu davetine de çok teşekkür ederim, Ariadne. Fakat burada yapılacak bir sürü işim var. Zaten hemen bugün gitmen şart değil. Öyle değil mi?»

Bayan Oliver, «Evet, şart,» diye cevap verdi. «Bana öyle emredildi.»

«Kim emretti bunu kâhyan mı?»

Romancı başını salladı. «Hayır. Başka bir kimse. Emirlerine itaat ettiğim birkaç kişiden biridir. Haydi, haydi. Çabuk ol.»

«Şu anda evden ayrılmak istemiyorum, istesem de bunu yapamam.»

Bayan Oliver, «Benimle gelmen şart,» dedi. «Araba hazır. Ön kapıda duruyor.

Hemen gidebiliriz.»

«Miranda'yi Londra'ya götürmem doğru olmaz sanırım. Onu burada bir yere bırakabilirim. Bayan Reynolds'a veya Rowena Drake'e.»

Romancı kesin bir tavırla kadının sözünü kesti. «Miranda da bizimle gelecek.

Rica ederim, güçlük çıkarma Judith. Durum çok ciddi. Miranda'yi Reynolds'lara bırakmayı nasıl düşünüyorsun anlamıyorum. Reynolds'ların iki çocuğu da öldürüldü.»

«Evet, evet bu doğru. O evde bir şeyler olduğunu düşünüyorsun değil mi? Orada biri... Allahım, ne dediğimi ben de bilmiyorum.»

Bayan Oliver, «Fazla gevezelik ediyoruz,» diye söylendi. Sonra da ekledi.

«Köyden bir kurban daha verilecekse herhalde bu Ann Reynolds olacak.»

«O ailenin nesi var? Niçin onları birer birer öldürüyorlar? Ah, Ariadne çok korkunç bir şey bu.»

Bayan Oliver başını salladı. «Evet. Yine de bazen korkmak iyidir. Biraz önce bir telgraf aldım. Ona göre davranıyorum.» Kısa bir tereddütten sonra telgrafı arkadaşına uzattı.

«Ameliyat mı? Ne demek bu?»

Romancı, «Bademcik herhalde,» dedi. «Geçen hafta Miranda'nın boğazı ağrıyordu ya. Onu Londra'ya bir boğaz burun uzmanına götürmekten daha normal ne olabilir?»

«Sen kaçırdın mı Ariadne?»

Bayan Oliver içini çekti. «Herhalde iyice oynattım. Haydi gel. Herhalde Miranda, Londra'da bir hayli eğlenecek. Endişelenme. Onu ameliyat edecek değiller. Casus romanlarındaki gibi bir bahane bu. Kızını operaya, tiyatro veya baleye götürürüz. Hangisini isterse artık.»

Judith fısıldadı. «Korkuyorum.»

Ariadne Oliver arkadaşına baktı. Judith Butler hafifçe titriyordu. Romancı, her zamankinden daha fazla bir su perisine benziyor, diye düşündü. Gerçeklerle hiçbir ilgisi yokmuş gibi bir hali var.

Bayan Oliver, «Haydi,» dedi. «Hercule Poirot'ya o bana telgraf çeker çekmez seni Londra'ya götüreceğime dair söz verdim. O da telgraf çekti işte.»

Judith, «Ne oluyor burada?» diye sordu. «Neden bu köye geldim bilmem ki?»

Romancı başını salladı. «Bunu ben de zaman zaman düşündüm. Ama insanların bazen ne yapacakları hiç belli olmuyor. En olmayacak bir yeri seçerek, oraya yerleşiyorlar.» Bayan Oliver bahçeye çıkarak seslendi. «Miranda, gel. Londra'ya gidiyoruz.»

Küçük kız ağır ağır onlara doğru geldi. «Londra'ya mı gidiyoruz?»

Annesi, «Ariadne bizi arabayla götürecek,» dedi. «Orada tiyatroya gideceğiz.

Bayan Oliver bale için de bilet bulabileceğini sanıyor. Bale temsillerini görmek ister miydin?»

«Ah, çok isterdim.» Miranda'nın gözleri pırıl pırıl parlıyordu. «Ama önce gidip arkadaşlarımdan biriyle vedalaşmalıyım.»

«Hemen hareket edeceğiz.»

«Geç kalmam. Ama gideceğimizi haber vermem lazım. Çünkü ona bazı şeyleri yapacağıma dair yemin etmiştim.» Bahçe yolundan koşarak kapıdan çıktı.

Bayan Oliver merakla sordu. «Miranda'nın arkadaşları kimler?» Judith omuzlarını kaldırdı. «Bilmiyorum. Miranda insana hiçbir şey söylemez. Ancak, onun en fazla ormandaki kuşlar ve sincapları kendine yakın hissettiğini sanıyorum. Kendisiyle tanışan herkes ondan hoşlanıyor. Ama Miranda kızları buraya çaya getirmez.

Galiba en samimi arkadaşı Joyce Reynolds'du.» Dalgın bir tavırla ekledi. «Joyce, Miran-da'ya pek acayip şeyler anlatırdı... Filler... Kaplanlar...» Kendini toparlayarak, «Madem ısrar ediyorsun, gidip bavulumu yerleştireyim bari. Aslında buradan ayrılmak da istemiyorum. Bir sürü işim var.»

«Gelmen gerek.» Bayan Oliver'in sesi gayet kesindi.

Miranda biraz da nefes nefese yan kapıdan içeriye girdiği sırada, Judith de elinde bavullarla ikinci kattan aşağıya iniyordu.

Kız, «Önce yemek yemeyecek miyiz?» diye sordu. Bir orman perisine benzemesine rağmen iştahı yerindeydi küçük kızın.

Bayan Oliver, «Öğle yemeğini yolda yeriz,» dedi. «Haversham'daki Kara Gül fena değildir. Zaten tam öğle zamanı orada oluruz. Haydi, gel Miranda. Artık gidiyoruz.»

«Cathie'ye yarın onunla sinemaya gidemeyeceğimi söyleme fırsatını bulamadım. A, belki ona telefon edebilirim.»

Annesi, «Haydi,» diye başını salladı. «Çabuk ol.»

Miranda koşarak telefonun durduğu oturma odasına daldı. Judith'le Bayan Oliver bavulları arabaya yerleştirdiler. Miranda da oturma odasından çıktı.

Nefes nefese, «Ona haber bıraktım,» dedi. «Artık her şey yolunda.»

Arabaya binerlerken Judith Butler içini çekti. «Ariadne, bana sen iyice çıldırmışsın gibi geliyor. Ne oluyor Allah aşkına?»

Bayan Oliver, «Elbet yakında öğreniriz,» diye cevap verdi. «Ya o deli ya da ben.»

«O? Kim?»

Romancı, «Hercule Poirot,» dedi.

Londra'da Hercule Poirot, bir odada dört kişiyle konuşuyordu. Bunlardan biri Müfettiş Timothy Raglan'dı. Adam, her zaman amirlerinin yanında olduğu zaman yaptığı gibi ciddi ve kaygılı bir tavır takındı. Yüzü gayet ifadesizdi. İkinci şahıs eski Başmüfettiş Spence'di. Üçüncü Polis Müdürü Alfred Richmond, dördüncü ise savcı yardımcısıydı. Zeki bakışlı bir adamdı. Hepsi de merakla Hercule Poirot'ya bakmaktaydılar.

«Durumdan emin gözüküyorsunuz, Mösyö Poirot?»

Belçikalı, «Kesinlikle eminim,» diye cevap verdi. «Olaylar belirli bir şekilde sıraya dizilir, birbirine bağlanırsa o zaman böyle olmaması gerek, diye düşünür ve bunun nedenlerini araştırırsınız.»

«Cinayet sebepleri biraz karışık gibi...»

Belçikalı, «Hiç de değil,» dedi. «Bunlar o kadar basit ki... Bu yüzden onları tâ işin başında farkedemedik.»

Savcı yardımcısının yüzünde şüphe dolu bir ifade belirdi.

Müfettiş Raglan söze karıştı. «Biraz sonra elimize kesin bir delil daha geçecek.

Tabii eğer bu konuda bir hata olmuşsa...»

Poirot, «Ding Dong'da, kedi kuyuda, meselesi mi? Bunu mu kastediyorsunuz?»

«Bildiğiniz gibi sizinki sadece bir tahmin.»

«Ama bütün deliller başından beri buna işaret ediyordu. Bir kız ortadan kayboldu mu, durum ancak iki şekilde açıklanabilir: Bir: Kız, bir erkekle kaçmıştır, iki: Kız öldürülmüştür.»

«Bize açıklayacağınız başka noktalar yok mu, Mösyö Poirot?»

«Evet. Tanınmış bir emlakçıyla temasa geçtim. Kendisi yakın dostumdur. Özellikle Batı Hint adaları, Ege, Adriyatik, Akdeniz gibi yerlerde villa ve arazi alım satımıyla uğraşır. Yani güneşli yerlerde ev ve arsa işi yapar. Müşterileri de daima zengin kimselerdir. Ondan alınan son bir şeyin ilginizi çekeceğini sanıyorum.» Katlı bir kâğıdı uzattı.

«Bu, görüştüğümüz olaylara bağlı mı?»

«Bundan eminim.»

«O hükümetin adaların alım ve satımını yasakladığını sanıyordum.»

«Paranın yardımıyla daima bir yol bulunabilir.»

«Üzerinde durmak istediğiniz başka noktalar var mı?»

«Yirmi dört saat içerisinde sorunu kesin şekilde halledeceğimizi sanıyorum.»

«Nasıl?»

«Size önemli bir görgü tanığını dinleteceğim.»

«Yani...»

«Cinayeti göreni...»

Savcı yardımcısı, Hercule Poirot'ya gitgide artan bir şüpheyle bakıyordu. «Bu görgü tanığı nerede şimdi?»

«Onun Londra'ya doğru yola çıktığını umuyorum.»

«Biraz... endişeli bir haliniz var.»

«Doğru. Gerekli önlemleri aldım ama yine de korktuğumu itiraf etmeliyim. Evet, aldığım önlemlere rağmen endişeye kapılmaktan kendimi alamıyorum. Çünkü bu meselede hainlik, çabukluk, müthiş bir açgözlülük ve... belki de... biraz anormallikle karşı karşıyayız. Başlangıçta bu kimse dengesiz değildi sanırım.

Ama gitgide bu hale girdi. Kötü bir tohum kök saldı ve hızla büyümeye başladı.

Şimdi belki de bu o şahsı tümüyle idaresi altına aldı. Onun insanca değil, insanlık dışı amaçlarla hareket etmesine sebep oluyor.»

Savcı yardımcısı, «Bu konuda başkalarının fikirlerini de almalıyız,» dedi.

«Acele etmemeliyiz. Tabii... birçok şey o... koru işine dayanıyor. Eğer o işten kesin bir sonuç alırsak, hemen harekete geçeriz. Ama alamazsak o zaman oturup düşünmemiz gerek.»

Hercule Poirot ayağa kalktı. «Ben artık gidiyorum. Size bütün bildiklerimi, olabilecekleri ve korkularımı anlattım. Sizinle teması kesmeyeceğim tabii.»

Yabancılara özgü tavırlarla odadakilerin elini sıkarak dışarı çıktı.

Savcı yardımcısı, «Bu adam galiba şarlatanın biri,» diye mırıldandı. «Biraz da kaçık sanırım. Zaten yaşı da oldukça ilerlemiş. O yaştaki bir insana güvenilebilinir mi, bilemiyorum.»

Polis Müdürü, «Ona güvenebiliriz,» dedi. «Daha doğrusu adam bende bu izlenimi uyandırdı. Spence siz onu yıllardan beri tanıyorsunuz. Kendisiyle ahbapsınız.

Bunadı mı dersiniz?»

Başmüfettiş Spence hemen cevap verdi. «Hayır. Öyle bir şey yok. Siz ne diyorsunuz, Raglan?»

«Ben kendisiyle yeni tanıştım, efendim. Önce, sözlerinin, fikirlerinin biraz garip olduğunu düşünmedim değil. Ama artık ona tamamiyle inanıyorum. Sonunda onun haklı çıkacağından eminim.»

Bayan Oliver, Kara Gülün yemek salonunda pencerenin önündeki masaya yerleşti.

Vakit biraz erken olduğu için içerisi henüz dolmamıştı.

Makyajını tazelemiş olan Judith Butler salona girerek, romancının karşısına oturdu. Yemek listesini aiarak okumaya başladı.

Bayan Oliver, «Miranda en çok ne sever?» diye sordu. «Onun için de yemek söyleyelim. Herhalde o da bir iki dakika sonra gelir.»

«Kızarmış pilice bayılır.»

«Kolay bu. Ya sen ne yiyeceksin?»

Romancı, garsona döndü. «Üç kızarmış piliç.» Arkasına yaslanarak dikkatle arkadaşına baktı.

«Neden beni öyle süzüyorsun?»

Bayan Oliver, «Düşünüyordum,» diye mırıldandı.

«Ne düşünüyordun?»

«Aslında senin hakkında fazla bir şey bilmediğimi.»

«Bu herkes için de geçerli midir?»

«Yani insanları tanımak kolay değildir mi, demek istiyorsun?»

«Evet. Öyle değil mi?»

Romancı, «Belki sen haklısın,» dedi.

İki kadın bir süre konuşmadılar.

«Burada servis biraz ağır galiba.»

Bayan Oliver, «Galiba yemeklerimizi getiriyorlar,» dedi.

Bir garson, elinde tabaklarla dolu bir tepsiyle yaklaştı.

«Miranda da nerede kaldı? Yemek salonunun ne tarafta olduğunu biliyor mu?»

«Tabii biliyor. Geçerken buraya baktık.» Judith sabırsız bir tavırla ayağa kalktı. «Gidip onu getireyim.»

«Belki onu araba tuttu.»

«Daha küçükken midesi hemen bulanırdı.» Judith dört beş dakika sonra döndü.

«Miranda tuvalette yok ama hemen yanında dışarıya açılan bir kapı var. Belki de bir kuşa filan bakmak için bahçeye çıktı. O böyledir.»

Bayan Oliver, «Kuşlara bakmanın sırası değil,» dedi. «Git onu çağır. Yolumuza gecikmeden devam etmemiz gerek.»

* * *

Elspeth McKay sosisleri buzdolabına koyduktan sonra, patates ayıklamaya başladı.

Tam o sırada telefon çaldı.

«Bayan McKay? Ben Komiser Goodwin. Ağabeyiniz orada mı?»

«Hayır. Kendisi bugün Londra'da.»

«Londra'ya telefon ettim ama oradan ayrılmış. Eve geldiği zaman kendisine kesin sonuç aldığımızı söyleyin.»

«Yani, eski kuyunun içinde bir ceset mi buldunuz?»

«Bunu saklamanın hiç faydası yok. Haber etrafa yayıldı zaten.»

«Kimin ölüsü bu. Olga Seminoff'un mu?»

«Evet. Ona benziyor.»

Elspeth, «Zavallı kızcağız,» diye mırıldandı. «Olga kendisini kuyuya mı atmış?

Yoksa...»

«Bu bir intihar değil. Kızı bıçaklamışlar. Anlayacağınız bu olay da bir cinayet.»

* * *

Annesi tuvaletten çıktıktan sonra Miranda birkaç dakika bekledi. Sonra kapıyı aralayarak, dikkatle etrafa baktı. Sonunda dış kapıdan bahçeye süzüldü. İnce yoldan arka tarafa doğru koştu. Burada da bir yol vardı. Biraz ileride bir araba bekliyordu. Gür kırçıl kaşlı, kır sakallı bir adam direksiyonun başında gazete okumaktaydı. Miranda kapıyı açarak, adamın yanına oturdu. Gülüyordu.

«Çok komik görünüyorsun.»

«İstediğin kadar gülebilirsin. Sana engel olacak hiçbir şey yok.» Araba hareket etti. İnce yoldan ilerlediler. Sağa saptılar. Nihayet ikinci yola

çıktılar. Kır sakallı adam, «Vaktimiz var,» dedi. «Çifte baltayı tam zamanında göreceksin.

Kilterbury kırlarını da. Doğrusu manzara nefis-tir.):

Bir araba onlara adeta sürünerek geçti. Bu yüzden yolun kenarına kaçmak zorunda kaldılar. Kırçıl sakallı adam, «Budala gençler!» diye homurdandı.

Gençlerden birinin omuzlarına kadar inen saçları, koskocaman yuvarlak gözlükleri vardı. Diğeri ise uzun favorileriyle bir İspanyola benziyordu.

Miranda sordu. «Annem benim için endişelenmez değil mi?»

«Senin için endişelenme fırsatı bulamayacak. O üzülmeye başladığı sırada ise sen gideceğin yere erişmiş olacaksın.»

Londra'da Hercule Poirot telefonu açar açmaz Bayan Oliver'in heyecanlı sesini duydu.

«Miranda'yı kaybettik.»

«Kayıp mı ettiniz? Ne demek istiyorsunuz?»

«Kara Gülde yemek yiyecektik. Tuvalete gitti ve geri gelmedi. Biri onun yaşlıca bir adamın kullandığı bir arabaya gittiğini söyledi. Ama belki de gördüğü Miranda değildi. Başka bir kızdı. O...»

«Biri kızla birlikte gitmeliydi tuvalete. İkiniz de onu gözünüzün önünden ayırmamalıydınız. Size tehlike olduğunu söylemiştim. Bayan Butler endişeli mi?»

«Tabii endişeli. Ne sanıyorsunuz? Zavallı telaşından çılgına döndü. Polise telefon etmek istiyor.»

«Evet, en doğrusu da bu olur. Onlara ben de telefon edeceğim.»

«Fakat... Miranda neden tehlikede.»

«Bilmiyor musunuz? Bunu şimdiye kadar tahmin etmeliydiniz,» diyerek ekledi.

«Ceset bulundu. Haberi yeni aldım.»

«Hangi ceset?»

«Kuyudaki ceset tabii. Hangisi olacak.»

23

Miranda etrafına bakınarak, «Çok güzel,» dedi.

Kilterbury gerçekten güzel bir yerdi ama oradaki harabeler pek meşhur değildi.

Yüzlerce yıl önce karma karışık olmuştu bunlar. Ancak, şurada burada yüksek megalite rastlanıyordu. Yüzyılların gerisinde kalmış ayinlerin birer kalıntısıydılar bunlar. Miranda merakla sorular sorup duruyordu.

«Bu taşları neden buralara dikmişler?»

«Ayinler için. Önce dua edilir, sonra kurbanlar kesilirmiş. Kurbanın ne olduğunu biiyorsun değil mi, Miranda, yani anlıyorsun.»

«Öyle sanıyorum.»

«Bunun yapılması lazım. Çok önemli...»

«Yani... bu bir ceza değil mi? Bambaşka bir şey mi?»

«Evet, bambaşka bir şey. Başkalarının yaşayabilmesi için öleceksin. Güzelliğin yaşayabilmesi için öleceksin sen. Güzelliğin var olması için. İşte en önemli olanı da bu. Buna kurban edilmek denir.»

«Fakat ben...»

«Evet, Miranda.»

«Ben, yaptığın bir şey başkasının ölümüne neden olduğu için ölmem gerektiğini düşünüyordum. Kurban edilmenin bu olduğunu sanıyordum.»

«Bu da nereden aklına geldi?»

«Joyce'u düşünüyordum da. Eğer ona bir şeyden söz etmeseydim, zavallı kızcağız da ölmezdi. Öyle değil mi?»

«Belki.»

«Joyce öldüğünden beri çok üzüntülüydüm. Ona konuyu anlatmam şart değildi. Öyle değil mi? Ama bunu ona benim de önemli şeyler bildiğimi göstermek için açıkladım. Çünkü o Hindistan'a gitmişti. Bunu anlatıp duruyordu. Kaplanlardan, fillerden, onların üzerindeki sırmalı örtülerden, süslerinden söz ediyordu. Ben de birdenbire bildiğim

bir sırrı başkasının da öğrenmesini istedim. Çünkü o meseleyi daha önce düşünmemiştim.» Bir an durduktan sonra ekledi. «O da... o da bir kurban mıydı?»

«Bir bakıma.»

Miranda'nın yüzünde düşünceli bir ifade vardı. «Vakit gelmedi mi?»

«Güneşin yeri henüz uygun değil. Beş dakika sonra güneşin ışınları taşa vuracak.»

Yine sessiz sedasız otomobilin yanında oturdular.

Miranda'nın yanındaki adam başını kaldırarak ufka doğru yaklaşmakta olan güneşe baktı. «Vakit geldi sanırım. İşte eşsiz bir an bu. Hiç kimse yok.

Kimse buraya bu saatte gelerek, manzarayı seyretmek için Kilterbury tepesine çıkmaz. Önce sana çift taraflı baltayj göstereceğim. Taşın üzerine oyulmuş olan çift taraflı baltayı. Bunu, yüzlerce yıl önce Mikene ve Girit'ten geldikleri zaman yapmışlar.

Ne harika bir şey değil mi, Miranda?»

Kız başını salladı. «Evet... Çok... Baltayı bana göster.»

En tepedeki taşın yanına gittiler. Bunun önünde, yerde büyük bir monolit yatıyordu.

«Mutlu musun, Miranda?»

«Evet, çok mutluyum.»

«İşte işaret burada.»

«Bu gerçekten çift taraflı balta mı?»

«Evet. Zamanla biraz aşınmış ama balta. Bu bir sembol. Elini onun üzerine koy.

Şimdi seninle geçmiş, gelecek ve güzelliğin şerefine içeceğiz.»

Miranda, «Ah, ne kadar güzel,» diye mırıldandı. Adam kızın eline altın bir kupa sıkıştırdı. Yanındaki termosdan buna altın gibi pırıltılı bir sıvı doldurdu.

«Meyva tadında bu... Şeftali lezzetinde. İç onu Miranda. O zaman daha da mutlu olacaksın.»

Miranda altın kupadaki içkiyi kokladı. «Evet. Gerçekten şeftali koku-yor bu. Ah, bak. Güneş tam dünyanın kenarına ilişmiş gibi duruyor. Rengi de kızılımsı.»

Adam, Miranda'yı güneşe doğru çevirdi. «Kupayı kaldır ve iç.»

Kız itaatli bir tavırla kupayı kaldırdı. Bir eli megalit taşın üzerinde, o yarı aşınmış işaretin üstündeydi. Adam ise arkasına geçmişti. İki kişinin yarı büklüm yamacı tırmandıklarının farkında da değildi. Miranda da öyle. Çünkü hem onun, hem de adamın yeni gelenlere arkaları dönüktü.

«Güzelliğin şerefine iç, Miranda!»

Arkalarından bir ses. «Zor içer!» dedi.

Gül pembesi kadife bir ceket, sakallı adamın başına atıldı. Elindeki bıçak bir vuruşta yere düşürüldü. Nick Ransom, Miranda'yı sıkıca yakalayarak onu hâlâ boğuşmakta olan iki kişinin yanından uzaklaştırdı. «Seni küçük budala,» diye homurdanıyordu. «Sen kalk çılgın bir4<atille buraya gel. Ne yaptığını biliyor musun?»

Miranda, «Aslında biliyordum,» dedi. «Kurban edilecektim sanırım. Çünkü bütün suç bendeydi. Joyce benim yüzümden öldürülmüştü. Onun için kurban edilmem de doğru bir şey olacaktı. Bir çeşit ayin sayılacaktı bu.»

«Haydi oradan. Ayinler ve kurbanlardan söz ederek, saçmalayıp durma. Diğer kızı buldular. Ortadan kaybolmuş olan o hizmetçi kızı. Herkes onun sahte bir vasiyetname hazırladığı için korkup kaçtığını sanıyordu. Zavallı Olga kaçmamış.

Onun ölüsünü kuyuda buldular.»

Miranda birdenbire ıstırapla acı acı bağırdı. «Dilek kuyusunda mı? Bulmayı çok istediğim o kuyuda mı? Ölüyü onun içinde bulmadıklarını umarım... Onu... onu kuyuya kim atmış?»

«Seni buraya getiren alçak!»

24

Dört adam yine aynı odada oturmuş Hercule Poirot'ya bakıyorlardı. Timothy Raglan, Başmüfettiş Spence ve polis müdürünün yüzlerin-de bir müjde bekleyen adamlara özgü o memnun ifade vardı. Savcı yardımcısı ise, «Görmedikçe inanmam,»

dermiş gibi bir tavırla oturuyordu.

Polis müdürü, «İşte Mösyö Poirot,» diye söze başladı. «Hepimiz de burada toplandık...»

Poirot eliyle bir işaret yaptı. Müfettiş Raglan ayağa kalkarak odadan çıktı.

Tekrar geri döndüğü zaman yanında otuzunu biraz geçmiş güzel bir kadın, bir kız ve iki delikanlı vardı.

Belçikalı onları polis müdürüyle tanıştırdı. «Bayan' Judith Butler, Miss Miranda Butler. Bay Nick Ransom ve Bay Desmond Holland.» Poirot ayağa kalkarak Miranda'nın elini tuttu. «Gel şuraya, annenin yanına otur, yavrum.jBay Richmond, polis müdürü. Kendisisana bazı sorular sormak istiyor. Onları cevaplandır. Bu sorular senin iki yıla yakın bir zaman önce gördüğün olayla ilgili. Sen bu olayı sadece bir kişiye anlattın sanırım. Yalnız bir tek kişiye. Öyle değil mi?»

«Evet. Joyce'a anlattım.»

«Arkadaşına ne söylemiştin?»

«Bir cinayete tanık olduğumu.»

«Bunu başkasına anlattın mı?»

«Hayır. Fakat Leo durumu anladı sanırım. Kapı aralarından sessizce içeride konuşulanları dinlerdi. Başkalarının sırlarını öğrenmeye bayılırdı.»

«Joyce'un cadı partisinin hazırlıklarının yapıldığı gün bir cinayete tanık olduğundan söz ettiğini herhalde duydun. Bu doğru muydu?»

«Hayır. Joyce, sadece benim ona anlattıklarımı tekrarlamış. Ama tabii sanki cinayeti kendisi görmüş gibi davranmış.»

«Şimdi bize ne gördüğünü anlatır mısın?»

«Önce o olayın bir cinayet olduğunu anlamadım. Bir kaza olduğu-nu sandım. Yukarıda bir yerden düştüğünü düşündüm.»

«Bu olay nerede oldu?»

«Taş Ocağı bahçesinde. Eskiden havuzun bulunduğu çukurlukta. Ben bir ağacın dalları arasındaydım ve bir sincabı seyrediyordum. İnsan onları seyrederken çok sessiz olmalıdır. Yoksa sincaplar kaçıve-rir. Çok da çeviktir onlar.»

«Bize gördüklerini anlat.»

«Bir erkekle bir kadın Olga'yı kaldırmış, bahçe yolundan götürüyorlardı. Onu hastaneye veya Taş Ocağı köşküne götürdüklerini sandım. Sonra kadın birdenbire durarak, 'Biri bizi gözetliyor,' dedi. Dönmüş benim olduğum ağaca bakıyordu.

Nedense onun hali beni korkuttu. Hiç kımıldamadım. Adam, 'Saçmalama,' diye mırıldandı. Yollarına devam ettiler. Kızın eşarbı kanlıydı. Sonra adamın elinde kanlı bir bıçak da vardı. O zaman birinin onu öldürmeye kalktığını sandım. Ve yine hiç sesimi çıkarmadım.»

«Korktuğun için mi?»

«Evet. Ama neden korktuğumu da bilmiyorum.»

«Bu olayı annene anlatmadın mı?»

«Hayır. Belki onları seyretmemem gerekirdi, diye düşündüm. Ertesi günü hiç kimse bir kazadan söz etmedi. Ben de olanları unuttum. O olayı hiç düşünmedim.

Sonra...» Birdenbire durdu. Polis müdürü bir şey söylemek için ağzını açıp sonra tekrar kapattı. Poirot'ya bakarak, hafif bir işaret yaptı.

Belçikalı, «Evet, Miranda,» dedi. «Sonra ne oldu?»

«Sanki bana o olay bir daha tekrarlanıyormuş gibi geldi. Bu kez yeşil bir ağaçkakanı gözetliyordum. Mazıların arkasına gizlenmiş, hiç kımıldamadan sessiz sedasız ona bakıyordum. O iki kişi bu kez bir banka oturmuş konuşuyorlardı.

Ege'de bir adadan söz etmekteydiler. Kadın, 'Her şey tamam,' dedi. 'Ada artık bizim. Oraya istediğimiz zaman gideriz. Ama acele etmememiz, işleri ağır ağır ayarlamamız daha doğru olur.' Sonra ağaçkakan uçtu. Ben de kımıldandım. Kadın o

zaman, Hişş,' diye mırıldandı. 'Sesini çıkarma... Biri bizi gözetliyor.' Bu sözleri daha önceki gibi, yani aynı tavırla söylemişti. Yüzünde de aynı ifade vardı. Yine korktu ı Sonra da olanları hatırladım. Ve o anda durumu anladım.

Daha önce gördüğüm bir cinayetti. O ikisi de bir ölüyü taşımışlardı. Onu bir yere saklamaya götürmüşlerdi... Artık bir çocuk değilim ben. Artık her şeyi, bunların ne anlama geldiğini biliyordum. Kan... Bıçak... Hareketsiz vücut...»

Polis müdürü sordu. «Ne zaman oldu bu olay?»

Miranda biran düşündü. «Geçen mart. Paskalyadan biraz sonra.»

«O iki kişinin kim olduklarını kesinlikle söyleyebilir misin, Miranda?»

«Tabii...»

«Kimlerdi onlar?»

«Rowena Drake'le Michael Garfield...» Miranda bu sözleri dramatik bir tavırla söylememişti. Sesinde hafif bir hayret var gibiydi.

Polis müdürü, «Bu olayı kimseye anlatmamışsın. Neden?»

«Bu olayın... bir kurban ayini olabileceğini düşündüm?»

«Bu fikri sana kim verdi?»

«Michael... O bana kurbanların gerekli olduğunu söyledi.»

Poirot şefkatle, «Michael'i seviyordun, değil mi?» dedi.

Miranda başını salladı. «Ah, evet... Onu çok seviyordum.»

25

Bayan Oliver, «Sonunda sizi yakaladık,» dedi. «Bize her şeyi anlatmalısınız.»

Kararlı bir tavırla Poirot'ya bakıyordu. «Neden daha önce gelmediniz?»

«Polise araştırmalarında yardım etmek zorunda kaldım, madam.» «Bırakın onlar kendi işlerini görsünler... Sahi, Poirot, Rowena Drake'in cinayetlerle ilgisi olabileceği nerden aklınıza geldi? Kimse ondan şüphelenmiyordu?»

«Önemli bir delil elime geçer geçmez, durumu anladım.»

«Neymiş o önemli delil?»

«Su... Katil, partide olan, üstünün ıslanmaması gereken buna rağmen elbisesi ıslak olan biriydi. Joyce Reynolds'u öldüren kimsenin elbiseleri muhakkak ıslanmıştı. Kuvvetli bir çocuğun başını suya sokar ve orada tutarsanız, mutlaka o zavallı bir hayli çırpınır. Sizin üstünüz başınız da sırılsıklam olur. Tabii bunu açıklamak için de masumca bir hikâye uydurursunuz... O gece herkes Alevli Ejderhaya daldığı sırada, Rowena Drake, Joyce'u kütüphaneye götürdü. Tabii kızın hiçbir şeyden şüphe ettiği yoktu. Çünkü Miranda ona sadece bir cinayete tanık olduğundan söz etmiş,

fakat katillerin kimler olduğunu da söylememişti. Rowena Drake, Joyce'u öldürürken üstü başı ıslandı. Bunun için de hiçbir şeyden haberi olmayan bir tanık... yani Miss Whittaker'i bularak, o vazo sahnesini oynadı. O

arada kütüphanenin kapısında kendini şaşırtan bir şey görmüş gibi unutmadı...

Elizabeth Whittaker durumdan hiç şüphelenmedi ama Miss Emlyn, olayı öğretmenden öğrenir öğrenmez işin iç yüzünü anladı. İşte bu yüzden de Miss Whittaker'i o hikâyeyi bana anlatması için zorladı.» Poirot bıyığını düzeltti. «Yani ben daha işin başında Joyce'un katilinin kim olduğunu biliyordum...»

«Demek Joyce cinayet filan görmemişti!»

«Ama Bayan Drake bunu bilmiyordu. Fakat kadın, Michael Garfi-eld'le birlikte Olga Seminoff'u öldürdükleri zaman birinin kendilerini gördüğünden daima şüphe etmişti.»

«Cinayeti görenin Joyce değil de, Miranda olduğunu ne zaman anladınız?»

«Herkesin Joyce'un yalancının biri olduğu hakkındaki iddialarını kabul etmek zorunda kaldıktan sonra. O zaman cinayet tanığının aslında Miranda olduğunu sezdim. Kız her zaman Taş Ocağı bahçesine giderek, sincaplarla kuşları seyrediyordu. Bana da söylediği gibi en iyi arkadaşı da Joyce'du. Miranda toplantıda yoktu. Onun için yalancı Joyce sizi etkilemek arzusuyla bir cinayete tanık olduğundan söz etti.»

«Oh, ne güzel... Suçu benim üstüme atın bakalım.»

«Ben böyle bir şey söylemedim.»

Romancı düşünceli düşünceli mırıldandı. «Rowena Drake... Onun katil olduğuna hâlâ inanamıyorum.»

«Tam katil olabilecek tipte bir kadındı.»

«Ya Michael Garfield? Doğrusu Rowena'yla o garip bir çift oluşturuyorlardı.»

«Evet... Rowena Drake gayet güzel, becerikli bir kadın ve müthiş bir organizatördü. Üstelik iyi bir aktristti de. Leo'nun ölümünü anlatırken hıçkırmasını ve kupkuru mendiliyle gözlerini kurulamasını seyretmeliydiniz.»

«iğrenç...»

«Size kimlerin iyi, kimlerin kötü insanlar olduğunu sorduğumu herhalde hatırlıyorsunuz?»

«Michael Garfield, kadına âşık mıydı?»

«Michael Garfield'in kendisinden başkasını sevebileceğini hiç sanmıyorum. Adam, para istiyordu. Bol para. Belki de başlangıçta Bayan Llewellyn - Smith'i idaresi altına alarak, ona kendi lehine bir vasiyetname yaptırabileceğini sanıyordu.

Fakat Bayan Llewellyn - Smith, o tip bir kadın değildi.»

«Şu sahtekârlık meselesini anlatsanıza. Ben o işi hâlâ anlamış değilim.»

«Başlangıçta bu durum benim de aklımı bir hayli karıştırdı. Ama düşününce meseleyi anladım. Bunun için olanları gözönüne almanız gerek... Bayan Llewellyn'in ölümünden sonra o büyük servet kime kaldı? Rowena Drake'e... Ortaya çıkarılan vasiyetnamenin sahte olduğu o kadar belliydi ki, her avukat daha ilk bakışta bunu anlardı. Buna itiraz edilir, yazı uzmanları da tanık olarak dinlendikten sonra bu vasiyetnamenin hükümsüz olduğuna mahkemece karar verilirdi. Rowena Drake'in kocası ise o sıralarda öldüğüne göre o büyük servet de kadına kalırdı.»

«Peki, gündelikçi kadının altını imzaladığı vasiyetname?»

«Bana kalırsa Bayan Llewellyn - Smith, Rowena Drake'in daha kocası ölmeden önce Michael Garfield'le sevişmeye başladığını sezmişti. Çok

öfkelendiği için her şeyini Olga'ya bırakmaya karar vererek, o vasiyetnameyi yaptı. Herhalde Olga da koşup, bu müjdeyi Michael Garfield'e verdi. Çünkü kız bahçe mimarıyla evleneceğini sanıyordu.»

«Ben-kızın Lesley Ferrier'le seviştiğini sanıyordum.»

«O Michael Garfield'in uydurduğu bir hikâyeydi. Böyle bir macerayı kimse duymamıştı.»

«Peki, madem adam Bayan Llewellyn - Smith'in bütün servetini Olga'ya bırakacağını biliyordu, neden kızla evlenerek o parayı ele geçirmedi?»

«Herhalde sonunda paranın gerçekten Olga'ya kalacağına pek ihtimal vermiyordu.

Mahkeme, Bayan Llewellyn - Smith'in ihtiyar ve yaşlı bir kadın olduğunu gözönüne alarak, Olga'nın tesiri altında o vasiyetnameyi hazırlamış olduğuna karar verebilirdi. Ayrıca para Olga'ya kalsa bile herhalde kız Ege'de bir ada satın almayı beceremez, hatta belki böyle bir şeye hiç yanaşmazdı. Olga, Michael'i beğeniyordu ama ona aslında kendisinin İngiltere'de oturmasını sağlayacak iyi bir eş olarak bakmaktaydı.»

«Ya Rowena Drake?»

«O Michael Garfield'e çılgıncasına âşıktı. Kocası yıllardan beri sakattı. Kadın orta yaşlıydı ama çok ihtiraslı bir insandı. Ve karşısına inanılmayacak kadar güzel bir adam çıktı. Zaten kadınlar bahçe mimarına kolaylıkla âşık oluyorlardı.

Ama Michael Garfield'in istediği aşk değildi. Ne aşk ne de kadınların güzelliği... O kendi elleriyle güzellikler yaratmak istiyordu. Bu onda sabit bir fikir halini almıştı. İstediğini yapabilmek için de paraya, büyük bir servete ihtiyacı vardı. Sevgiye gelince... Michael Garfield sadece kendini seviyordu. Şu eski Yunan efsanesinde-ki Nergis gibi...»

Bayan Oliver kulaklarına inanamamıştı adeta. «Bir insanın Ege denizinde bir adaya sahip olabilmek için cinayet işleyeceğini aklım almıyor.»

«Ama Michael Garfield'de bu bir sabit fikir halindeydi. Belki gazetelerde zengin bir armatörün karısı için böyle bir adayı eşsiz bir bahçe haline soktuğunu okumuştu. O da böyle bir bahçe yaratmak istiyordu. Ama bir kadın için değil...

Kendisi için...» «Çılgınca bir düşünce bu.»

«Tabii. Michael Garfield de deliydi zaten. Eşi bulunmayan bir bahçe haline sokacağı o adanın hayaliyle yaşıyordu. Rowena Drake ise kendisine âşıktı. Bahçe mimarı için Rowena istediğini yapabilmesini sağlayacak bir para kaynağından başka bir şey değildi. Evet, adam deliydi. Tanrı mahvedeceklerinin önce aklını alır.»

«Demek adayı o kadar çok istiyordu ki, Rowena Drake'e bile bu yüzden tahammül edecekti? Onun ukalalıklarına dayanacaktı?»

«Bazen kazalar oluverir. Herhalde Rowena Drake de bir müddet sonra böyle bir kazaya uğrayıverecekti.» «Bir cinayet daha ha?»

«Evet... Olay basit bir şekilde başladı. Olga'nın ortadan kaldırılması gerekiyordu. Çünkü o yeni vasiyetname yapıldığını biliyordu. Ayrıca sahtekârlık suçu da onun üzerine yüklenecekti.

Bayan Llewellyn -Smith'e yaptığı

vasiyetnameyi hazırlattılar. Sahte olduğu hemen anlaşılacaktı bunun. Tabii Lesley Ferrier bu işi yapmakla kendi idam fermanını da imzalamış oldu. Michael Garfield bana Olga'nın Lesley'le seviştiğini söyledi ama aslında bu yalandı.

Lesley Ferrier'e sahtekârlık için parayı da Michael vermişti. Olga'yla flört eden de Michael'di. Tabii kıza durumu Bayan Llewellyn - Smith'e söylememesini sıkı sıkı tembih etmiş, ileride evleneceklerini söylemişti.

Ama kızla tatlı tatlı konuşurken kafasında da onu nasıl öldüreceğini planlıyordu. Olga Seminoff'un sahtekârlık suçundan hapse atılması şart değildi. Ondan şüphelenilmesi yeterliydi. Kız birdenbire ortadan kaybolunca da herkes onun kaçtığını, hatta hanımının ölümüne sebep olduğunu bile düşünecekti... jşte böylece zamanı gelince Olga Seminoff öldürüldü. Lesley Ferrier de öyle. Ama herkes delikanlının ölümüne kıskançlığın sebep olduğunu sandı...

Olga'nın cesedinin civarda bir yere gizlendiğinden emindim. Miranda' nın ona ısrarla dilek kuyusunun yerini sorduğunu duyduğum zaman da durumu anladım. Bahçe mimarı bunu yapmak istemiyordu. Bayan Goodbody'yle konuştuğum zaman, bana kuyuyla ilgili bir imada bulunmuştu. 'Ding Dong'da, kedi kuyuda...' Kuyunun Taş

Ocağı korusunda olduğunu duyunca, Olga'nın cesedinin oraya saklandığına iyice inandım...»

«Rowena Drake ve Michael Garfield... Soğukkanlı bir çift.»

«Evet. Onlar Olga'yı öldürdükten sonra artık işin yolunda olduğunu sanıyorlardı.

Ne var ki, sonra Joyce, toplantı günü bir cinayete tanık olduğundan söz edince, Rowena Drake, demek o sırada bahçede saklı olan bu kızmış, diye düşündü. Ve

hemen harekete geçti. Ama daha olay sona ermemişti. Bu sefer Leo ona giderek para istedi. Çocuk neler keşfetmişti, bunu bilmiyorum. Fakat o Joyce'un kardeşiydi. Çocuğun da ablası gibi bir şeyler bildiğini sandılar. Tabii bu yüzden Leo'yu da ortadan kaldırdılar.»

Bayan Oliver, «O kadar yakışıklı bir adamın böyle aşağılık bir insan olması ne kötü,» diye söylendi.

Odada bir kadın daha vardı ve o ana kadar ağzını açmamıştı. Şimdi usulca koltuğundan kımıldandı. «Evet...»

Poirot, «Michael Garfield, güzel bir adamdı,» diye başını salladı. «Güzelliğe de âşıktı. Elleriyle yeni güzellikler yaratabilmek için yapmayacağı şey de yoktu.

Bir bakıma Miranda'yı da seviyordu sanırım, ama kendini kurtarmak için onu da fedaya hazırdı. Kızın ölümünü dikkatle planlamış, ona lokantada yanınızdan nasıl kaçacağını da anlatmıştı. Miranda'yı daha sonra yanında altın kupayla tepede bulacaklardı...»

Judith Butler, «Deli,» dedi. «O deliydi.»

«Madam, kızınız emniyette artık. Yine de benim bilmek istediğim bir şey daha var.»

«Size her şeyi anlatırım, Mösyö Poirot.»

«Miranda, Michael Garfield'in kızı değil mi?»

Judith bir an sesini çıkarmadı. Sonra usulca fısıldadı. «Evet.» «Ama Miranda, Michael'in babası olduğunu bilmiyor.» «Hayır. Bundan haberi yok. Michael'le burada karşılaşmamız kötü bir tesadüf. Onunla pek genç bir kızken tanıştım ve çılgıncasına âşık oldum. Ancak sonra... korkmaya başladım...» «Korkmaya mı başladınız?»

«Evet. Bunun nedenini de bilmiyorum.... Yumuşak görünüşlüydü ama bu aslında acayip bir soğukluğu ve hainliği gizlemekteydi. Ona çocuğum olacağını söylemedim bile. Uzaklarda bir yere giderek Miran-da'yı orada dünyaya getirdim. Sonra da pilot olan kocamın kazada öldüğü hakkında hikâye uydurdum. Woodleigh'e de hemen hemen bir rastlantı sonucunda geldim. Medchester'de tanıdıklarım vardı. Onlar bana iş bulabilirlerdi... Sonra bir gün Michael Garfield buraya, Taş Ocağı bahçesinde çalışmaya geldi. Buna pek aldırmadım. O da öyle sanırım. Ne de olsa o macera çok gerilerde kalmıştı. Ama sonradan Miran-da'nın bahçeye ne kadar sık gittiğini farkedince, endişelenmeye başladım...»

Poirot başını salladı. «Evet, adamla kızın arasında bir bağ vardı. Onları birarada gördüğüm zaman birbirlerine çok benzediklerini farket-tim. Yalnız Michael kötüydü. Kızınız ise masum ve zeki. Hiçbir kötü tarafı yok onun.» Masaya giderek, bir zarf aldı. Bundan çıkardığı bir resmi kadına uzattı. «Kızınız.»

Judith resme baktı. Bunun altında Michael Garfield'in imzası vardı.

Poirot, «Bu resmi küçük çağlayanın yanında yaptı. Bana da Miran-da'yı unutmak istemediğini söyledi. Kızını unutmaktan korkuyordu. Ama bu Miranda'yı öldürmesine engel olmayacaktı.»

Judith, «O ne yaptığını biliyordu.. Acaba... ileride pişman olmayacak mıydı?»

dedi.

Poirot cevap vermedi. Gözlerinin önünde bir sahne belirmişti. Üzerinde çift taraflı balta işareti olan bir megalitin yanında yatan inanılmayacak kadar güzel bir adam... Ve yerde duran boş bir altın kupa... Evet,

Michael Garfield son anda yakalanacağını anlayınca, intihar etmekten başka çare bulamamıştı. Poirot, Michael, diye düşündü. Kendine yakışır bir şekilde öldü...

Ne yazık ki, Ege Denizinde cennet gibi bir bahçe olmayacak... Ama onun yerine Miranda yaşayacak...

Judith'in elini tutarak öptü. «Hoşçakalın, madam. Kızınıza selamlarımı söyleyin.»

«Miranda daima size hayatını borçlu olduğunu hatırlayacak.»

«Hatırlamaması daha iyi. Bazı hatıraların gömülüp unutulması doğru olur, madam.»

Poirot, Bayan Oliver'in yanına gitti. «İyi geceler, che-re madam. Çok ilginç bir maceraydı bu. Beni çağırdığınız için...»

Romancı öfkeyle bağırdı. «Evet, yine beni sorumlu tutun bakalım.»

SON